

JUTRO

Deklaracija rumunske vlade

Podrobnosti o ozadju povratka kralja Karola — Tudi liberalci priznavajo novo stanje

Bukarešta, 14. junija, s. Danes popoldne ob 5. se je Maniuvlja vlada predstavila zbornici Ministrskih predsednikov.

je imel pri tej priliki velik govor, v katerem je navedel zanimive podrobnosti o povratku kralja Karola. Rekel je med drugim, da je bila nenadna spremembu na rumunskem prestolu v najvišjem interesu naroda in naravna posledica globoko ukorenjenih monarističnih čustev rumunskega naroda, čigar temeljno načelo je monarhizem in stabilnost kontinuitete v zakonodaji. Spremembu na prestolu se je izvršila s pristankom parlamenta in je bila nujna potreba naroda.

Ministrski predsednik je dalje naglasil, da je bila izvršena proglašitev princa Karla za rumunskega kralja v ustavnih oblikah. Čim je kralj Karol sklenil, da se bo vrnil v domovino, je ta sklep sporočil vladni, ki ga je v ceseljih sprejela. Ko se je nate princ Karol bližal Rumuniji, je predlagal Maniu v petek znotraj regentskemu svetu, naj bi princu dovolil povratak. Regentski svet je to sklenil in odobril, da sme princ stanovati v gradu Cotroceni. Povratak Karola se je vršil torej v najstrožji zakonitosti oblik. Zakon z dne 14. junija 1926. izrecno določa, da se more princ Karol vrniti samo z dovoljenjem kralja ali pristankom regentskega sveta. Po Karolovem povratku je nastalo vprašanje, ali naj bi kralj Karol vstopil v regentski svet, ali zasedel prestol. Kralj je izjavil, da prepušča odločitev parlamentu.

ki se je izrekel zani. Bukarešta, 14. junija, p. V krogih nove vlade poudarjajo z zadovoljstvom, da je vodja opozicije v stranki Maniu Mihalakis popustil. Nova vlada se je popoldne ob 5. uri predstavila tudi se-natu.

Kot velik uspeh se smatra izjava, ki jo podal novi vodja liberalne stranke Duci v nasprotju s prejšnjimi izjavami liberalnega voditelja Bratiana. Liberalna stranka priznava z izjavo Duce kralja Karola ter ne namerava povzročiti težkoč. V političnih krogih govore, da se je kralj Karol Duci zahteval po nekem svojem prijatelju za njegove izjave, ki pomenajo olatjanje razmer v Rumuniji.

Bukarešta, 14. junija, p. Kralj Karol je podpisal obširnejši ukaz, s katerim odlikuje razne svoje prijatelje. Med drugimi je imenoval za svojega osebnega tajnika intimnega prijatelja iz Pariza kapetana Dumitresca.

Rothermerove pobožne želje

Budimpešta, 14. junija, M. Današnji, »Budapesti Hirlap« poroča iz Londona, da je v sodočni izdaji Daily Maila izšel članek madžarskih lordov Rothermera, ki ponora, da so Madžari zadovoljni s povratkom rumunskega kralja Karla v domovino, ker je vedno kazal simpatije do madžarskega naroda. Lord Rothermer priporoča kralju Karlu, naj čuva simpatije Madžarov in se zato odreže delu rumunskega ozemlja, na katerem so naseljeni čistkovni Madžari. To zahteva pravica.

Vodja Heimwehra aretiran

Policija je aretirala šefa štaba Heimwehra, majorja Pabsta in mu sporočila, da je izgnan iz Avstrije — Tudi krščanski socialisti zapuščajo Heimwehr

Dunaj, 14. junija s. Veliko pozornost je vzbudila aretacija znanega heimwehrovskoga voditelja, bivšega nemškega majorja Pabsta. O aretaciji je policija izdala kratke komunikate, v katerem slika Pabstovo udejstovanje v Avstriji. Bivši major je leta 1920. po tako zvanem Kapovem puču v Nemčiji zbežal v Avstrijo. Ker se je v Avstriji politično udejstvoval, kar inozemcem ni dovoljeno, ga je policija povabila na zaslisanje ter ga po končanih poizvedbah za stalno izgnala iz Avstrije. Major Pabst je med tem živel stalno v Inozemstvu in je v črtetek odpotoval na Dunaj. Ker še ni bilo ugotovljeno, da li je med tem uredil vprašanje državljanstva, je policija nekaj dni počakala. Po ugotovitvi, da je še vedno nemški državljan, je počakala na ugoden trenutek, da ga je prijela in zaprla v policijske zapore. Na policiji je bil po zaslisanju obveščen, da je za stalno izgnan iz Avstrije, kar je brez protesta vzel na znanje.

Znani heimwehrovski voditelj dr. Steidle, ki je po poklicu odvetnik, je prevzel njegovo obrambo in bo vložil priziv proti izgnoru. Vsekakor je malo upanja, da bi njegov priziv uspel, ker ga bosta deželnna vlada kakor tudi zadnja instanca, urad zveznega kancelarija gotovo odklonila.

Inozem, 14. junija, d. Na zborovanju krščansko-socialne stranke v Bregzen je imel predarški deželnki glavar, dr. Ender další govor, v katerem se je bavil s stvarjem stranke do vodstva Heimwehra. Po-

sebno ostro je prijel Heimwehr zaradi njegovih stalnih napadov proti politikom, ki jim očita, da so navadni lopovi in po-klicni zapljevci ljudstva. Prizanesli niso doslej še nobeni stranki ter je povsem razumljivo, da mora tudi krščansko socijalna stranka enkrat odločno zavrniti te neprestane napade. Očitajo nam, da smo lopovi in breznačajne, pri tem pa niso doslej navedli niti enega dokaza za to, da nismo čistih rok in da nismo pošteno delali.

Krščanski socialisti ne bomo pustili nikomur razbijati naše stranke, najmanj pa že vodstvu Heimwehra. Predpogoj obstoja sleherne stranke je brezpogojna disciplina in to bomo znali vzdržati v naših vrstah, klub še tako slovenskim heimwehrovskim prisegam. Mi ne vemo, kdo stoji za Heimwehem, vemo pa to, da mu krščanski socialisti na potih, katere je zadnji čas nastopila, ne bomo sledili. Ako hočejo njeni voditelji ostati še v bodočih dobrih odnosih z nami, potem bodo morali ubrati pa druge strune in prizeti z drugačnimi metodami. Mi se nismo prekinili stikov z njimi, vendar pa se lahko to kmalu zgodi, aki se ne bodo izpometovali in nastopila nova pota. Heimwehr naj ostane sambojna organizacija, pripravljena vsak tip pomagati državi, politiku pa naj prepresti politikom.

Mi pričakujemo v bližnjih dneh tozadnevnih izjav vodstva Heimwehra, ker je položaj tak, da zahteva čimprej temeljitev razčiščenja položaja. Ako se bo Heimwehr odločil za politiko, potem lahko pričakujemo, da bo dosegel pri prihodnjih volitvah nekaj mandatov, s tem pa bo tudi velika stvar z malim uspehom končala in z njo bo za vedno pokopana lepa ideja, ki jo je zastopal Heimwehr.

Sestanek med Grandijem in dr. Schobrom

Razgovori Grandija z madžarskimi državniki o madžarsko-italijanskih odnosa jih

Budimpešta, 14. junija, AA. Po obisku, ki ga je napravil v Varšavi, je italijanski minister zunanjih zadev Grandi je odpotoval v Budimpešto, kamor je prispeval senci. Od tam odpotevše v teku dneva na Dunaj. Ker je bil Grandi v času, ko se je predsednik madžarske vlade grof Bethlen mudil v Rimu, v Londonu na konferenci za pomorsko razvoj, je hotel italijanski minister izrabiti priliko, da poseti prijateljsko madžarsko državo.

Na čast Grandiju je priredil snoči italijanski послanički v Budimpešti Arlotti v palaci poslanstva banket. Tam so se gg. Grandi, Bethlen in madžarski minister zunanjih zadev Valko daleč časa razgovarjali o vprašanjih, ki se tičejo odnosov med Italijo in Madžarsko.

Budimpešta, 14. junija, d. Na vprašanje novinarjev, čemu potuje na Du-

naj, je odgovoril italijanski zunanjinski minister Grandi, da se bo ustavil na Dunaju predvsem zato, da se seznaniti z zveznimi kancelarijami dr. Schobrom, ki ga zelo ceni in spoštuje. Poset, ki ga bo napravljen pri njem, pa bo povsem neoficijelnega značaja, ker bo pozneje, najbržje jeseni še enkrat oficijelno poseti Dunaj. Poleg tega je tudi izjavil, da bo to pot prvič posetil Dunaj po desetih letih in obiskal nekatere svoje stare znance.

Dunaj, 14. junija s. Italijanski zunanjinski minister Grandi je v spremstvu svoje so-priroge danes popoldne prispeval na vzhodnem kolodvoru na Dunaju. Na kolodvoru so ga pozdravili v zastopstvu zvezne kancelarije dr. Schobra, generalnega tajnika zunanjega ministra Peter v spremstvu poslanika dr. Juncara. Pri sprejetju je bil navzoč tudi italijanski poslanik Auriti z osobiem poslanstva ter italijanski generalni konzul.

Uradništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponovič 2582).

Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

SODBA V BEOGRADU

Bernardić, Hadžija, Jelašić z 11 soobtoženci so bili obsojeni, dr. Maček, Begić in ostali obtoženci pa oproščeni

Beograd, 14. junija, AA. p. Danes je bila v procesu pred Državnim sodiščem za zaščito države razglasena sodba.

Kakor znano, je bilo obtoženih 24 zagrebških omladincev, da so hotele z raznimi terorističnimi dejanji rušiti javni red in mir v državi ter delali na spremembu državnega reda. Glavna razprava je trajala 35 dni, od 24. aprila do 7. junija ter je bila minula soboto zaključena z naznamkom, da bo sodba objavljena danes.

Ogromno zanimanje

Za razglasitev sodbe je vladala v Beogradu ogromno zanimanje. Niti prvi dan procesa, niti kdaj med procesom ni bil naval občinstva in novinarjev na sodno dvorano tak kakor danes. Četudi je bila razglasitev sodbe napovedana šele za 4. uro, se je začelo občinstvo zbirati pred sodnim poslopjem že ob 2. in je vtrzalo klub nezmošni vročini vse do konca. Tudi novinarji so se zbrali v rekordnem številu. Poleg zastopnikov vseh domačih listov so bili zlasti številno zastopani inozemski novinarji. Vse novinarjev je bilo nad 60. Le zagovorniki obtožencev se ka razglasitvi sodbe niso zbrali počasno in navzočih je bilo komaj polovica.

Prihod obtožencev

Par minut pred 4. uro so v dvorih blidiranih avtomobilih pripeljali vseh 24 obtožencev iz zaporov na dvorišče sodnega poslopja. Odvedli so jih takoj v dvorano. Skoro vsi so bili praznično oblečeni, z malimi izjemami doceci in mornarji, skoraj apatični. Kdor jih je opazoval med razpravo, je dobil danes vtip, da so se v zadnjem tednu zelo pobravili. Le dr. Maček je še vedno bleđ. Najbolj nerozen je izgledal Begić.

V grobni tišini

Ko so obtoženci zasedli v dvorani svoja mesta, so bili v dvorano pripravljeni najprej branitelji, nato novinarji in končno sorodniki obtožencev in ostalo občinstvo, za kolikor je bilo prostora. Dvorana je bila polna do zadnjega kotača. Spričo velike vročine je vladala nezmošna soparica. Pritajeno šepetanje in ugibanje o sodbi je pretvorilo dvorano v pravi ulnjak. Ko pa so se po 415 odprala stranska vrata in je vstopil v dvorano sodni dvor s predsednikom Državnega sodišča dr. Subotičem na čelu, je takor bi odrezal zavladala grobna tišina, da bi lahko slišal iglo pasti na tla. Ko so sodniki in državni tožilec dr. Ucovčič zavzeli svoja mesta, je predsednik dr. Subotič opozoril na vso občinstvo, da mora vladati absoluten mir, ker bo da sicer dvorano izpraznit. Po kratkih otvoritvenih izpravnostih je predsednik prešel na čitanje razsodbe.

Ko je pričel predsednik dr. Subotič čitati sodbo z »V imenu Nj. Vel. kralja...« so se vsi obtoženci, pa tudi ostali navzoči dvignili s sedežev in stope poslušali razsodbo. Ko je predsednik uvodoma občival, da je dr. Maček in devet ostalih obtožencev oproščenih krivde in kazni, je za hip, a le za hip zašumelo po dvorani, toda strogi pogled predsednika je takoj zopobil obnovil grobno tišino, ki je potem trajala vse do konca čitanja sodbe in njeni utemeljitve, ki obsega skupno 120 s strogo napisani strani. Čitanje sodbe je trajalo od 4.15 do 6.30.

Sodba

»V imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra I. je izreklo Državno sodišče za zaščito države v Beogradu proti obtožencem v navzočnosti njihovih braniteljev na podlagi glavnih razprav in po ugotovitvi materialne resnice sodbe, da

so krivi in se obsodijo:

Bernardić Ivan, privatni nameščenec, 24 let star, samski, rim. kat., na 15 let robije (težke ječe), na trajno izgubo častnih državljanških pravic in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo

let;

Hadžija Cvetko, odvetniški pripravnik, 32 let star, samski, rim. kat., iz Jastrebarskega, na 5 let robije, na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 5 let in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo

let;

Franekić Martin, trgovski pomočnik v

Zagrebu, 25 let star, samski, rim. kat., na 10 let robije, na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 5 let in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo

let;

Krenzir Ljubomir, trgovski pomočnik

iz Zagreba, star 19 let, samski, izraelit,

na 6 mesecev strogega zapora. Ker se mu všeje preiskovalni zapor, je s tem kaznen že prestal;

Mateković Stjepan, železolivar iz Zagreba, star 21 let, oženjen brez otrok, rim. kat., na 10 let robije, na trajno izgubo častnih državljanških pravic in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo treh let;

Paver Filip, mizarski pomočnik iz Zagreba, 21 let star, samski, rim. kat., na 10 let robije, trajno izgubo častnih državljanških pravic in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo treh let;

Ban Ivan, trgovski pomočnik iz Zagreba, 36 let star, samski, rim. kat., na 1 leta robije, na izgubo častnih državljanških pravic za dobo treh let in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo

treh let;

Štratak Ivan, mesar v Kustošiji, 27 let star, oženjen, oče 1 otroka, rim. kat., na 6 let robije in trajno izgubo častnih državljanških pravic;

Mocnaj Velimir, absoluirani filozof iz Zagreba, 26 let star, samski, rim. kat., na 3 leta ječe, izgubo častnih državljanških pravic za dobo treh let in po prestani kazni na izgon iz Zagreba za dobo

treh let;

Grandi v Varšavi

Vnajni minister fašistične vlade, Grandi, je napravil oficijelen poseb Poljski. Kakor je samo ob sebi umljivo, se delajo o tej priliki najrazličnejše kombinacije, kak pomen naj bi imel ta poset, kaki motivi ter nameni naj bi bili zanj merodajni.

Predvsem ne smemo pozabiti, da ni dolgo, ko je bil poljski vnajni minister Zaleski na posetu v Rimu in da je potem takem Grandijevu potovanje do Varšave v skladu z mednarodno praksu, da se diplomatski poseti vratajo; spada torej v vrsto vladuostnih aktov. Seveda pa s tem ni rečeno, da ne more imeti in da dejansko ni imel še drugih prav konkretnih nagibov.

O teh nagibih se je te dni mnogo pisalo, tako v fašističnih kot v poljskih in končno tudi drugih listih. Fašistični tisk, ki tako rad proslavlja delo italijanske diplomacije in vidi povod njenih uspehov, zatrjuje, da se z Grandijevim posetom afirmira vpliv fašistične Italije celo tamkaj v prehodnem predelu med srednjim in vzhodno Evropo, in obeta Poljski zaslonko celo proti sovjetski nevarnosti. Koliko bi moga v praksi tehtati tako obljuba, o tem se pač ne izplača izgubljati besed, ker sta obe državi preveč oddaljeni, da bi si mogle resnično pomagati.

Da bi moga Poljska prevzeti vlogo nekakega posredovalca med Italijo in Francijo, je tudi skoro izključeno. Javnost na Poljskem je po organih raznih strank dovolj določno pokazala svoje nazore v tem pogledu. Poljska je tako tesno navezana na francosko prijateljstvo ter zaveznštvo, da nikakor ne more prevzeti vloge kakega posredovalca, tudi če bi bilo to sicer mogoče. Kazaj posredovalec bi bil v tem pri-

meru že precej manj nego prijateli ter zaveznik; v take opasne poskuse pa se v Varšavi ne bodo podajali, zakaj obstoj sedanja poljsko-nemške meje je še preveč neprijeten v Berlinu, kakor da bi mogla biti Poljska zaradi nje brez skrb. A v tem, da bi mogla Italija nuditi kakršnokoli slično garancijo Poljski, ne more biti niti od daleč govora. Saj je celo obrato zelo neprijetno odjeknilo tudi na Poljskem, ko je fašistični Rim pričel govoriti o potrebi revizije mirovnih pogodb. Tudi ob priliki Grandijevega poseta so zato poljski listi znova opozarijali, kako absolutno izključeno je misliti na revizijo mirovnih pogodb in spremembu sedanjih meja.

Nekateri listi so izražali mnenje, da hoče Italija Poljsko odtuji Mali antanti. Tudi to ne more držati in če bi fašistična diplomacia morda res imela kakake slične načrte, z njimi ne bi uspela. Zakaj politična logika je zelo enostavna. Kakor potrebuje Poljska glede Nemčije zavezništvo Francije in njenih prijateljev, tako potrebuje glede sovjetske Rusije zavezništvo Rumunije. Vse, kar jači Rumunijo, jači indirektno tudi Poljsko. S tem je že izrecena afirmacija Male antante tudi s poljskega vidika. To so dejstva, ki so močnejša od vse diplomacije.

Pozicija Poljske v sodobnem mednarodnem političnem sistemu je podana po stvarnih vidičih poljskih državnih in nacionalnih interesov. Zato Grandijev poset res ne more biti nič več kot vladuostni ter formalen akt; če gre njegov pomen kaj čez to mero, more biti to samo v nevažnih in nebistvenih stvareh.

Tiskarna Merkur in njen list

Iz raznih krajev nam pišejo za pojasnila o značaju in pomenu dnevnika »Jugoslav«, ki ga izdaja tiskarna »Merkur«, urejuje pa ga Ivan Bevec. Zunaj po deželi je plakatirano, da je »Jugoslov« dnevnik Dravske banovine in ista označba se nahaja tudi na uredniški tabli v Mariboru. List se pošilja v propagandne svrhe na vse mogoče ljudi in tu pa tam že z ozirom na »Službene objave«, ki jih list prima pod državnim grbom na posebni strani, vzbudi vtič, da je list nekako službeno glasilo Dravske banovine.

Mi smo svoje principijelno mnenje o vseh teh rečeh in tudi o samem listu že povedali. Z ozirom na gori navedene zunanje okolnosti pa naj opozorimo na naslednje: V četrtek se je vršil izredni občini zbor tiskarne Merkur. Ta je pokazal, da je tiskarna steleko prej povsem privatno podjetje, ki ga vodijo nekateri znani ljubljanski pridobitniki z g. Sarabomom na čelu. List »Jugoslov« je last tiskarne in je to reči popolnoma privaten značaja. Napisi na raznih plakatih in tablach torej ne morejo nikogar zapeljati v zmotu.

V ostalem se tudi iz »Jugoslovana« s mega vidi njegov privatni značaj. List je napravil raznim vprašanjem zavzel staljše, ki bi ga kot oficijelni ali tudi polnopravljeno glasilo ne mogel. Tako na pr. proti akciji za dobro negovanje otrok, ki se je pred tedni vršila v Ljubljani po beograjskem vzorcu, kjer posvečajo tej akciji svojo pažnjo najširi beograjski krog. Na dalje proti prijemanju banketov na čast raznih gostov povodom obiska grških pridobitnikov in rumenskih avtomobilistov, katere pogostovite so se seveda predvsem vršile po oficijelni želji. Privaten značaj glasila Merkurjeve tiskarne je razviden tudi iz tretiranja zmanjšljopolitičnih vprašanj pri katerem bi moral biti službeni list seveda posebno delikan.

Nekateri prijatelji so nas opozorili na eno ali drugo netočno trditve ali naivno razlagi v uvodnih novih listu. Naravno, da smo tudi mi vse to opazili, toda polemizirati ali korigirati se nam res ne zdi potrebno. Take in enake stvari smo svoj čas do utrujenosti čitali v nekdanjem »Narodnem Dnevniku«, katerega so izdajali in urejevali v glavnem isti ljudje, ki izdajajo in urejejo zdaj »Jugoslovana«. Potrebne ugotovitve in polemike smo torej že davno opravili. V nečem se pa — to radi priznamo — novi list prijetno razlikuje od nekdanjega »Narodnega Dnevnika«. »Narodni Dnevnik« je vodil hude boje proti narodnemu edinstvu, »Jugoslov« pa kaže v tem oziru lep napredok in pomenja v primeri z »Narodnim Dnevnikom« velik korak naprej v evoluciji jugoslovenskega pojmovanja.

Boograd, 14. junija d. Ljubljanska delniška družba Merkur, ki izdaja dnevnik »Jugoslov«, ie na svojem četrkovem občinem zboru izvršila v upravnem svetu med drugimi tudi ministra g. dr. Ivana Sveglja. Pooblaščeni smo izjavili, da se je ta izvršitev izvršila brez vednosti in brez prisotnosti g. ministra.

(V nadzorni odbor tiskarne »Merkur« je bil izvoljen med drugimi tudi ravnatelj Zvezde slovenskih zadruž g. Fr. Terček. Kakor smo informirani, se je tudi ta izvolitev izvršila brez vednosti in brez prisotnosti g. ministra. Ov. ur.)

Razorozitev v Avstriji

Dunaj, 14. junija.

Narodni svet je včeraj sprejel izprenimo § 42 zakona o nošenju orožja po živahni debati s 87 glasovi proti 72. Velenemci in pristači Landbunda, ki so bili polnoštivilno navzoči, so glasovali vsi za izprenimo zakona. Socialni demokrati so oddali proti zakonskemu predlogu 70 glasov. Pozornost je vzbudilo, da sta poslanec Raab, ki je vodja nizozemsko-avstrijskega Heimwehra in deželnega glavar dr. Rintelen glasovala proti zakonu, ker se je čelo pred glasovanjem iz krščansko-socialnega kroga, da stranka svojim pristašem ni dala svobodne volje za glasovanje, čeprav so bili trije njeni člani odvezani dolžnosti prisotnosti.

V debati je velenemec dr. Hampel poudarjal, da bi 15. julija 1927. ne pogorela na Dunaju justična palača, aka bi imel Heimwehr moč, ki se mu jo pripisuje. Nadalje je naglašal, da glasujejo Velenemci za zakonski predlog pred vsem zato, ker hočejo izraziti zaupanje zveznemu kancelarju dr. Schobru. Velenemci se slej ko prej izrekajo za misel obrambe domovine in prizakujajo, da bo Heimwehr izvajala svoje naloge v Avstriji v zakonitih oblikah, ker niso za noben prevrat, pa naj pride z leve ali desne strani. Če si hočejo Madžari postaviti kralja, je to njihova stvar in nikomur v Avstriji ne bo prisko na misel, da bi se vmešaval v razmere sosedne države. Nekaj drugatega bi pa bilo, ako se od kakršnekoli strani lansirajo restavratorski poskusi v Avstrijo. Govornik se je končno izrekzel za misel prizakupitve Avstrije in nemški državi.

Krščanski socialec dr. Jerzabet je istako poudarjal zaupanje zveznemu kancelarju dr. Schobru ter naglašal, da bo krščansko-socialna stranka vedno na strani Heimwehra, ker smatrajo njeno akcijo za zdravo.

Governik je zahteval, da bi se poslanec Kutschlag popolnoma odvrl od Heimwehra, češ, da samo ne soglaša s takšnim postopanjem njegovih organizacij.

Krščanski socialec dr. Schusterjigg se je v svojem govoru izrekzel za uvedbo milice. Zastopnik Landbunda Zangl je izjavil, da ni tako neresnično, ako se govor, da obstoja v Avstriji monarhična stremljenja. Zato kmetij ne bodo za oborožitev predlen, da bodo popolnoma pomirjeni, da ne grozi restavracija Habsburžanov niti kakša diktatura od desne ali leve.

Težaven prenos triglavskih

ponesrečencev

Mojstrana je z največjim sočustvovanjem sprejela turistični sprevod — Gomila cvetja in zelenja v zadnji po-zdrav — Ranjeni Lüddecke v ljubljanski bolnici

Ljubljana, 14. junija.

Reševalna ekspedicija pod vodstvom Gregorja Lahja, ki je krenila včeraj zjutraj ob pol 8. iz Mojstrane na Kredarico, da prenesi ponesrečena nemška turistična skupina, ki je kmalu naletela na velike težkoči, zaradi katerih se je prenesla v Mojstrani zakanil do danes opoldne. Ekspedicija je prišla na Kredarico ob lepem vremenu in je seveda že v koči našla ob ponesrečenca, kamor so ju bili dopoldne prinesli tovariši in nekateri pomagači. Ranjenca sta negovali obe medicinci, članici družbe, izmed katerih je ena zaročenka pokojnega Müllerja in se je z njim udeležila plezalne ture ter si z odvezanjem od vrv v poslednjem trenutku rešila življenje.

Ekspedicija s tovariši in tovarišami ponesrečencev je takoj ukrenila vse potrebno za prenos v dolino. Naložili so mrtveca v nosilo, napravljeno iz plahite in vej ter so v enako nosilo nato položili tudi ranjenca. Kremlili so na pot v dolino, ko se je komaj ljalila jutranja zaria. Ali hudi nalivi, ki so divjali v četrtek s silovito točo, so znatno poškodovali pota in je reševalna ekspedicija morala premagati silovite napore, preden se je danes zjutraj približala kraljevi lovski koči v Krimi. Že poldrugo urenje kraljevi lovski koči je prihod ekspedicije naproti jeseniški zdravnik doktor Marčič, ki je prispel v Mojstrano z tunizanjem vlakom ter se, opremljen z raznimi zdravniškimi sredstvi, takoj podal na pot. Na mestu je pregledal ranjenca, mu nudil prvo pomoč in ga močno obvezal. Po kratkem počitku pred lovsko kočo v Krimi, kamor je ekspedicija dosegla okrog 9. zjutraj, je ves sprevod nadaljeval pot v dolino. Na enovprežni lojterski voz, ki je že čakal pripravljen, so položili mrtvega Müllerja z zavezano glavo in ga zagnili z zelenjem in cvetjem. Tako je mrtvi mladi turist nastopil poslednjo pot v dolino; za njim pa so nesli ranjenca.

Prihod v Mojstrano.

Prva letaščina nesreča v triglavskem pogorju, ki si je po usodnem naključju izbrala dve žrtvi izmed skupine mladih, daleč z zapadne Nemčije došlih in za naše planinske lepote navdušenih turistov, je vzbudila med prebivalstvom Mojstrane in okolice še posebno gospodarsko in kulturno skupino, ki je že čakal pripravljen. So položili mrtvega Müllerja z zavezano glavo in ga zagnili z zelenjem in cvetjem. Tako je mrtvi mladi turist nastopil poslednjo pot v dolino; za njim pa so nesli ranjenca.

Prilog v Mojstrano.

Prva letaščina nesreča v triglavskem pogorju, ki si je po usodnem naključju izbrala dve žrtvi izmed skupine mladih, daleč z zapadne Nemčije došlih in za naše planinske lepote navdušenih turistov, je vzbudila med prebivalstvom Mojstrane in okolice še posebno gospodarsko in kulturno skupino, ki je že čakal pripravljen. So položili mrtvega Müllerja z zavezano glavo in ga zagnili z zelenjem in cvetjem. Tako je mrtvi mladi turist nastopil poslednjo pot v dolino; za njim pa so nesli ranjenca.

Ljubljanski rešilni avto, ki se je počasi po brezuspešnem čakanju vrnil v Ljubljano in prispe了解了在Ljubljana中，他被发现是来自Slovenia的。他被送往Montevideo进行治疗。

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli. Takože žravnici z Španiela sú v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je bolo zadané komuniké, po ktorom je zavieraťa vydávaná na znanie, da so vši zagrebski žravnici, ktorí so bili dotoleni za mednarodne tekme v Montevideu, ktorí teda boli razvedení v Španieli.

Boograd, 14. junija. Danes je banská uprava saského banovine izdala odlok, s ktorim je b

Domače vesti

* Kraljica Marija na izlet pri Sv. Križu pod Golico. Na binkoštni ponedeljek dopoldne je Nj. Vel. kraljica Marija napravila v avtomobilu izlet k Sv. Križu. Kraljica, ki jo je ljudstvo povsod navdušeno pozdravljala se je okrog poldneva vrnila na Bled. Omenjena cesta, po kateri se je vozila Nj. Vel. kraljica je izredno slaba in je glede na naraščajoči avtomobilski promet nujno potrebna temeljite poprave, kar se bo, kakor čuvamo, tudi zgodilo. Cesta se bo preuredila v prvorstno alpsko avtomobilsko cesto.

* Promocija. Na zagrebski univerzi je promoviral v preteklem tednu g. Branko Lukman iz Šoštanj za doktorja vsega zdravilstva. Novemu zdravniku čestitamo!

* Izlet za čin aktivnega inženierskega podporočnika, so napravili naslednji nadrniki Slovenci: Rastekar Alojz z Jemšicem, Tomž Miroslav iz Kamnika in Šibenik Stanislav iz Maribora.

* Zaroka. Zarocil se je na binkoštno nedeljo g. Franjo Steinbauer, trgovec iz Kapela pri Radencih, z gal. Justično Zorkovo, hčerko uglednega trgovca in poštnega pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. Čestitamo!

* Pravilnik za čeleznike delavcev in profesionaliste podpisani. Občinski odbor Udrženja jugoslovenskih narodnih železničevjev in brodarjev, Ljubljana, je bil brzojavno obveščen, da je pravilnik za vse posmožno osobje državnih železnic končno veljavno podpisani ter je s tem tudi rešeno vprašanje starostnega zavarovanja s strani države za vse nenastavljeno osobje.

* Predkongresne priprave gasilcev. Ogromna organizacija slovenskih gasilcev »Jugoslovenska gasilska zveza v Ljubljani« pripravila po naročilu svojega vrhovnega foruma »Vseslovenske gasilske zvezze v Pragi« vseslovenski gasilski kongres in pravljeno 60 letnice obstoja Ljubljanskega gasilskega in reševalnega društva. Pripravljalna dela so v polnem teklu. Stvorjen je tematski odsek, ki bo organiziran v dnehi kongresa od 1. do 4. avgusta vse kar prihaja tu v poštev do najmanjših podrobnosti. Jutri se bo vršil v prostorih Mestnega doma občini zbor »Jugoslovenske gasilske zvezze« na katerem se bo baš to vprašanje obdelovalo najtemeljnije. Včeraj popoldne so že prispevali v Ljubljano delegati z vseh strani Slovenije. Zutraj se je vršila seja starešinstva, ki ji je predsedoval starosta g. Josip Turk, nakar so sledile popoldne seje raznih odsekov. Izdelani so bili predlogi literarnega, zdravniškega in drugih odsekov. Pozneje zvečer se je vršila še glavna seja tehnične sekcije za kongres, nakar so sledila poročila o delovanju posameznih odsekov, ki bodo objavljena na občnem zboru zvezze.

* Vpoklic dijakov-vojakov. Dijaki, ki so končali ali opustili svoje študije, naj se takoj zglate pri svoji pristojni vojaški komandi zaradi vpoklica v kadrovske službe. Zlasti pa se opozarjajo dijaki rojstnega letnika 1903, da se takoj prijavijo za nastop vojaške službe, ki jo morajo letos brezpogojno nastopiti, sicer bodo kaznovani po vojaškem kazenskem zakonu. Komanda ljubljanskega vojnega okrožja spremeta tozadne prijave le še do 20. t. m.

* Smrtna kosa. V Moravci pri Mali Nedeli srez Ljutomer je umrla 12. t. m. v 82. letu v starosti ga. Marija Spindlerjeva je v rojstvu Matjažičeva, iz znane Hermanove hiše v Bodislavicih, mati bivšega finančnega nadsvetnika v Ljubljani, sednjega pomornika finančnega direktorja v Nišu g. Martina Spindlerja. Pokojnica je bila nadve skrbna dobra gospodinja, ljubezna žena, predobla mati svojim otrokom, vedno veseloga značaja in spoštovana daleč na okrog pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo v nedeljo dopoldne na domače pokopališče. — V Mostah pri Kamniku je umrl gostilničar g. Miha Florjančič. Pokojnik, ki je splošno priljubljen, je bil vnet gasilcem ter je bil med ustavnoviteljimi ustanovljenega gasilskega društva. Usoda je nanesla, da bo pogreb danes, na dan blagoslovitve gasilskega orodja in motorne brizgalne. Ohranimo ga v hvaležnem spomini! — V Ljubljani je umrl g. Šimon Wutt, davčni upravitelj v p. Pogreb bo v torek ob pol 15. — V Stopičah je premirila gostilničarka in posestnica g. Cecilia Tacigova. Pogreb bo danes na domače pokopališče. — V Ljubljani je izdatišč danes g. Franc Poljanec, magistratni uradnik v p. Pogreb bo v ponedeljek ob 18. — Pokojnikom blag spomin, žalobčim naše sožalje!

* Izletniški vlaki. Opozarjamо izletnike in turiste, da je prometno ministarstvo ugodilo prošnji SP in morelo izletniki na vseh postajah goreniške proge kupiti vozne listke s 50 odst. popustom za izletniške vlake na progi Ljubljana-Jesenice-Bistrica-Bohinjsko jezero in nazaj. Vlaki vozijo samo ob nedeljah in praznikih.

Vremensko poročilo

meteoroškega zavoda v Ljubljani
Stevilke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. občutnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

14. Junija 1930.

Ljubljana: 7, 764.1, 17, 85, S2, 0. Maribor: 7, 762.2, 19, 85, NNW3, 0. Mostar: 7, 760.4, 18, 80, ENE2, 0. Zagreb: 7, 762, 21, 75, SSE2 0. Beograd: 7, 760.7, 20, 75, —, 0. Sarajevo: 7, 762.5, 18, 75, ESE2, 0. Skoplje: 7, 764.1, 22, 55, SE2, 1. Kumbor: 7, 759.5, 22, 85, NW4, 0. Split: 7, 760.5, 24, 75, NNE4, 0. Rab: 7, 760.8, 23, 85, —, 0. Vis: 7, 760.2, 20, 65, N8, 1.

Solnice vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.49, luna vzhaja ob 23.48, zahaja ob 8.31. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 29, najnižja 14. Najnižja temperatura: v Mariboru 16, v Mostarju 17, v Zagrebu 19, v Beogradu 17, v Sarajevu 12, v Skoplju 13, v Splitu 21.

TO — zobna pasta najboljša!

* Popravek. V včerajšnjem »Jutru« je v osmrtnem naznanih blagopokojne gospodine Ernestine pl. Garibaldi-Osswaldove ure pogreba pomotoma označena. Pogreb bo danes 15. t. m. ob 5. uri ne pa ob pol 4.

* Kolesarjem in kolesnicam Krškega polja. Prejeli smo: Dne 29. t. m. na dan Sveti Petra in Pavla ob 15. bo na Zasapu, na dvorišču Martina Pleterskega, ustanovni občini zbor kolesarskega društva KODO-KOPE (Kolesarsko društvo Krško polje). Vsi lastniki in lastnike koles kakor tudi prijatelji tega, za naš okraj važnega sportnega društva se ujedno vabijo, da se ustanovnega občina zobraza polnoštevilno udeležite. Prijave sprejema v napelj Martin Pleterski v Cerkliških. Ker bo to društvo prvo te vrste v našem okraju, pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Društvo bo že v tem tekočem letu priredilo nekaj daljših izletov, za prihodnje leto na je predvidena kolesarska dirka z včjo prireditvijo. Boljšim kolesarjem bo tudi odprt pot do mednarodnih dirk. Torej na svidenje 29. t. m!

* Blagoslovitev temeljnega kamma kapelice v Logarski dolini bo izvršil Škof g. dr. Rožman v ponedeljek 16. t. m. ob 10. Goštite vabljene!

* Lep izlet na Turjak. Prejeli smo: Kavica kuka v gori in vabi prijatelje na ravnino na Turjaške višave. V nedeljo 22. t. m. bo na Gori sv. Ahačija pri Turjaku zgodovinsko žegnanje v spomin bičke in zmag, nad Turki pri Sisku l. 1593. Ljubljanski izletniki, ki namenjava počasti spomin slavne zmage nad Turki, se odpeljejo prvič nedeljo z juntrami vlakom do Škofije, od tam pa po pojede dve in pol ur ne pa na goro, kjer si lahko ogledajo razne zgodovinske posebnosti. Na Turjaku jim tudi prav prijeten počitek gostilna pri županu g. Jožetu Abcu. Izletniki si tam lahko ogledajo tudi znameniti Turjaški grad.

* Panbalkan namesto Panevrope. O tem vprašanju, ki se živo tiče tudi useode Slovencev, razpravlja odlični jugoslovenski publicist in diplomat dr. Bogumil Vosnjak v najnovejši (8.) številki revije »Naša doba«. Zahtevate to številko v trafični.

* Strašna toča pri Mirni peči. Vas Godol pri Mirni peči je zadela te dni strašna nesreča. Nad vajo je pribrumela nevihta s točo, ki je umčila vse poljske priedelke. Kmetje bodo morali, če bodo hoteli kaj prideleti, polja znova zaseleti. Takošnja pomoč je obupanim vnašom nujno potrebna.

* Avtomobilska podjetje Rode, odpelje izjemno zaradi pogreba šele ob 8. zvečer iz Kamnika.

* Dr. Horowitz, Zagreb, Praška ulica 8, zdravi z žarki visoke napetosti. Hochfrequenzstrahlapparat (original Zeileis).

* Objekte in klobuke kemično čisti, barva plisira in liko tovarna Jos. Reich.

* Darujete podporno društvo slepih. Ljubljana, Pod Tranci 2-III.

* Na velesejmu so vzbudili veliko pozornost angleški kvalitetni motocikli »Jamec«, ki so bili razstavljeni v paviljonu I. Te vrste motocikli, so po svoji pravrstni konstrukciji in tehniki zelo priljubljeni in mi čudno, da je bilo zanje veliko zanimanje. Zaradi tega jih interesentno lahko najtopleje priporočamo. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo se nahaja v Ljubljani, Vegova ulica št. 8.

* Ne pripuščate izbiro prahnega sredstva naključju, kajti časi so težki in perilo je zelo draga. Perite dosledno z milom in videli boste, da bo trajnega Vašega perila desetkrat večja. Pri nakupu zahtevajte

* Zaplenite avtomobila z vtihotapljenim saharinom in cigaretin papirjem. V eni zadnjih noči je prispel v vas Lupoglavl pri Dugem selu neznan avtotaks, v katerem sta se poleg Šoferja nahajala dva potnika. Usoda je hotela, da se jim je baš pred hčino upokojene orožničke kapetana Mladonović primeril defekt v avtomobilu, zaradi česar so morali avto tam popravljati. Avto je vozil Šofer Ivan Šimčar iz Štefanca pri Čakovcu. Ker je neki vaščan obvestil orožništvo v Lupoglavlju, da se v avtomobilu nahajajo sumljivi ljudje, in ker se je v Dugem selu pred nekoliko dnevi izvršilo drzno razbojništvo, so orožniki takoj poiskali sumljivi avto, aretirali Šoferja in pridržali avto. Obema potnikoma se je pa posrečilo pobegniti. V avtu so našli 37 kg saharina in 30 kg cigaretnega papirja. Šofer je izjavil, da ni vedel, koga in kaj je vozil. Oba potnika je vzel v avto pri Čakovcu, se vozil po vsem Zagorju in prišel z njima do Lupoglava, kjer se jim je primeril defekt. Šimčaria so zaprli, dočim oba potnika se iščeli.

* Veliko zanimanje na jubilejnem velesejmu je bilo tudi za patentirani A S hladilni avtomat. So to najmoderneši in najbolj hladilni stroji, ki jih je razstavila tvrdka Ig. Gejler & Co z Dunaja. Zastopstvo za Jugoslavijo je v Ljubljani, Dunajska c. 31. Ti avtomati so za hotelište, restavtrarie, gostilničarje in mesarje zelo pripravnji, ker ostanejo jedilna v nih vedno sveža in okusna. Istotam je bil razstavljen avtomatični stroj za sladoled, ki hladji 25 stopinj pod mraz, ne da bi stroj potreboval sol ali led. Ta tvrdka je zadnja leta instalirala v Jugoslavijo več kakor 100 madilnih naprav in ni čudno, da jih je občinstvo z velikim interesom ogledalo. Zato jih tudi najtopleje priporočamo.

* Priznano izborna vina, pravvrstna kuhinja, cene zelo zmerne, postrežba točna. — Ena najlepših razglednih točk, krasne tujiske sobe, zelo prijetno bivanje za letoviščarje; pension Din 65.—

Varuje perilo!

Schichtov Radion
pere sam!

* Gradite moderno, solidno in ceneno! Izrabite prostor! Vse je odvisno od strokovnjaka načrtova proračuna in nadzorista gradbe, kar vse preskrbi najugodnejše Tehnični biro arh. Ivana Zupana, Ljubljana, Gradišče 13, telefoni 27-96.

* Glej inserat morskega kopališča Selce, pension »Jadran«! Zelo priporočljivo zadržati zmerni cen in točne postrežbe.

* K gasilskemu prazniku v Laškem.

Prejeli smo: Ob 60 letnici prostovoljnega gasilnega društva v Laškem, kateri je počitki Jugoslovenska gasilska zveza, da posebno počasti društvo v Laškem, so se pridružile čestitkam tudi Strojne tovarne in Lavarne, d. d., Ljubljana, Dunajska 35, ter predvajale dve doma izdelani motorni brizgalmi. Z velikim interesom je zbrano gasilstvo ogledovalo s štirimi cevimi delujočim motorkom z motorjem 36 PS, ki daje do 1400 litrov na minuto in brizga vodo čez 50 metrov v daljino. Tudi prenosila motorika z 18 PS, ki je delala z 2 cevema in dala 900 litrov vode na minuto je vzbudila splošno zanimanje ter so se predstavili gasilstva na licu mesta prepričali o brezhibnem delovanju doma izdelanih motornih brizgal, ki v nobenem oziru ne zaostajajo za inozemskimi izdelki, nega jih celo prekašajo. Sigurno smo, da bo domače gasilstvo v bodoči kupovalo motornih brizgal po vsej državi. Samo na letosnjem velesejmu v Ljubljani so ih prodala osem, kar samo dokazuje, da je fabrikat pravljilnik.

* Iz Ljubljane

u — Iz francoske razstave v Narodnem domu.

Casopisi so pred kratkim poročali o tragični smrti Julesa Pascina, ki ima razstavljena tri svoja dela tudi v Ljubljani;

tačko pa smrti sta bili dve risbi brzjavno umaknjeni iz prodaje. Nova serija akvarel, risb, radiranj in drugih je pravkar prispevala na razstavo, in sicer interesentna glava Japonca Fouyite, izredna kolorirana radiranja Dufresnova, ujednaka Marie Laurencin, dva Picassa, surha igra Derain, litografija Dufyja, dela Renoirja, Pissara, Faucheronja, Bouqueta, in drugih, skupaj 27 listov, s čimer je grafični oddelek močno kvalitetno pomrzelen. V Zagrebu je bilo kupljenih več umetnin in mnogo knjig; kupci so bili banovina, mestna občina in privatniki; pravkar je pa priskočil sporolilo, da je bila naknadno kupljena tudi (sedaj v Ljubljani razstavljena) Vlaminckova Cerkev; slika je namenjena za Strossmayerjevo galerijo in se je nakup izvršil s pomočjo zbirke, v katero so prispevali imoviti Zagrebcani. Obisk razstave je bil dosedaj pod normalno. Razstava, ki je v veliki galerijski dvorani, je dnevno odprtja od 10. do 19. Vabilo vse Ljubljane, da si jo ogledajo.

u — 60-letnica prost. gas. in reš. društva.

Prvo prostovoljno zasedlo in reševalno društvo v Ljubljani pravljilo 21. avgusta na slovenski načini svoi 60-letni obstoje. Da bo doseglo društvo tudi svoj jubilejni kar načelno proučavati, si je odbor nadel časno načelo, izpolnititi svoje gasilno orodje in zainoviti tehnični in pridomočki. Ker da za izvedbo tega programa društva ne poseduje denarja in ker živi zoli od prostovoljnih darov in prispevkov, se obrača z javno prošnjo do ljubljanskega mestnega svetstva, da mu priznajo pravljilnik, da je včasih zbiral v Ljubljanskem mestnem svetstvu, da blagovoli, kakor še vselej do sedala, društvo pri nesrečah podpreti in daruje primeren znesek društvenemu svetu, ki bo do te dni z nabiralnimi polami, odobremljeni od uprave ljubljanske policije, nabirali prostovoljne prispevke.

u — Vlaški obvezniki, oficirji in moški, ki so sposobni planinci in kvalificirani planinski vadnikи, ter žive stalno v Ljubljani, nači se zglasiti v svrhu evidence in morebitne izpodbreme vojneza razporeda s tožbenimi dokazili v torki 17. t. m. med uradnimi urami (od 8. do 14.) v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu 7/1, soba 4.

u — Profesor Mazovec umrl. Kakor smo že včeraj poročali, je zadeba profesorja za slovenščino in srbohrvaščino na ljubljanski realki g. Ivana Mazovca kap po desni strani. Poklicana reševalna postaja je profesorja takoj odpeljala v bolnico. Ponosni se je bolničko stanje tako postabalo, da je včeraj zbiral ob 5. urni. Pokojnik se je svoječasno mnogo politično udejstvoval in bil v bivši občinstveni skupiščni poslanec komunističkega okraja za SLS. Prof. Mazovec je bil med dijaki in svojimi tovari zelo priljubljen. Bodi mu ohranjen blagom!

u — Š

— Na mestnih avtobusih veljajo ob delavnikih od 16. t. m. dolje za čas kopalne sezone znižane cene za kopalce. Vozna karta do Ježice je nazaj stane 5 Din za osebo.

— Huda nesreča kolesaria. Včeraj med 16. in 17. uro se je vozil s kolesom 44 letni delavec v Strojnih tovarnah in livarjah Franc Hrovat, pristojen v Krašnjo, iz službe proti svojemu stanovanju na Ježici št. 35. Nesreča je hotela, da je zavoljil s kolesom na okrogel kamen, pri čemer mu je kolo spodrlilo, da je kolesar padel na tla in se nevarno poškodoval na glavi. Po nesreči, ki je dobil pretes možganov, je reševalna postaja prepeljal v bolničko.

— Dva karambola. Na križišču Grudnovega nabrežja in Šentjakobskega mosta sta zadeba predvčerjšnjim zjutraj avtomobili Ist Zorko B. ter kolesar Ernest J. drug v drugega. Zaradi sunka je padel Ernest J. po tleh in se močno potokel po obrazu, zlasti pa na bradi. — Drugi karambol je bil v Ščelenburgovi ulici, kjer se je zaletel dajak Marian R. v enovprezni voz ključavnica Jureca N. K. Štefan je kolesar še pravčasno odskočil s kolesa in se le neznotno poškodoval. Kolo je padlo konju pod noge, zaradi česar se je žival ustrašila in zdrižala čez kolo, ki je ostalo na mestu močno pokvarjeno.

Dr. V. STACUL
specijalist za otroške bolezni zopet redno ordinira
Gospodovska c. 2 (hiša Kavarne Europe) 8748

— Nezgoda novega aviona pri startu. Snoči ob 18. se je novi avion ljubljanskega Aerokluba dvignil k drugemu startu. Start je bil posrečen, letalo se je lepo dvignilo, pri pristanku izven terena pa so kolesa zadeba ob mejni kamen mestne občine, pri čemer se je letalo znatno poškodovalo. Poškodbe pa bodo v nekaj dneh popravljene in se bo moglo nadaljevati s poleti.

— Nepoholjšljiv dolgorstnik. Trgovec s premogom Vinko Podobnik na Tržaški cesti je sprejet nedavno v službo kot hlapca 31 letnega Matijeva Tomšiča, doma iz Sp. Retij pri Loškem potoku. Tomšič je bil nekaj časa prav veden, vendar je rad stikal po niti. Napisel je celo izvozhal, kie hrani gospodar denar, kar je kmalu izkoristil. Predvčerjšnjim opoldne je vdril v soko, odklenil mižnico in odnesel vso tam spravljenoto gotovino v znesku 5300 Din, kar je pobegnil. Gospodar je tatrino takot po svojem povratku opazil in osurnil izgubljenega Tomšiča. Na policiji so ugotovili, da je bil imenovan že okrog 15 kralj predkazovan. Dalje časa so ga držali tudi v Lepoglavi, odkoder pa jo je svor čas počpal. Zdaj jo je iz denarjem najbrže odkupil kam na Hrvatsko, kjer bo nekaj časa zapravljal, naposled pa se bo le znašel v huknji.

Naznanilo! 8294

Upravnštvo „MERKUR“-ja posluje

v Ščelenburgovi ul. 6 (poleg glavne pošte) Telefon 3052

— Tatvina in najdba kolesa. Mesar Alojzij Breclnik, stanujoč na Celovški cesti 93, je priznal, da mu je neznan zlikovci predvčerjšnjim odpeljal z domačega dvorišča črno plesano kolo znamke »Waffenrad« s tovarniško št. 2.104.743. — Narobe se je pristrelil hlapca Alojzija Golobu z Izanske ceste 1, ki je našel kolo, in sicer na dvorišču, prislonjeno k zidu. Najdeno kolo, ki ga dobi lastnik nazaj pri nadaljnjem, je označeno s tovarniško številko 60.469.

— Trpinčenje živali. Včeraj popoldne je vzbujal na Marijanščini trgu malo pozor na enovprezen voziček, na katerem so bila natpana na temen prostoru tri teleta. Eno tele je bilo zvito v klobček in je ležalo tik pod sedežem. Zaradi surovega ravnanja z živilo so se začeli pasanti razburjati in od vozniška mesarskega vajenca Jožeta S., zahtevali, da živali vsej preloži. Pozvali so tudi stražnika, ki je vozniški zaradi trpinčenja živali legitimiral in se bo vozniški moral sedaj zagovarjati na pristojnem mestu.

— Najboljši kraški teren toči Buzzolini.

— Izgubljena je bila včeraj srebrna moška zapestna ura z usnjatim jermenčkom. Najdljitejši dobit dobro nagrado, aka uro od dva v upravi »Jutra« v Knafliovu ul. 5.

Iz Maribora

— Prihodnja seja mariborskega okrajskega cestnega odbora bo v torek 17. t. m. ob 8. v uradnih prostorih.

— Redek jubilej. 85. rojstni dan slavi v ponedeljek 16. t. m. g. Ferdinand Pamberger, ki je že četrto stoletje stalni sotrudnik tvrdke Baumeister in še vedno čil in zdrav vrsi svoje dele.

— Otvoritev kopalnišča. Ob sodelovanju dveh godb v sportnih plavačev bo danes ob 10.30 mestni župan dr. Juvan slovensko otvoril kopalnišče na Mariborskem otoku, nakar bo takoj na razpolago vsem kopalcem, povabiljenim gostom pa priredi občina zakusko. Mestni avtobus bodo od 6.45 do 10. ure vozili v polurnih presledkih od Glavnega trga do ovinka ob gramozni jami, od 10. dop. pa bodo stavljeni v promet vsi razpoložljivi avtobusi. Privatni avtomobili in vozovi imajo svoje stajališča na državni cesti ob voznih potih, ki vodi na otok. Motorne kolesa imajo svoje stajališča na levem bregu Drave ob mostu. Kolesarji morajo shraniti kolesa na otoku samem. Vožnja čez most je prepovedana in je treba kolo voditi čez most. Vstopnila na otok k otvoritveni slavnosti in veselica znaša za

osebo 4 Din; otroci do 10 let v spremstvu roditeljev so prosti vstopnine. Ko se otok zapusti, je treba vstopnico pri blagajni oddati. Kdor se želi kopati, kupi kabino za 12 Din ali omarico za 6 Din. Če jih vzame več kabino ali omarico, plača pristojbino le eden, ostali pa poravnajo vstopnino za kopalnišče v znesku 3 Din. Voda v bazenu je dosegla proti prizakovanju ugodno temperaturo in je za 5–6 stopinj toplejša od vode v dravski strugi. Pač pa bo nekaj filtracijo. Ob 15. uri se prične velika ljudska veselica na otoku. V 6 priravljeneh paviljonih se bodo dobila vsa potrebna okrepila. Istočasno se prične tekme v plavanju, skokih v vodo in v waterpolu. Sodeloval bo tudi mariborski Sokol. Otok bo zvečer slavnostno razsvetljen in bo na razpolago tudi vrtljak in drža. Občinstvo opaziramo, da paš pot ob Dravi ponoc ni bilo razsvetljeno, pač pa nova cesta od mostu na Kamniško cesto.

— Smrtna kosa. V petek je preminula v Stoprcah ugledna gostilničarka in posestnica Cecilia Taciga. N. v m. p.!

— Smrtni padec s črešnjo. Včeraj je padel z visoke črešnje v Strossmayerjevi ulici 55-letni branjevec Karel Koršč z Aleksandrovne ceste in dobil hude notranje poškodbe. Takoj po prevozu v bolničko je poškodovanec podlegel poskodbam.

— Velik požar v »Kovinu na Teznu. K našemu včerajšnjemu poročilu doznavamo in objavljamo resnici na ljubo, da nočni čuvaj tovarne g. Ivan Svatjej ni zadremal, ampak je v smislu predpisov bedel vso noč od 6. zvečer do 6. zjutraj in bil stalno pokonč.

— Nočni napad. V noči od petka na sobotu je neznanec napadel v Tomšičevem drevoredu vrtnarja g. Stanka Mejovščka in ga tako obdelal, da so ga morali odpeljati z reševalnim avtomobilom v bolničko.

— Na begu pred detektivom se je ustrelil v glavo. Vili Kaloh, stanujoč na Tržaški cesti, delavec špedicije Reismann, ima sicer šele 17 let, vendar je njegovo ime v zvezi z raznimi kriminalnimi dejavnimi že močno znano pri tukajšnjih varnostnih oblastih. Včeraj popoldne so mu bili detektivi ponovno za petami. V Mejni ulici je, videc, da ni izhoda, nameril revolver na senco ter si prestrelil glavo. Z rešilnim avtomobilom so Kaloha prepeljali v bolničko, kjer je bil sinoči sicer še pri zavesti. A je dvomljivo, da bo ostal pri življenju.

— Sanatorij v Mariboru, Gospodska ulica 49, telefon 2358. Najmodernejše urejenje za operacije. Diatermia, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmernne.

Iz Celja

— Nestrenost nasprotinov Sokolstva. Neki slovenski dnevnik je pričobil včeraj v svoji celjski rubriki skrajno neokusno notico, v kateri se kaže nepriskrito sovraščvo gotovih krogov do Sokola kraljevine Jugoslavije. Pisce se razburja nad platnom, ki ga je razpel celjski Sokol za današnji župni zlet na Krekovem trgu. Zgaraže se, nad platnem zadevo v pravi, da je takra reklama v kvar estetskem vrednotom mestna. Pristaši »miselnosti« pridejo danes popoldne ob istem času, ko se vrši na Glaziju velika sokolska televadba, koncert svojega pevskega društva. Namen je prozoren, dosežen pa potovo ne bo, ker je zdrava jugoslovenska sokolska ideja pač pregloboko ukorenjena v srcu vseh tukajšnjih in okoliških prebivalcev.

— Prav vsako poslopje v Celju mora imeti izobeseno zastavo! Danes ob priliku velikega župnega zleta Celjske sokolske župe v Celju, ko bodo prihajali v Celje iz skoro vseh krajev Dravske banovine sokolske čete, je dolžnost slehernega celjskega meščana, da razobesi na svojih poslopjih zastavo v pozdrav dragim sokolskim gostom!

— Ameriška sokolska vrsta na celjskem župnem zletu. Danes zjutraj prispe v Celje na župni zlet izvrstna predstavnica sokolske vrste iz Amerike, ki je rispela na vsesokolski zlet v Beogradu. Celjani, pozdravite drage brate s cvetjem in zastavami!

— Prav vsako poslopje v Celju mora imeti izobeseno zastavo! Danes ob priliku velikega župnega zleta Celjske sokolske župe v Celju, ko bodo prihajali v Celje iz skoro vseh krajev Dravske banovine sokolske čete, je dolžnost slehernega celjskega meščana, da razobesi na svojih poslopjih zastavo v pozdrav dragim sokolskim gostom!

— Prav vsako poslopje v Celju mora imeti izobeseno zastavo! Danes ob priliku velikega župnega zleta Celjske sokolske župe v Celju, ko bodo prihajali v Celje iz skoro vseh krajev Dravske banovine sokolske čete, je dolžnost slehernega celjskega meščana, da razobesi na svojih poslopjih zastavo v pozdrav dragim sokolskim gostom!

— Ameriška sokolska vrsta na celjskem župnem zletu. Danes zjutraj prispe v Celje na župni zlet izvrstna predstavnica sokolske vrste iz Amerike, ki je rispela na vsesokolski zlet v Beogradu. Celjani, pozdravite drage brate s cvetjem in zastavami!

— Haim. Jutri se poroči v Celju g. Andrej Bizjak, pristav celjskega sreskega načelstva, z gdč. Matijo Kokanovom, hčerkko sreskega tajnika v Celju. Mlademu načelnemu paru iskrene čestitke!

— Nova trgovina. Trgovino s špecijskim in kolonialnim blagom bo otvoril v ponedeljek 16. t. m. v Celju, Prešernova ulica 8, tukajšnji domačin g. Vekoslav Bornšek. Mladega trgovca toplo priporočamo!

ZAHTEVAJTE!
ORANŽADO VERO LIMON DO
:: POVSOD ::

— Smrtna kosa. V celjski javni bolniči je umrl včeraj 3 letni Josip Bitenc, pastorec Katarine Rebernakove iz Petrovc v Celju.

— Kača jo je pičila. V celjsko javno bolničko je bila prijetljana 14 letna posestnikova hči Zojija Mirtlova iz Boštanjana, katero je v domačem gozdu pičila neka strupena kača v nogo. Dekle bo ostalo pri življenju, ker je še pravčasno poiskalo zdravstveno pomoč.

— Nočni požar v celjski okolici. V petek zvečer je bilo alarmirano celjsko gasilno društvo od svojega čuvanja na Miklavškem hribu, da je nastal nekje v bližini Medloga pri Celju večji požar. Celjski gasilci so bili v nekaj minutah zbrani in so takoj odprli vrat na vseh avtomobilih proti mestu požara. Goreli sta stanovanjsko in gospodarsko poslopje bivšega posestnika Franca Cokana na Gorici, občina Velika Pivščica. Kako je požar nastal, ni bilo mogče ugotoviti. Istečne dnevi so poslopij vredno prešli v celjsko gasilno društvo.

— Kača jo je pičila. V celjski javni bolnički je bila prijetljana 14 letna posestnikova hči Zojija Mirtlova iz Boštanjana,

Solnce je vir moči in energije. Vašemu telesu manjši solčni žarki, da ga poživijo. Pomnite pa, da je korist solčenja le tedaj izrabljena, če namažeš telo z originalnim **NIGGEROL** (Patent št. 5922) oljem ali kremo za solčenje in masažo. Dobri se v vseh lekarnah in drogerijah. **Drogerija Gregorić, Ljubljana, Prešernova 5.**

rom niso mogli pogasiti in so se moralje omejiti na lokaliziranje. Primanjkovalo je namreč voda, ker je najbližja večja voda oddaljena od vasi približno 2 km. Večika ovira je bila tudi v tem, ker leži v hribovitem svetu. Obe poslopji sta pogoreli do tal. Človeških žrtv ni bilo, istočasno pa je zgorjelo nobeno živinice, škoda pa je klijub temu znatna.

Iz Škofje Loke

— Šolska razstava. Posetniki nedeljske razstave v Škofješki deski šoli oponziramo, da bodo nekateri izdelki mladine naprodaj. To predvsem ročna dela iz lesa v rezbarjih.

— Nesreča kolesarja. Včeraj je zadružna skupina živinorejskega tečaja v Kranju, ki se je vršil letosno po mlad pod vodstvom okrajnega ekonomika Šušnika. Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Smrtna kosa. V petek je preminula v Stoprcah ugledna gostilničarka in posestnica Cecilia Taciga. N. v m. p.!

— Smrtni padec s črešnjo. Včeraj je padel z visoke črešnje v Strossmayerjevi ulici 55-letni branjevec Karel Koršč z Aleksandrovne ceste in dobil hude notranje poškodbe. Takoj po prevozu v bolničko je poškodovanec podlegel poskodbam.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za seboj 4 leta uspešnega dela.

— Živinorejska zadružna v Zabnici ima za sebo

Naši kraji in ljudje

Kraljica Marija v Ljubljani

Kakor smo poročali, je Nj. Vel. kraljica Marija v petek popoldne posetila Ljubljano. Slika nam jo predstavlja pred neko trgovino na Starem trgu.

Omladina proti fašističnim demonstracijam

Po zadnjih dogodkih v Bariju, kjer so fašisti sežgali našo zastavo, objavljata podpisani zagrebski akademski organizacijski naslednji izjavno:

Zadnji čas vedno pogostejo vrvijo po ulicah Italije povorce fašistov, ki vzklikajo proti Jugoslaviji in za osvoboditev sitaljske Dalmacije. Tako je tudi nedavno fašistična omladina — gotovo po izvestnem naročju — manifestirala svojo mržnjo proti Jugoslaviji in Franciji ter nasled sežgal našo in francosko zastavo. Dosledni svojim prednikom mi nismo prijatelji kričanja, niti se ne poslužujemo besednjaka, ki ga tako rad uporablja »kulturni narascat fašistov. Zato se omejujejo možgi na naslednje vrste:

Jugoslovenska omladina želi mti in delo. Na plodnih njivah, ki so jih zapustili naši ocjetje za ceno celega morja krvi, hočo omladina vzgojo v smeri popolnega kulturnega življenja. Jugoslovenska zgodovina je neizbrisljiv vir naukov za našo bodočnost. In mi smo se naučili iz naše preteklosti čuvati svoje ognjišče v širiti prosveto. Nikoli nismo bili osvajenci. Vedno smo bili miroljubni, a z druge strani kaže zgodovina, da nas je vsak tuji korak na tla naše rodne grude našel v črtih, neprerdornih vrstah. Veliko rimsko cesarstvo, Bizanc, osmansko cesarstvo in nemški naval, — vse to se je zlomilo s svojimi osvojevalskimi pokreti ob trdih tleh Balkana. Ostali bomo tudi v bodočnosti, kakor smo bili v preteklosti. Ako je našim sosedom kaj do tega, da se mirno razvijamo in da človeštvo doprinesemo svoj delež za splošni napredok, bomo to tudi storili. Meje svoje rase predobro poznamo. Brez sežiganja zastav in brez kričanja bomo znali vršiti svojo dolžnost v blagor in slavo našega kraja in naše nedeljive domovine.

Zivel kralj! Živel Jugoslavija!

Jugoslovenska akademска čitalnica.

Istrski akademiki.

Pojdimo v Belo Krajino!

Kakor smo včeraj kratko omenili, bo danes izluril prvi izletniški vlak v Belo Krajino. Dolgo, dolgo, a končno vendar. Kakor bi bile odrezane od vsega sveta, so samevale prebole bele kranjske gorice, poseljane z belimi zdanci. Odkrit, povejmo, da je v prometrem izletniškim nogledu bilo doslej vse premalo ali skoro nič zanimanja za te preleste pokrajin in za ubogo ljudstvo, izmed katerega so že ti soči in tisoči šli iskat zasluga v dalino tujino. Med tem, ko je bila vsa Slovenija in Jugoslavija preplavljena z reklamo za druge pokrajine, ki so seveda res neoporečno lepe, se vendar nihče ni zmenil za bele kranjske gorice in vsi zadovoljni poizkusili so ostati brez vidnega uspeha.

A zdaj se vendar vzbudila upanje, da se budi v tem pogledu obrnilo na bolje. Železniška direkcija je pokazala izredno dobro voljo in vse hvale je vredna nenačinita. Pohitite izletniki v našo lepo Belo Krajino! Ogledite si lene kraje: Semič, Črnomelj, Gradišče, Metlika, — povsod boste našli, kar si želite za nedelje in prazniki. Turisti imajo dovolj prilike za krasne izlete in našli bodo toliko naravnih krasov, da se bodo vedno in vedno v veliko radijstvo vracali: kopalcji imajo zlasti v Metliki najnudnejšo priložnost za kopanje v Kolpi, kakor niki drugi. Voda je čista, pravljiva za kopanje otrok in odraslih ter je zelo topla. Kdor hoče nogedaj prepleti vinške gorice, nai se kar naravnost napoti med nje in gotov, se bo še neštetokrat z velikim veseljem vrnil med te dobre ljudi, ki poznajo vse težave trdega dela, pa tudi vse sladkosti pravega veselja vinskih goric.

Poiskus železniške direkcije nai ne osta-

Halo, letoviščariji in turisti!

Hotel OZVALD

,Pri Kuntu“

Selo — Žirovnica

Na novo urejen poletni hotel. Nad 30 licno opremljenih sob. Ves komfort. Lasten vodovod iz gorskega studenca. — Prvovrstna kuhinja in klet. Krasna številica. Bližina Bleda. Ugodno iztočišče za planinske ture, zlasti na Stol k Valvazorjevi in Prešernovi koči itd. Ako si želite prijetnih in cenениh počitnic v zdravem planinskem zraku, nastanite se v mojem hotelu.

Vsa pojasnila daje hotelir

OZVLAD, SELO — ŽIROVNICA.

8688

ne brez uspeha in naši naide mnogo odmeva zlasti med letoviščari, ki isčejo zavetje v lepi prirodi, kjer vladat mir in zadowolstvo. Kdor koli je potreben počitka, nai poleti v našo lepo Belo Krajino — povsod bo našel gostoljubnost in vse, kar potrebuje za oddih in okrepitev.

Še nekaj z banketa na čast rumunskim gostom v Rogaska Slatini

Vse smo lepo opisali, kako so se rumunski avtomobilisti pri nas dobro imeli in kako imenitni, so bili povsed okrešeti, da so povsed odlasači z odhodom in so se komaj ločili od Rogaska Slatine, kjer so se med našimi avtomobilisti počitili že počitoma domače.

Sklenile so mnogo prijateljstev tudi dame in v Rogaska Slatini smo po razkošnem banketu, pri slišnem pleusu v veličastni glavnih dvoran na ozavozali, kako po domače so kramljele sorocra ekselencie Mitilinu, generalica Vladislavčevića in soproga predsednika mariborskega avtokluba za Tončka Pintarieva. Ali, dame si imajo vedno dosti povedati, da so iih vendar motili. Gospod Tomani je ves čas držal uro v roki, ko se je kazalce pomaknilo na polnoč, ie prikorakal s pisano čisto svojih prelepih varovan, tistih veselih dvanašči mariborskih leotov in nazaj v vnanodnih noskah in obokki z njimi mizoč v kotu, kjer so bile v svoji pogovor zatopljene že imenovane tri dame. S svečanim govorom je Tonman voščil veliko srečo zsoce Tomčki Pintarievi, ki je tudi trenutek približal govorati in se v načrtovanih besedah zahvalil za neno veliko dobroto in skrb za mladino, ki omogoča, da bo tudi letos 120 revnih mariborskih otrok letovalo na Pohorju. Gospodčinom, ki so presečeni slavljenci izročile ogromen šonek rdečih rož za vezilo, se je kar milo storilo, ko ihi je ponazarjal, da nai posmeha dobroščen, zsoce Pintarievo in nai ihi bo vedno za zaled, da bodo kakor ona razširile svojo materinsko ljubezen tudi na tujo deco, ki je revna ali pa počesača toplexa srca svojih mamic. In biser, ki so se zasvetili v lepih očeh bodočih mamic, le sorejela vzorna slovenščina mati kot načrtev dario za svoji zod, ki ga je nato proslavila vsa domača in tudi gospoda na načrtevaneči način z nepristanih voščili sreče in zdravja. Simpatični dobrotinci mariborske dece, zsoce, preščeno zahvaljujemo in želimo pri njenem nadaljnjem delovanju največ uspehov.

smo jo ravno v tem pogledu v našem okraju tako zelo občutili. Kroniščina se ni strašila ogromnega truda in gmotnih žrtv in je iz gole in velike ljubezni do svojega nezobagnega rojstnega kraja, katerega je moral razad rodovinskih prililk zapustiti, napisala to delo.

»Nisem pisala te knjige iz častilepja ali samega zanimanja za splošno zgodovino, temveč iz idealne ljubezni do Planine, vžije svoje domovine, ki mi je najlepši in najmiljši kraj na vesolinem svetu in iz prizadevanja, da storim to domovino nesmrtno in na podlagi zgodovinskih podatkov dokazem, da ima tudi naš trg nad vse zanimivo zgodovino, ki se strinja z zgodovino in razvojem slovenske zemlje in vsega slovenskega naroda, tako pravi v predgovoru. In dosledno se drži besed, ki jih navaja v prologu. Saj jemlje kdo sujet svojim mnogobrojnim literarnim delom, ki jih pridružuje v najboljših nemških revijah, izključno samo naši kraje in ljudi. Prevedla je na nemški jezik tudi Zupančičeve »Veroniko Dejenšek», ki jo je z velikim uspehom recitirala v nekem literarnem društvu v Gradcu. Sedaj dela na trilogiji »Celjski grofov«.

Prebivalstvo in vse one, ki se zanimajo za naš kraj, opozarjam na to zanimivo delo, ki je neprecenljive vrednosti naši trg, zakaj ono je važen in neoporečen zgodovinski dokument, znamenitost našega kraja. Pisateljici pa se za to njeni delo, pri katerem so jo vodili najidealnejši motivi, preščeno zahvaljujemo in želimo pri njenem nadaljnjem delovanju največ uspehov.

Tvrdka
A. Kunc
Ljubljana, Gospodska ulica
priporoča svoje izbrane izdelke moških oblačil. = Cene kar mogoče nizkel

Za osnovno šolo v Gradišču

Gradišče, 14. junija.

Med prebivalci vasi Gradišče, ki leži v litiskem srezu, ter vseh ostalih okoliških vasi, se vrsti zadnje čase zanimiv pokret. Ljudje bi imeli radi novo osnovno šolo, da bi bilo nihovi mladini, kar najbolj ustrezno tako v prosvetljene oziru, kakor tudi zaradi lažjega dohoda v Šoštanju.

Dosledaj so vse te vasi v Šoštanju na Dolah. Leta 1923, so ustanovili v dolski Šoli poseben razred za oddaljenje učence in učenke. Številčno je precej močan. Letos šteje n. pr. 54 otrok. Otroci pa so veliki revčki, ker morajo tako daleč v Šoli. Razdalja za mnoge učence znaša nad 5 km, za druge celo nad 8 kilometrov. Od doliske Šole so posebno oddaljene: nad 5 km Radgonca, 6 km: Javorje, Šadeže, Bobneč, vrh. 7 km: Podstrmec, Pralesje, Magovnik, 8 km: Strmec, Mlaka, Gradišče, Predlog, 8 km na naselje Dobje in Ježevce.

Deca je že na poti v Šoli vsa izbrana, posebno ob slabem vremenu. Poti so slabe, poniekod gozdne in morajo otroci poživiti se po temi v Šoli, vracati pa se tudi že po noč.

Zaradi tega so se vestni roditelji oprješli misli, nai bi se zgradila za vse te oddaljene otroke posebna šola, ki bi imela svoj sedež pri nas v središču teh oddaljenih krajev. Dovoli bi bilo otrok za novo enorazrednico, poseben, še, ker bi se v novo gradisko Šoli sprejeli otroci iz Magovnika, doslej v Šoštanju v Šviblini pri Radčehu in vasi Ravne, ki šteje 22 hiš, da obiskujejo od tam šolo v Št. Ružertu. Nova gradiščka Šola bi bila za vso deco kar načolbi pri roki. Najoddaljenejši bi imeli do ne največ po 3 km.

Kako vneti so okoliščini in domačini iz Gradišča za svojo novo šolo, kaže ponudba, ki jo je stavljal domači Valko Oblak. Pripravljen je odstotni šolski oblasti svojo hišo, da se uvede v njej začasna pouk. Seveda mistri domačini potem na zidanie lastnega Šolskega poslopa.

Vas Gradišče, ki leži v litiskih hribih, ima 806 m nadmorske višine. Na severni strani je zavarovana z višjo planoto, proti jugu in vzhodu pa so prelaze odprt proti Gorjancem, Kalu. Št. Janžu in na obširno Krško polje. Klub oddaljenosti krajev od prometnih sredstev in komunikacij je gospodarska stran vseh posestnikov ugodna. Primeren prostor za novi šolski zgradbo bi se našel zlahko, tako tudi zmajščje za postavitev Šolskega vrtca. Ljudje pa že, da bi bili kmetiški pouk važen predmet v nihovi Šoli.

Pri sestanku, ki so za imeli novi Šoli naklonjeni starši, je lepa udeležba pokazala žaljivo zanimanje vsega okoliša za perečo prosvetno zadevo. Ljudje so prepričani, da jim bo šola prosvetna uprava na roko. Dosedaj so dobili še povsed podpor, in uvažajo nasvetne, tako pri dolskem Šolskem upravitelju g. Janko Baicu, ki je nihovo vročino po novi Šoli stvarna, utemeljil in te nujno potrebo, da dobri Gradišče novo Šolo. Uvidel tudi litiski šolski nadzornik g. Ivan Bezeljak.

Zato je upati, da dobé vrli Gradiščani čimpreč lastno enorazrednico.

Kronika planinskega gradu in trga
Planina nad Sevnico, 13. junija.
Ana Wambrechtsamerjeva, priznana, photo-nemška novelistinja in agilna sobredrica nemških kulturnih revij, je napisala v slovenskem jeziku »Kroniko planinskega gradu in trga«. Delo obsegajo 480 strani z ilustracijami in je plod večletnega intenzivnega študija. V njem je verodostojno, in sistematično opisana zgodovina vse naše okolice in obdelovanjeni so marsikateri važni dogodki, ki so bili dosedaj neznani. Nasor je prikazan razvoj našega starodavnega gradu in njega uloga, ki je bila skozi vso fazo srednjega in v prvi polovici novega veka za vso bližnjo in daljnjo okolico velike pomembnosti. Zato ni delo samo lokalnega pomena, marveč tudi velike važnosti za vse okraj.

Kroniko je pisateljica natipkala sama na stroj in krasno v usnje vezano ter razkošno opremljeno knjigo darovala trški občini. V njej najdemo zanimive slike kakor grb trga Planine, pečate vitezov planinskih in vse starejše, kakor tudi novejše slike, ki so v pretežni delu domačina gosp. Jurščič. Prospekt dobite na zahtevo.

Prospekt dobite na zahtevo.

Ljubljana, 14. junija.

Težki časi so, tako se čuje vsepovsed! Na vseh koncih in kraji se ljudje najraje potegnijo iz družabnih obveznosti, seveda, če se jim le posreči. Ena takih — po ljudskem mnenju — nadlog je tudi bôtrina. Tako prva, krstna, kakor tudi druga, birmanska, ki je menda še hujša kot prva. Treba je za dario najmanj ure, — uro, srebrno, cilinderco, hoče zdaj že vsak krampona, — in seveda zraven še kakih drugih dobro.

Zato bôtrski stan ni nič kaj zaželen, vesak se mu odtegne, kdor le more.

Včasih pa je treba le ugrizniti v kleso jabolko bôtrča. Enega potegnega v ta odlični stan družabne zvezze, drugi smatra tako vredno potrebno iz družinskih ali poslovnih ozirov, no, menda le malokateri se oglasi na bôtrča zgolj iz golih krščanskih nagibov.

Bôtrča pa je le treba, ker brez boterke ni — bôtrce.

Tudi mal, osemletni Bučarjev Miha iz vasi Reke — Gozd — je hotel letos k birmanski starši so napravili za bôtrča uglednega posetnika in veljaka iz litiske sklice. Vse je bilo že pripravljeno za birmovanje, fant je bil v novem birmanskem gvatnju, dobročesen bôtrček se je nabasal z darily in darežljivo, roko, pa sta jo mahnila v Ljubljano. Med potjo pa je bôter vprašal Miha za birmanski listek. Fantek mu je s strahom izročil košček papirja, ki ga vzpostavlja, da se je vestno oprijel z vsemi načini in navadi, da bo prejel zakrament srečne birmovane se je g. P. odločil: in je izbral birmanski listek z žaljivimi besedami svojemu pravnučnu zastopniku, ki bo oviral prečiščenega birmanskega izbrana.

Bôtrček je z zadovoljstvom prelepel listek z očmi, nenadoma pa mu je začala vapa in je vse res, kar je napisano in s peticami in podpisom potrjen. Bral pa je med drugimi naslednje:

...da je mal, osemletni Bučar Mihaelus itd, doma v vasi Gozda — Reke in fizare na Prežganjem, vreden in zadostno poučen, da je prejven zakrament sv. birm, in da mu je za bôtrča izbran Franciscus P., rajenkerar in liberalec.

S „Tatro“ čez hribe in doline

Predzna vožnja po turjaškem in ižanskem hribovju — Naskok klanca v Robu in pot čez Krvavo peč na Mačkovec — Avanture avtomobilskega „tanka“

Potni maršal Pepe od Naroda je včasih katero pihne, da si preženemo nedeljski ali praznični dolgčas in v strehiramo v sebi tiste nitke, ki naraščajo popusti in življenje. Zadnje, ongaj, na binkoštni ponedelek, ko se je mnogoštevilni veseli publikum pripravljalo, da posledi temeljito naskoči južnemu veselejšemu prostoru, je Pepe izbral par »skavkleve«, kakor nas je blagovil blagozrazeno podčuti, in nas je posadil v čuden, čudačni avto na osmih kolesih. Nismo si niti utegnili ogledati tega neavadnega avtomobilskega stvora. Tudi nismo povprašali, če se odpeljemo

nam šaljivi Bregarjev oče izvrstno posregli ne samo z okusno jedajo in pijačo, temveč tudi s prijaznimi dovtipi.

Povratek: preko Turiaka, mimo gradu po serpentinal v željemljsko dolino. Željemljski gasilci so imeli ravno veselico in človek kajpak ne more biti umazan, da se ne bi vsaj za 10 minut ustavil pod vabljivim slavolokom: »Na pomoč!« — In zopet smo nato urno putali za seboj slikoviti Ig in po ravnem cesti pridirjali v Ljubljano, vsi zdravih kosti in s polno malho spominov. Čestitali smo junaškemu g. Stigerju in prispele še vedno pravočasno na ljubljanski velesejem. Prevozili smo namreč svojih 100 km po opisanem terenu, kar si tega ni špogal še noben slovenski avtomobilist, v dobrih petih urah in smo potrošili komaj 16 kg bencina.

V sredo je opisan »Tatran« ponesev večjo tržiško družbo na Ljubljani. Tudi to običajno preizkušnjo je zmagal z lahko in hladnega srca. Ko je namreč privozil na vrh, je bil motor komaj toliko ogret, da si ga lahko mirno pobogašal z roko.

Ljubljana v cvetju

Ljubljana, 14. junija.
Vsem čitateljem je znano, da si je nedavno Sadarsko in vrtnarsko društvo nalogo, dvigniti pri nači zanimanje za gojitev cvetja, da bi bila Slovejija, predvsem po nači Ljubljana bolj opisana s cvetjem kakor zadnjega leta. Na podobud nadzornika šolskih vrtov v p. gosp. Streljka se je sestavil za Ljubljano poseben odbor, ki daje vsakomur potrebna navodila glede prikladnih cvetjev in skupin za okrasitev oken, balkonov in vrtov. Zadnji dan avgusta si bo posebna žirija ogledala ljubljanske hiše in vrtove ter bo nagradila najlepše in najokusnejše okrasena stanovanja z lepimi nagradami ter priznanimi diplomi.

Odbor za olješavo Ljubljane se je zato obrnil na več javne urade, korporacije, dežurne zavode in razna podjetja ter jih opozoril na veliko važnost okrasitve nujnih poslopij s cvetjem za tujski promet in ugled mesta v svetu. Žal, pa ta važna zadeva do slej ni našla pravega odmeva, saj so se na 290 povabil oglašili le širje naslovenci. Mestna občina, ki žrtvuje stolno mogoč za okras svojih številnih poslopij, bo še podprla svoje stremljenje s par tisočaki. Tudi banska uprava razmotrica možnost okrasitve svojih uradov s cvetlicami.

Včerina pa skomogava z rameni, čes, kaj homo pa kupovali drage cvetnice, ko pa nam ne uspevajo.

Kriivo valjajo največ na nepriskladno lega stanovanja. Vendar pa večina teh izgovorov ne drži in je glavni vzrok, kakor tudi pri drugih neuspehih v življenju, nepovrnost. Zato je sklenil odbor na pobudo g. Streljka, seslaviti v priobčeti v časopisu glavne smernice za uspešno gojitev cvetjev: nekake glavne zapovedi za ljubitelje cvetjev. Gosp. Šimenc je opozoril, da dajejo vrtnarji drugod v svetu vsaki kupljeni rastlini navodilo za kulturo, ki omogoča kupcu nadaljnjo gojitev. Odbor za okrasjenje Ljubljane je sklenil pozvali tudi Društvo vrtnarjev, naj vpliva na svoje člane, da se tudi pri nas vpeljejo taka navodila.

Ker je kultura cvetjev naravnost del naše narodne duše, bo hvaljevno nele prebivalstvo Ljubljane, temveč vsa Slovenija za nauke, ki bodo znanost pripravili k širjenju cvetjev in obvarovali gojitelje pred nepotrebнимi neuspehi.

Rožna dolina pri Ljubljani

Ko je pred 35 leti porušil potres staro Ljubljano, so prišli posebno revniji načinjnik na ceno stanovanja, zato so začeli misliti na lastna domovina izven mestnega pomenja, kjer so bila stavbišča potem. Med prago Južne železnice in Podrožnikom so se razprostirali samo travniki, deloma zamočvirjeni, deloma zarasli z gromovjem in vrbovjem. Tam si je postavil pred 32 leti tisk pod žel. nasipom prvi svojo

hišo pok. Matevž Perme. Polagoma so sledili drugi — večinoma nižji uslužbenici in delavci na pošti, železničarji, v tobačni tovarni itd. Bilo pa je treba dosti poguma in žlave volje, ker do nove naselbine ni bilo iz mesta niti suhe poti, kaj šele dovoza. Svet le bil ponekod tako zamočvirojen, da so mogli naseljenici do svojih hiš le po nekakih mostičkih t. j. na velikih skalah so imeli položene deske.

Preobrat na bolje je prišel leta 1905., ko so si novi kolonisti ustavili »Olepševalno društvo za Rožno dolino« (tako so krstili svojo naselbino.) Za prvega predsednika je bil izvoljen že imenovan prvji kolonist M. Perme. Izmed ostalih prvih odbornikov še živijo: Jurij Petrovčič (večletni predsednik, sedaj častni predsednik in župan obč. Vič), Viktor Kranjc, Jos. Žigon in I. Jelovc (v Ameriki). Samo Olepševalnemu društvu, oziroma delavnim odborom gre zasluga, da je naselbina hitro razšla, se lepsala in modernizirala, da je danes kras in ponos tudi za Ljubljano kot najlepše predmestje. — Odborniki O. dr. pa niso sklepalni in bodrili, temveč so tudi sami priznali za krampe in lopate. Noč za nočjo so bili vsi moški prebivalci na plaki pri luči svetilki (čez dan so bili v raznih službah). Zasipavali so mlike in jarke, nasipavali nove poti in ceste, gradili betonske mostičke itd.

Leta 1908 (ob 10 letnici) je imela Rožna dolina že 110 hiš in 1903 prebivalcev. Danes šteje čez 400 hiš in viš ter nad 3000 prebivalcev. Vsak tujec se divi vzorni in snažni naselbini. Na vse strani ravne ceste po ameriškem sistemu, deloma z nasadi (avenije), lcone hišice in vile sred sadnega drevja, bujnega zelenja in cvetja, ob hišah lepo nasutih hodnikov z betonskimi robovi.

Rožnodelci so hočeli izkazati hvaljene prvenstvene odboru agilnega Olepševalnega društva ob 25 letnici, zato se bo dne 6. julija t. l. slovesno odprtka spominska plošča, po celo Rožni dolini pa se bo razvili veliki Rožnodelci sejem.

Prekmursko pismo

Za razširjenje dobrega časopisa med narodom.

Dolnja Lendava, 13. junija.

Za merilo kulturne stopnje narodov služi v prvi vrsti tisk. Niegova kvaliteta in število čitateljev je ogledalo, v katerem se zrcali dusevna izobrazba, srčna kultura in nacionalna ter socialna miselnost naroda. Tisk je vodilna in gomilna sila v narodu; tisk — javno mnenje — operira s čustvenostjo in miselnostjo načinščih narodov, mas, zato je izredno važnosti, ali

Ali ste že naročeni na poučno ilustrovano tedensko revijo

Življenje in svet

Mesečna naročnina znaša le DINARJEV 8 DINARJEV

kotomotive. še trenutek in vsi zremo divotno-grozotem prizor.

Prevozili smo na karlovški kolodvor. Iz leseni barak poleg kolodvora so se dvigali v zrak ogromni oznenjivi zubili, vmes je prasketalno in pokalo, oslasi se so tovarniške sirene. Povsod zapiranje, beveranje in razburjanje. Gorelo je naprej, nekje daleč so se čule trombe zaslicev. Vlak čaka, predeljavajo nas s tira na tir, premikajo vagonje, ki so v nevarnosti, da se vzdejajo, mi čakamo še vedno, ozeni požarales in zoži raztegneti se še na druge objekte.

Odhajamo in tam daleč še vedno žari nebo in odsevu mogočneognja. Bogme, na Hrvatskem imajo gasilci trdno sanse.

Toda noč in v narodje Morfeje se podamo i mi, za nami tudi najbolji člani in živahnji vagonom podmladka.

Zutrai hčemo med kraškim svetom, padamo in se speniamo v brezove mimo Cednih hišic, vavnostnih zidov proti zatemtonem in dalje na jug. Za nami ostaja predori.

»Plase — Crikvenica!«

»Hej, hoj, oh... morje! Divno, krasno!«

Zmanika vseh superlativov, prvi vtis obvlada vse in z neopisnim občudovanjem zremo v žalje in zalivice, v kritivje morja in višje gori na migošev Štrme ploskev, ki jo poljubila skozi kopreno meze jutranje solnce. Vsak tip drugečna slika.

Na Sušaku komaj čakamo, da izstodimo iz vlaka, dvignešem s tal konvence in aktorce, nabasane s to in ono robo, stopimo po kratekem pozdravu članom sušiske »Jadranske straže« v priznavljene avtobuse in se odpetimo po skupinah v dolocenem hotelu: Jadran, Park-hotel in benzijo Reš.

Srečni smo, da zajutrikuemo tik morja, ki se kodra v intranjih saiočah, nato pa se povzvemo v bres, do častitljivega Tarsata, uživamo pogled na celokupen Kvarner, obrobilom od silih skalnih mas Velebita.

Janez kupuje razrednice. Piši Janez na vse strani!

Pišejo vsi: Janezi, Jožeti, Franceti in Male, Tončke in Francke...

Pričazen pater, Slovence, odpelje nas moške na samostanski vrt, razkaze hladne nasade in nas postavlja na razredno točko, s katere je menda nekoč tudi veliki Napoleon občudoval na svet. Zremo na natrano Šuško luko in vidimo praznoto Reke. Tu življenje, hitenje, nakladanje in odkladanje, tam — mrtvilo. Ladje, ki se zub-

ijo po morju, zasuči, milce proti Sušaku. Na odprtem morju se pojavičajo ladnice in se bližajo naši obale.

Po kosilu odvrženo oblike se na pojgramo v topli slani morski vodi. Nekateri pljušnemo v vodo s koražo, drugi močno noge in se stvručajo počasti, počasti na kamene na dnu. Smeh in dobra volja, kamor se ozreš.

»Jejdeta na gospa, zdaj pa kar bo, bo!«

Klječi doktor izza ozore in lovi načrtkladne situacije.

Mlaðe nimje se razbereme po vodi, ki skropi visoko v zrak.

Po večerji hodimo po mestu, stopimo na most in gledam, na Reko in se obiskujemo po hotelih. Velik mož. g. Avšič iz Kleč, se ozre važno naokrog, pogleda na uro, požemke in pravji: »No vidite zdajle priljubljeni sem postal pa sedemdeseteletnik.«

»Viš ga, viš! Láter zor!« zavoji na živavnostna družba in smo ka izpoli na zdravje našega 70-letnika.

Cas teče in bašemo se na parnike. »Split« nas sprejme na krov ob 23. Soprovimo britko v kabine, podmladke po kothi v začetku, pred nam pa se poni morje in odrivimo pod kralja preč. Krasna je noč noči, na krovu življe vse vorek, oglasi se nezem, študentje so že organizirali svoj »karneval-jazz-band« in kar v taktu stopičamo po palubi ali se nemirno premikamo po stolih.

Pozno nočno odidem, v kabine, dočim ostamejo nekateri kar vso noč na krovu in vidiha vse sreči morski zrak. Stroli delajo mimo na prenarep na kralju nas uspava mihov pritilen potop. Zbudni nas krasno lutro. Vse hiti na krov, da vidi, kako se poljubljata sofonce in morje. Lotijo se nas skomine, ki pridejo do izraza zvečer. Vstopam parobrov, skozi kraljevo dno vodno, tik nad ladjo krožita dva zaleda, se souščata prav nizko nad nas in zakrožita zoper ven na morje. Cisto bližu užedamo čez čas tužni Zader in nato se menjava slika za sliko. Svet plovemo med otoki in sledničke mreže, pred seboj dončno spletajoči tisk. Svetišči in leže, preskakovanje čez kamenje dol in dočišči, s kraljevo načinom. Naš vrtl potni maršal si ne da māru, skače od družbe do družbe, ureja to in ono, daie ukaze, svečuje in skrbni, da je vse v redu. Čim pristojimo, nas že pozdravljajo v vili Splita.

»Kako so jih podili okrog? Da so kot durani bežali še dalje brez glav?«

Ob sojmam na to se ie zeresil marsišči in zebči, pod obokom se ohramene lože, preskakovanje čez kamenje dol in dočišči, s kraljevo načinom. Svetišči in leže, preskakovanje čez kamenje dol in dočišči, s kraljevo načinom. Naš vrtl potni maršal si ne da māru, skače od družbe do družbe, ureja to in ono, daie ukaze, svečuje in skrbni, da je vse v redu. Čim pristojimo, nas že pozdravljajo v vili Splita.

»Uha! Kako pa imajo urejeno tule v Splitu? To je naček nekam drugaček kakor pri nas v Ljubljani, kier sicer ročatajo po stanovanjih budilice, a se navalec temu še vedno potuhneš.«

Skočimo k oknom in vidimo, da sledajo menda ravno tak, prestrešeno kakor mi na cesto i domaćini. Na nogah je ves Split.

Potres! Potres!

»Otei, otei, tako torei, dol in podzemiu se nekaj preklađa.«

Razburjeni kraljevi voneha in mi se pomlem, s parobrodom, da obiamemo spon-

či, s parobrodom, da obiamemo spon-

<p

Gospodarstvo

Poljedelska statistika naše države

V najnovejši številki »Glasnika ministra za kmetijstvo« je g. B. Milošević objavil zanimiv statističen material o kmetijstvu v posameznih banovinah, se stavljeno po najnovejših podatkih. Uvodoma navaja pisec, da odpade v naši državi od skupne površine (247.904 km²) na obdelano površino 115.627 km² ali 46,6% na gozdove 70.623 km² ali 30,9% in na divje in neplodno površino 55.654 km² ali 22,5%. Odstotek divje in neplodne površine je v naši državi zelo velik, saj predstavlja skoraj eno četrtino vse površine, dočim znaša v Franciji 19%, v Avstriji 12%, v Madžarski 11%, v Poljski 10% in v Češkoslovaški 6%.

Od skupne površine odpade na oranice (oranico površino) le 26%, kar je za našo državo kot agrarno državo zelo malo, zlasti če upoštevamo, da odpade na oranice v Nemčiji 44% skupne površine, v Belgiji 40%, v Danski 62%, v Bolgariji 34%, v Španiji 32%, v Franciji 41%, v Madžarski 60%, v Italiji 42% in v Češkoslovaški 43% skupne površine.

Za enostranski razvoj naše agrarne produkcije pa so na drugi strani značilni podatki glede načina obdelave zemlje. Od skupne površine oranice v višini 6.455.000 hektarjev odpade na žitarice 5.307.385 ha ali nič manj 82,2%. V naši državi se torej sorazmerno zelo velik del oranice porablja za kulturo žitaric. V drugih državah je ta odstotek znatno manjši in znaša n. pr. v Madžarski 74%, v Češkoslovaški 58%, v Nemčiji 58% in v Avstriji 57% v Franciji 60% itd.

Pa tudi med posameznimi banovinami obstajajo znatne razlike: Razmerje med skupno in obdelano površino je v posameznih banovinah naslednje:

	skupna	obdelana	%
vsa država	247.900	115.627	46,6
dravska ban.	15.936	7.722	48,5
savska ban.	36.897	21.741	58,9
vrbska ban.	20.558	9.897	48,2
primorska ban.	19.471	11.811	60,7
drinska ban.	29.273	13.587	46,4
zetska ban.	32.322	6.947	31,1
dunavska ban.	28.160	25.585	90,9
moravska ban.	25.721	9.030	35,1
vardarska ban.	39.566	9.307	23,5

Kakor je iz gornje statistike razvidno je relativno največ obdelane površine v dunavski banovini, namreč 90,9% vse površine, najmanj pa v vardarski banovini, kjer dosegla obdelana površina le 23,5% skupne površine.

Zanimivi so nadalje podatki o razdelitvi obdelane površine po načinu obdelave v posameznih banovinah, kakor sledijo:

v 1000 hektarjih

	svet	država	zira	črno	črna	črna
dravska	288	247	189	20	16	
savska	1125	410	554	37	25	
vrbska	690	155	110	—	24	
primorska	236	125	738	34	25	
drinska	770	244	222	3	77	
zetska	199	176	273	4	16	
dunavska	2013	128	257	48	39	
moravska	577	122	120	19	42	
vardarska	557	68	231	9	5	

Za dravsko banovino je značilna razmeroma majhna površina oranice, dočim je površina liven in travnikov razmeroma zelo velika (odstotno največja v državi), kar odgovarja bolj infenzivnemu živilnemu razmerju v slovenskem kmetijstvu. Zato pa je obseg pašnikov v primeru z nekaterimi drugimi banovinami razmeroma majhen. Relativno največja površina oranice opažamo pri dunavski vrbski in moravski banovini.

Končno naj omenimo še nekaj specjalnih podatkov za dravsko banovino. Od skupne površine oranice (287.700 ha) odpade na žitarice 186.640 ha, na stročne 2110 ha, na korenastne rastline 53.370 ha, na industrijske rastline 4400 ha itd. Od žitaric pa odpada na pšenico 59.100 ha, na ječmen 21.000 ha, na rž 22.900 ha, na oves 23.000 ha in na koruzo 38.600 ha.

Od sedanega drenja imamo v dravski banovini: 2.851.000 jabol, 1.215.000 češnjek, 763.000 hrust in 227.000 orehov. Glede stvari živine pa nam pove statistika, da je v dravski banovini 55.460 konj, 378.800 glav goveda, 251.360 svinj, 58.400 glav drobnice in 1.000.000 komadov perutnine. Plugov imamo 91.560, mladičnic 14.930 in vretenjač 32.600.

Razvoj in stanje Mestne hranilnice ljubljanske

Mestna hranilnica ljubljanska je pravkar izdala svojo lisanku poročilo za preleto, iz katerega posnemamo naslednje zanimive podatke: Hranilnici vloge tega rolog zagrebške Mestne hranilnice največjega komunalnega denarnega zavoda v državi, so ob koncu leta doseglo 406,6 milijona Din, nasproti 357,3, 314,0 in 259,0 milijona Din ob koncu zadnjih treh let. Prirastek na vlogah se je zadnja leta gibal tako-le (v milijoni Din):

	prirastek kap. obresti skupno
1926	59,2
1927	40,1
1928	26,0
1929	28,9

Iz gornje tabele je razvidno, da je pravki prirastek vlog brez pripisanih, odnosno kapitaliziranih obresti (prva kolona) zadnja leta nadzadoval, kar je bilo opaziti pri vseh denarnih zavodih in je posledica okolnosti, da so bili dohodki kmetovalcev v zadnjih letih zaradi slabih letin manjši in da je progredičji podjetnosti in deloma boljši gospodarski konjunkturi odpadel vlaganje onih kapitalov, ki so se prej zaradi gospodarske krize izogibali investicijam v trgovini in proizvodnji in so pritekli v delne zavode kot vloge. Za preteklo leto pa moramo zabeležiti zopet preokret na boljše. Pravki prirastek vlog (brez kapitaliziranih obresti) se je zopet dvignil od 26,0 na 28,9 milijona Din, skupni prirastek s pripisanimi, odnosno kapitaliziranimi obresti pa od 43,3 na 49,3 milijona Din, iz česar se da sklepati, da smo priski zopet v normalnejšem razmerju. Ta razvoj ni morda značilen za Mestno hranilnico samo, temveč je le izraz našega gospodarskega stanja, ki se zrcali v razvoju tega največjega hranilnega zavoda v Sloveniji.

V naslednjem podajamo še nekaj podatkov o razvoju posameznih bilančnih po-

DA VARUJETE NEŽNO POLT DOJENČKA

RABITE ZA PRANJE NJEGOVEGA PERILA SAMO

LUX

MILO V LUSKAH.

stavki (v milijonih Din):

	1927.	1928.	1929.
hipotek. posojila	38,7	32,	30,2
občinska posojila	29,4	56,5	65,8
menice	10,0	10,8	11,0
vrednostni papirji	28,4	28,1	28,1
dolžnički v tek. r.	188,7	202,2	223,9
naložbe	28,6	26,9	50,4
vloge	314,0	357,3	406,6
reescokopt	9,9	10,8	11,0
rezerve	2,1	3,3	5,8

skoraj polnoštevili udeležbi članov odbora ter inž. Židančka in g. Zupančiča kot virilistov. Namesto odstopivšega e. Žmavca je bil izvoljen za tačnika g. kletarski nadzornik v pokolu Josip Zabavnik: Izvršena je bila tudi stilizacija na občnem zboru v Ljutomeru sklenjenih sprememb v pravilih društva. Izdelan je bil v glavnih smernicah program dela za tekoče poslovno leto. Prihodni občni zbor in kongres se bo po sklopu glavnega odbora vrnil koncem aprila 1931 v Maribor in se bo obenem sklopilo prizorišči veliki vinski sejem, ki naj bi obsegal vino iz vse dravskih banovin. Nadalje je bilo sklenjeno, storiti vse korake na merodajnih mestih, da se končno določi vzorni tršni sortiment za vso dravsko banovino. Poročilo glavnega saveza vinogradnikov in sadičarjev kraljevine Jugoslavije, ki pravi med drugim, da namevorajo drediti v Beogradu veliko sadno in vinski razstavo, je vzel glavnji odbor v zadodčenjem na znanje ter je izrazil tudi svoje zadovoljstvo nad tem, da vinski savez budno pazi na vse zadeve, ki se tičajo vinogradništva.

= Provizije emisijskih bank za Youngovo posojilo. Pri pogajanjih za emisijo Youngove posojila je bilo največ težko glede vprašanja provizije, ki se naši bankam, odnosno bančnim konzorcijem prizna za prevzem emisijske trans in za njihovo plasiranje. Ameriški bančniki so prvočno zahtevali 10% provizije, vendar so se pozneje moralni zadovoljiti s 4%, kar je itak razmeroma veliko, če pomislimo, da bodo evropski emisijski konzorciji dobili večinoma le 2,5% provizije. Ako vzamemo povprečno 3% provizije, tedaj vidimo, da bodo banke pri tej emisiji, ki je ena največjih finančnih transaksi v svetovni gospodarstvi, zaslužile preko 10 milijonov dolarjev ali okrog 570 milijonov Din. Ta dobiček pa je povsem zasiguran, ker o uspehu emisije ne morebiti bivalna v nekaterih bančnih organizacijah, ki se novi zakonski osnutek občnega zakona sploh za nevsemplirje, medtem ko slovensko občinsko in založbeno pravilo dočaka, da bodo evropski emisijski konzorciji dobili premožno izkoristitev.

= Ukinjenje carine na sirovine za izdelovanje preparatov proti rastlinskim skodljivcem. V Službenih Novinah od 10. t. m. je objavljeno rešenje finančnega ministra, po katerem se ne pobira uvozna carina na kalcijski arzenjan in bakreni oksid in tar. št. 222, kakor tudi carina na saponitiran olje, katera na premoga iz tar. št. 186 uvozne carinske tarife, kadar te sirovine uvažajo osebe ali podjetja, ki se bavijo z izdelovanjem preparatov za borbo in uničevanje rastlinskih bolezni in skodljivcev.

= Kraješki prikrojevalni tečaj v Novem mestu. Zavod za pospeševanje obreti pri Zbornici za TOI priredi v Novem mestu šestodnevni celodnevni prikrojevalni tečaj za krojčice, in sicer v času od 7. julija do 16. avgusta. Pristopljiva je tečaj znaša 100 Din. Vsak udeleženec se mora prijaviti obenem s ročljativo zneska 100 Din neposredno Zavodu za pospeševanje obreti pri Zbornici za TOI v Ljubljani najkasneje do 25. t. m.

= V trgovinski register se so vpisale nastopne tvrdke: Bantan Josip, družba z o.z. v Brnici, pošta Hrastnik (nakup in prodaja mešanega blaga); osm. glavnica 20.000 Din); Vlado Batić & Comp., brezalkoholna proizvodnja v Celju; Stermecki in drugi, izdelovanje oblik na zalogu in njih prodaja (držbeniki Stermecki Rudolf, trgovec iz Sušnik Josip, krojčica, oba v Celju); Jos. Zalta & Co. v Ljubljani; Šnaj Ivan, pekarna, družba z o.z. v Radomljah (osm. glavnica 5000 Din).

= 74 milijonov dolarjev za zaplenjene nemške trgovske ladje. Po dolgoletnih mučenjih pogajanj je že danes sklopljeno pravilo, da dobroletni nemški paroplovni družbam 74 milijonov dolarjev, odnosno z obrestiti 81,7 milijonov kot odškodnino za med vojno v Zedinjenih državah zaplenjene nemške trgovske ladje. Od te odškodnine, ki odgovarja v našem demarju ogromni vsoti 4,6 milijarde Din, bo preko polovice dobila načrtna nemška paroplovna družba Hamburg - Amerika Linie.

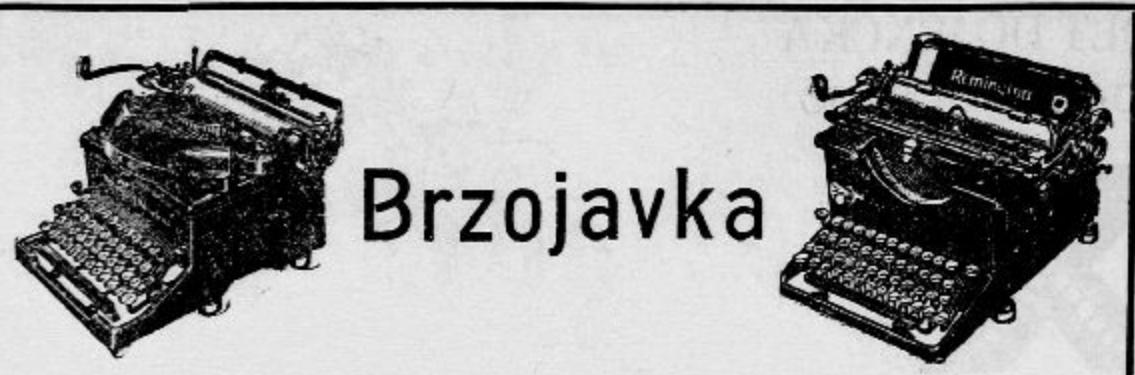
= Oddaja gradbenih del. Kralj. banska uravna razpisuje prevzem gradbenih del in strojne opreme za napravo hladilnice v splošni bolnici v Ljubljani. Prva ofertalna licitacija se bo vršila 23. t. m. pri tehničnem oddelku v Ljubljani.

= Prodaja stare pločevine. Dne 21. t. m. se bo vršila pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani direktna pogodba glede prodaje 1000 do 1500 kg stare pločevine.

= Položaj na naših borzah

Ljubljana, 14. junija.

Pretekli teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi priljivo velik. Zaradi praznika v ponedeljek je borza poslovala le 4 dni in je znašla skupni tečenski promet 18,2 milijona Din nasproti 17,2, 9,9, 22,2 in 20,4 milijonu Din v zadnjih štirih tednih.

Brzojavka

A. Prelog, glavno zastopstvo Remington
Ljubljana, Marijin trg

Kod natjecanja u brzom pisanju na
stroju za prvenstvo Jugoslavije od tri
nagrada dobili su Remington strojevi
dvije stop prva nagrada Remington
treća nagrada Remington Noiseless stop

s pozdravom

Remington Typewriter Company

SPORT

Kako je postal Schmeling svetovni prvak

Schmeling — svetovni prvak! Z neobičnjim navdušenjem je zlasti Nemacija sprejela to vest, ki pomeni višek boksarske karijere plavasega Nemca. V nekaj letih je mladi Schmeling, čigar starši so bili ubogi, postal bogat mož. Schmeling je bil najprej amaterski boksač. Še preden je dosegel naslov amaterskega prvaka, je prešel v tabor profesionalcev in sedaj si je priboril največji naslov v boksarskem sportu.

Slika Yankee stadiiona,

kjer se je vršila borba, je bila naravnost impozantna. Med gledalci — bilo jih je okoli 80.000, ki so plačali na vstopnini 740 tisoč dolarjev — so bili zastopniki vseh slojev newyorskega prebivalstva. Vsi od dolarskega milijonarja do najpriprostejšega delavca so pričakovali borbo z največjo napetostjo. Od prominentnih osebnosti so bili prisotni novoizvoljeni predsednik Brazilije, nemški in angleški poslanik, newyorski župan Walker, avtomobilski »kraljev« Chrysler in zadnji svetovni prvak Tunney.

Potek borbe

Ob največji tišini sta se borca predstavila občinstva. Sharkey je takoj prešel v napad. Nebrat udarcev pada na dobro krštega Schmelinga, ne da bi pustili na njem kake posledice. Vendar konča prvo kolo v korist Sharkeyja. Tudi drugo kolo konča v clinchu z Američanom. V tretjem kolu pobegne Schmeling pred Sharkeyjem, ki ga ostrom napada, v svoj kot. Se tukaj dobi hud udarec od Sharkeyja. Zazvoni gong in tudi to kolo pripade očitno Sharkeyju. Sedaj je prišlo

senzacionalno četrto kolo.

Oba borca sta se borila dokaj nervozno. Schmeling se nekaj popravlja in je kmalu zelo v premoci. Nedanoda dobi zelo nizek udarac v dimlje, se zruši in se ve stiskajoč po tleh. V tem trenutku izbruhne strahovit tumult. Schmelingovo sekundanti skočijo v ring ter odnesu svojega varovanca v kot. Sodnik, ki sam ni videl nizkega udarca, je pričel Schmelinga izštrevati. Takoj se sestane razodsidišče ter proglaši Schmeling, ki se vedno ni prisel k sebi, za svetovnega prvaka, in sicer ker so ostali sodniki opazili nizki udarac ter Sharkeyja zaradi foulu diskvalificirali. Brezdvomno je, da je bil Sharkey do trenotka diskvalificiran boljši. Zgubil pa je svoje živce ter v desetki sekundi nepremišljeno pustil iz rok največjo sanco v svojem življenju. Schmeling, ki je prisel le posčasi k sebi, je popoloma apatično sprejel čestitek. Venomer je izjavil, da občutje usodo Sharkeyja in da mu bo vedno na razpolago za revanšo. Sharkey je bil po polnoma potrit. Zaprl se je v svojo kabino ter odklonil vsak spremem. Le novinarjem je izjavil, da ni zadel Schmelinga nefair in da je bil njegov udarac dovoljen.

Schmelingu gre dobro

Na Dunaju in v Berlinu so bile v petek razsirjene govorice, da je Schmeling podlegel svojim poškodbam. Ta vest se je izkazala za neresno. V petek popoldne je govoril telefonično s svojo materjo v Berlinu ter ji izjavil, da mu gre dobro, da bo kmalu prišel v Nemijo ter čimprej poravnal prilik, da brani svoj naslov svetovnega prvaka.

Carpentier o Schmelingu

Carpentier je po borbi občutljivo, da se je prišlo do odločitve zaradi foulu Sharkeyja. On je od vsega početka veroval v zmago Nemca ter je prepričan, da bi bil Schmeling tudi zmagal, ako bi bila borba šla do konca, ker se je v četrtem kolu videlo, da se Schmeling izboljšuje in da Sharkey popušča.

Pomen zmage

Večji vtis bi seveda napravilo, ako bi bil Schmeling zmagal s knock outom ali jasno po točkah. Vendar pa to ne zmanjšuje Schmelingovega uspeha, ker je potekla še ena četrtača in se do tedaj še ni mogla pokazati boljša kondicija enega ali drugega. Boksarski sport je tudi sport, ki zanima mnoge živce, ti pa so Sharkeyja zapustili in zmaga Schmelinga, ki je prenesla svetovno prvenstvo v Evropo, je bila neoporečna.

Sekcija ZNS. (Službeno). Deležirajo se k tekmanu 15. t. m. na igrišču Primorja: ob 8.30 Svoboda rez.: Svoboda-Viš g. Černič, ob 10.15 Krakovo : Natkar T. — Tajnik.

Iz SK Ilirije. Nogometna sekcija poziva vse igralce in člane načelnstva danes točno ob 8.30 na igrišče v svrhu sodelovanja pri tekmu za Shellov pokal. Udeležba ob-

ki se širita okoli kuhinj, ne kvarila atletom volje in prilike za nemoteno treniranje. Klub temu je seveda vse preskrlo, da bo lahko vsak narod dobiti iz skupne kuhinje hrano po lastnem okusu. Vsak narod bo lahko imel svojega lastnega kuharja, ki bo skrbel za vsakdanjo običajno hrano svojih rojakov.

Stroški za bivanje in prehrano pa klub tej dobrì urediti ne bi bili tako nizki, če ne bi velik izdatkov za prehrano prevezel ameriški olimpijski odbor, ki se bo glede nabavljanja in kontrole sporazumel z delegacijami posameznih držav. Stroški za bivanje in prehrano bodo znali povprečno 2 dollarja to je okoli 110 Din dnevno, kar vsekakor za Los Angeles ni veliko. Seveda bodo tvorili glavni del stroškov izdatki za prevoz čez morje in dovoz po ameriški železnici. Klub 40 odstotnemu znižanju vozil in na železnicah je treba računati na atleta okrog 400 do 450 dolarjev izdatkov. Ameriški olimpijski odbor je do podrobnosti proučil finančno stran prireditve in je dosegel minimum stroškov gotovo najmanjši, ki je dosegljiv.

Za naše razmere so te številke še več ali manj previsoke. Zato gotovo ni brez pomena, če bi odločilni faktorji v naših savezih oziroma olimpijskem odboru že sedaj posvetili temu vprašanju nekoliko pozornosti, ker bo v zadnjem trenutku brez dvoma nerešljivo. Akcija zahteva v prvi vrsti za nas izredno veliko materialnih žrtev in jo je razen tega treba precej pospeli, ker je sicer nevarno, da Jugosloveni na X. olimpijadi ne bomo zastopani. Udeležba na tej prireditvi pa je mnogo večja kot udeležba na raznih svetovnih prvenstvih v posameznih pogonah, kjer smo dosegaj hodili večinoma le po dobre nauke. Če že res ne gre drugače, potem pojdimo v šolo tja, kjer bomo lahko videli vse in se naučili vsega, česar še manjka! Zato mislimo že sedaj na X. olimpijadi, ki bo gotovo prekosila vse dosedanje!

SOKOL

Pozdravljeni sokolski bratje in sestre v belem Celju

Pred 20. leti, kmalu po krvavih ljubljanskih septembriških dogodkih, ki so razvile tudi našinsko srce v slovenskem narodu za nepodstavljivo in odločno nacionalno borbo proti Avstriji, je bila na vročih celjskih tleh potorenja celjska sokolska župa. Pod njemim todnim okriljem se je razvijala vsa leta borba za staro pravdo in za čiste narodne svetinje ter za svete vzore naših nepravilnih vrednovnikov. Danes slavi celjska sokolska župa svoj 20-letni časni obstoj, ki ga v vsej dolzi z burnimi viharji tuščevske sovraštva in blačenja prezeni dobi ni mogel umiti ali vsaj prekiniti panzermanski fanatizem. Sele v ujetnici lastni državi so se možle zacestiti težke rane. Iki so jih prejeli jugoslovenski nacionalisti pod kruto tuščevim knutom. Obenem slavi svojo 40-letnico tudi celjsko sokolsko društvo.

Ponosno zre naša sokolstvo na svojo preteklost in kot svetle zvezde žare doseženih ciljev iz nezveznih očer ter iz nezveznih omudeževanih praporov. Tudi davni sen o ustavovanju Sokola kraljevine Jugoslavije se je uresničil. Na četu mu stoli sam naški nas korali Aleksander I. Precele dela sičer še pred nami, toda čvrste sokolske vrste ga bodo z ieklenimi mtiščami in vrednom umom zmagale z lahkoto.

Danes ko uritajo na jubilejni zlet, bodo bratje in sestre naširščne in z vso preklevajočo bratsko ljubezni pozdravljeni v belem Celju pod svitimi razvalinami domovne gnezda celjskih grofov ob bistri Savinji!

Iz vse duše vam kličemo: Dobrodružni v svobodnem jugoslovenskem Celju! Zdravo!

Opozarmamo vse prijatelje Sokola II., na njegov javni nastop, ki se vrši danes na letnem telovadnišču na Prulah ob pol 5. poletne s telovadbo vseh društvenih oddelkov. Po večji prosti zabavi!

Redna seja uprave župe Ljubljana bo v tork. 17. t. m. ob 20. v malih dvoranji Sokolskega doma na Taboru z dnevnimi redom: poročila činovnikov, izvestje o župnem zletu in ekspediciji župe v Beograd.

Vsem društvom župe Ljubljana. Po telefonem sporočili zletne pisarje iz Beograda, so bili na vsa sokolska društva danes razposlani zletni znaki in legitimacije po povzetju. Naročamo br. društvo, da po žilke brezpostojno dvignejo pri posti in plačajo ter razdelijo med člane. Če je znakov preveč, naj se jih skuša prodati ali pa zoperite ono število, ki sta ga preveč prejeli — zoper po povzetju zletnemu odboru, ker nam tako naroča — Župna uprava Ljubljana.

Sokolskim društvom župe Maribor! Pozivamo vsa društva svojega področja, da nam javijo takoj po dopisnici Število udeležencev in udeleženek (detajlirano) za glavne zlete dne dni, da zamoremo pravočasno zahtevati zadostno število železniških vagonov. (Društva, ki tega ne bi storila, si naj pripisujejo posledice — stiskanje v vagonih samih!) — Tekmovalce in tekmovalke odražujem, ker potujejo prej; gros župe se odpelje v Beograd 25. junija. Natančni odhodni čas je javimo, ko dobitimo tozadovno poročilo od Župne uprave Ljubljana.

Sokolska lotterija. Vodstvo sokolske lotterije v prid Sokolskemu domu v Beogradu opozarja, da se je vršilo 10. junija žreb v Beogradu ter pozivajo vse udeleženke lotterije, da najkasneje do 17. t. m. obražajo, ker pozneje ne bo več časa in bo izdana oficijelna lista dobavitv. Potem odbor ne bo več prejemal vrnjenih sredk, pač pa zahteval njihovo plačilo.

Izšel je »Sokol« glasilo sokolskega prednjaštva, št. 7. do 10., ki vsebuje poleg nadaljevanja dr. Murnikovega članka »Kultura in telovadba« razpravo o plavanju od br. Macanovića iz Zagreba, ki vsebuje mnogo koristnih navodil glede tečja sporta ter primerno slike. Nato pa sledi red plavalnih tekem, navodila za tekmo naraščajo, red za tekmo za slovensko prvenstvo in nato podrobno razlaganje nastopov članov in članic v prostim vajam v Beogradu, kar je največje važnosti za vse prednjaštke, zlasti pa župne načelnike in načelnice, da se že v napredku seznamijo z načinom nastopa in odboda. Končno pa prinaša Zletni vestnik navodila članstvu za zbiranje in prostim vajam na zbirališču, tako da ima vsak telovadec in predstavnik v teži Številkli vse navodila za besedilski zlet zbrana prično in razumljivo.

Rulande, ki je soroden z belim burgundcem, da prvovrstna močna in aromatična vina z malo kislino. Zaradi male roditvenosti je le malo razširjen. Je to v boljšem dodeleva selekcije, da rodovitnost rulande dvigne.

Savljanc ali muškatni silvanec je postal v zadnjih letih pri nas nekakšna moderna kvalitetna sorta. Domovina mu je Francoska. V naših razmerah da lepa vina s priznanim certyfikatom. Najbolj izrazita so vina v prvem letu.

Silvanec je v splošnem dobra, a bolj neutralna sorta, ki pa da v dobitih letih v primitivnih položajih aromatična vina, ki ne zaostaja za renskim rizlingom. Takšna vina so pa le redkost. (Janžev vrh v Petraki).

čer so dospeli preko Rakeka v Ljubljano in nadaljevali pot k svojem številnim ameriškim Sokolom in tudi nekaj Američanom, ki se nameravajo udeležiti vsečokolskega zleta v Beogradu. Na postaji sta pozdravila druge goste zastopnika župe br. Ludvik in Švagar. Četverica izmed ameriških bratov je izstopila ter si ogleda v Ljubljani sokolska društva, stopi v stike s savezničnimi načelniki itd. Nameravajo pa počakati na drugo ekspedicijo, ki je odšla 11. t. m. iz New Yorka s parnikom Mauretanija in pride danes teden v Ljubljano. Bratje so izstopili v hotelu Miklič. Pozdravljeni v naši sredi!

Kmetijski vestnik

Pridelovanje kvalitetnih vin

Iz referata na vinarskem zboru v Ljutomeru.

Vinska kriza, ki obstaja ves čas od prejavnega in se pojavlja enkrat v milješki, pa zopet v ostrejši obliki, ima svoj vzrok v tem, da so naši vinogradniki okoliški izgubili svoja predvajna tržišča v sosedni avstrijski republiki, nadalje v splošnem posramošenju ljubljanskega, ki danes mnogo manj vina konsumira kakor nekaj, ter v industrijski produkciji cenjenja manjvrednih brezalkoholnih piščak, ki se producira z malenkostnimi stroški in za katere se ne pobira nikakšna trošarina. Slovensko vinogradništvo pa še trpi specjalno zaradi uvoza cenjenih vin v našo banovino iz južnih krajev.

V poslednjih letih se lahko splošno opozije dejstvo, da najde dobro vino za prizerno ceno še vedno kupca, slabše vino pa tudi za nizko ceno le težko.

To nam mora biti migljar, da leži delna rešitev krize, poudarjam delno rešitev, v produkciji kvalitetnih vin, ki so namenjeni na naši vinske razmerje in nezgodne vrednosti. Razmere so čisto zelo različne že pri viničarji istega gospodarstva. Največji zadrek temu je danes previsoka uvozna carina za vina v Avstrijo.

Tega stališča je popolnoma pravilno, da se naše slovenska vinogradništvo razvije, da se na naši vinske razmerje in nezgodne vrednosti med viničarji in gospodarstvom.

Viničarji so družine, ki opravljajo vinoigradniška dela, prejemajo za to malo plačo in imajo svoje naturalno gospodarstvo: obstoječi viničarski družini je odvisen mnogočas le od spremnosti viničarja in negove gospodarstve. Razmere so čisto zelo različne že pri viničarji istega gospodarstva. Še bolj različne pa so seveda pri viničarji in gospodarstvom. Da se viničarsko razmerje ne da urediti no enem kopiju, najbolje dokaže dejstvo, da tudi novi, od blivje mariborske oblastne skupščine spremeti viničarski red, ne predvideva nikakih dolžnosti glede temeljnih mezd, ampak prepušča to pogodbini med gospodarjem in viničarjem.

Viničarji opisane vrste pozna le bivša Štajerska, nekaj malega pa je v območju kraljevine Madžarske in na Hrvatskem v okoli Križevca, kamor pa so se tudi dosegli iz naših krajev. Že v času, ko je bilo uradeno razmerje med viničarjem in gospodarjem, da se viničarji izvedejo na vsej zemlji, so se tudi dosegli viničarski razmerji v jugozahodni Štajerski, ki so v prejšnjem letu dosegli razmerje med viničarjem in gospodarjem. Že v času, ko je bilo uradeno razmerje med viničarjem in gospodarjem, da se viničarji izvedejo na vsej zemlji, so se tudi dosegli viničarski razmerji v jugozahodni Štajerski, ki so v prejšnjem letu dosegli razmerje med viničarjem in gospodarjem.

Tudi tega bi bilo velikega važnosti, ako bi se izvršila kvalifikacija naših vinoigranj glede sposobnosti, ali morejo služiti produkciji kvalitetnih ali samo navadnih konsumskih vino in ali pa so za vinsko produkcijo spletne neprimerne.

Temu primumo je potem sestaviti trsni sortiment za vso banovino.

Preden začnemo razpravo o pridelovanju kvalitetnih vin, je potrebno, da točno oznamimo, kaj so kvalitetna vina. Ta pojmom mora biti za nas ozek in ne širok, namreč, da ni vsekino vino, ki je dobro, že tudi kvalitetno vino.

Vina, ki naj nosijo to elitno ime, morajo biti glede na vse svoje sestavine absolutno harmonična, to je, da so posamezni sestavni deli v najugodnejšem medsebojnem razmerju. Vina morajo imeti primočrno močino alkohola, okoli 12%, kislino le toliko, da ne sili v ospredje, nekako okoli 6 %; vina morajo biti polna, zaokrožena in gladka in, kar je pri vsem tem važno, da imajo izrazito cvetlico ali buket.

KRALJESTVO MODE

Čipkaste obleke

Obleke iz čipk veljajo že od nekdaj za višek elegancijo. Pred nekaj leti so bile tako razširjene, da so se jih elegantne žene že nekoliko naveličale in zato zadnja leta skoraj nismo videli čipkastih modelov. Teme je letos zopet drugač. Čipke so zopet v ospredju zanimanja.

Čipke so izredno praktičen material, ker se morejo uporabiti ob vsaki priložnosti, saj se nosi čipkasta obleka zvečer in po poldne, učinkuje vedno elegantno in modno kultivirano v svoje nositeljice nikdar ne razočara, ker se prilega v vsak druzbeni okvir.

Nove čipke so že zaradi tega izredno porabne, ker se izogibajo vsakega pretiravanja v vzorcih, ki so sicer nežno zarisan, a vendor dekorativni, čipka pa je mehka, a prelečena z debelejšimi nitmi, ki dajejo materialu potrebno oporo.

Barve so vseskozi zmerne, nikdar ne kriče ali vsljive. Prevladuje črna, modra

ali beige barva, poleg tega pa so se uveljavili oni medli, nežni toni, h katerim pristevamo svetlo akvamarinstvo in motno rožnato barvo. Imamo pa tudi pisane čipke, prijavljena je zlasti črno-rožnata čipka.

Moderno so lepi čipkasti kompleti; takšni model kaže naša zadnja slika. Krilo iz črnega čipkastega materiala se tesno oprijemlje bokov, navzdol pa se razširja v zvončaste gube. Dolga ravna jopică je iz istega blaga. Blusa je iz enako vzorčastih čipk rožnate barve. Opremo izpopolnjuje širok črn slamnik, okrašen s cvetjem rožnate barve.

Na naši priyi in drugi skici vidimo enostavno popoldansko obleko in večerno toaleto, obč iz čipk. Popoldansko obleko odlikuje enostavnost, večerna obleka pa je čisto dolga, bogato zvončasta in opremljena z elegantnim paletojem iz istega materiala.

PEGE odpravi hitro in brez sledu „CREME ORIZOL“

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49-99.

in prababic: trideset do štirideset gumbov je na taki rokavici in po mukatpnem zaspenjanju pride šestindvajseti gumb v osmivrstnem gumbniku, tako da z besno kretnjo vse odpnemo, pri čemer se seveda nekaj gumbov odtrga in jih je treba zopet prisiti, medtem ko soprog nestreno menca in gleda na uro. Pri takem opravlju se potem že igla navadno zlomi itd. itd. Tako da ujetnice dolgih rokavic s soizari v očeh hrepnijo po nadvse prijetni brezokni dobi.

In čemu vse to trpinčenje? Žene so se pač povrnile k mikavnim igram skrivnostne zastrosti, k skrivanju svojih čarov, kar je mnogo bolj zapeljivo, kakor njih razkazovanje.

Za dopoldne veljajo nabранe ali nagubane, prepete napol dolge rokavice iz antilopine kože. Gube teh modelov bodo tvorile čudovita nabiralica za prah. Popoldanske rokavice so nekoliko daljše, večerne pa so okrašene s pentljami, štrasonom, tulom in predvsem z gumbi. V Parizu se nosijo modeli iz svetlorožnate mehke kože, zapeti z vrsto neskončnih malih črnih gumbkov. Pa ne le število teh gumbov nas navdaja z obupom, predvsem je nerodna njih lega. Hudomušna moda jih je namreč namestila ob strani, tako da jih nositeljica nikakor ne more zapeti sama.

»Eva!« pravi Peter in se približa močnežu.

Pa se založniku namršijo oči in mu roka seže po fekstrotu: »Eva? Kaj se pravi: Eva? Koga hočete dandas preneneti z Eva? Dragi moj, vi ste začetnik, zeleni začetnik. To je treba izpremeniti! Izmislite si naslov, ki bo pikanten, sodoben, pa ne starodeviški. Kako ste prišli do Eva?«

»Mislim sem — tako — Eva iz parada, tako — pikantna pač,« je zajecjal Peter.

»Ah, razumem,« se je zasmehjal založnik, »zaradi nagote! O blažena naivnost! Ali res mislite, da je nagota danes pikantna? Kaj še! Pikantno je, kar da mislite naprej — nagota pa je konec in nič več. Kdaj pa je dovitip dober? Ce ga poveste z rešitvijo vred? Ne! Ampak če ga zavijete v tenčico, da se golota komaj zasluži. Ne, prijatelj! Evo bomo zavrgli in namesto nje vzeli kaj boljšega. Na primer: »Košček svile — notri ti!« Ali: »Ah, tvoj neglje!« No bomo videli! Imate še kaj podobnega?«

In je Peter zaigral tango.

»Zelo dobro. Trgali se bodo zanj. Kaj pa naslov? veselo vpraša založnik.

»Ob poroki,« odgovori presrečni komponist. Založnik izbuli oči: »Človek božji, ali norite? Da vam zbeže vsi neporočeni in da razdražite vse poroča-

Kopalni klobuk

je važen del kopalne opreme in bi vsaka kopalka morala kar najskrbnejše izbrati ono pokrivalo, ki se najbolj prilega njenemu tipu, ker sicer pokvari cel vtip svo-

je kopalne opreme. Zanimivo je dejstvo, da vidimo na tem polju največje konstrukte: poleg male čepice iz pletenja srečujemo izredno široke platenne klobuke. Množe se na nosijo le pisano ruto okoli glave, ki prepenja lase in učinkuje s svojo enostavnostjo zelo ljubko.

Zdravniška posvetovalnica

G. D. T. v M. V prilogi ste vposlali izvidke želoda in vode in pripominjate, da Vam Vaša bolezen dela velike neprilike, ne poveste pa kakšne so te neprilike. Za presojo Vašega slučaja je zlasti važno, koliko časa trajta to stanje, so li bolezine neznotesne, se je pojavilo že hujšanje vsled želodčeve bolezni itd. Od same telesne težje nimamo nicesar, če ne poznamo vsaj bližnjih telesnih višine. — To pa drži, da obstaja že v drugem mestu diagnosticirana organska bolezen želoda in da se morate v takem slučaju točno ravnavi po zdravnikovih navodilih. Poščite dobrega specijalista za notranje bolezni — takšne zdravnike imate tudi v svojem mestu — in on Vam bo po točni lastni preiskavi, ki je v takem slučaju potrebna in na podlagi tujih izvidov nasvetoval pravilno lečenje. Ako ne obstojajo hujši znaki, bo verjetno našvetoval dietetično zdravljenje, ker se dado s primerno dijetno — najboljše pa v kakem zavodu — izčisti tudi težji slučaji, ki so brez akutnih in nevarnih znakov. Ako ne bo konservativna (v tem slučaju dietetična) terapija na mestu, pa Vam preostane se operacija, v kateri Vam bo potrebljala sestreljitev ali obeta dietetično zdravljenje, kaj uspeha ali je operacija na mestu, morate vprašati zdravnika za nasvet, ker zavidi odločitev ob točne, osebne preiskave.

Ga. V. B. v M. Po Vašem popisu gre za telesno sicer dobro razvitega otroka, ki se pa duševno ne razvije popolnoma normalno. Otrok je tudi pozno shodil. Navajate, da je nekaj takšnega že v ascenciji, torej pri prednikih in vsled tega je zelo verjetna podmena, da je to vse skupaj prirojeno. Kakšen bo nadaljnji razvoj, o tem Vam verjetno pričajo že živeči ascendenti. O prilikti pa obisnite kakšnega pediatra, ki bo znabil da napravi ev. še kakšen krvni poskus, da bo stvar vsestransko pojasnjena. Ni potrebo, da bi bila to posledica udarca ali padca. — Gdene M. P. v D. M. v P. Ad 1. No, ta kolikina krvni ne more biti takšna izdatna, sicer bi bili že izkrvavljeni. Je li nosna sluznica v redu? Vzrokov za to je mnogo. Ljili dihanja skozno nos neoviran? Je li edini znak, ki bi nakazal ev. boleznen? Možno bi bilo, da se pojavljajo krvavite iz nosa, aki izstaja perilo, da ga torej nekako nadomestite. Vsekakor bi moral za točen odgovor vedeti, aki ni kakih bolezenskih sprememb v nosni duplini, zato se boste morali zaradi preiskave direktno obrniti do zdravnika. Ad 2. To bo zorni kamen, ki se pojavlja pri sicer zdravih zobe. Med njim in dlesnom (zobnim mesom) so prava začočna bakterij, zaradi tega bi se morali ob času do leta do leta višje, zna to biti vsled resničnega širjenja bolezni, je pa prav tako utemeljeno v dejstvu, da se ljudje čimdlje tem točnoje preiskujejo in da vzporedno narašča število onih, ki se zatekajo k zdravniku. Več zdravniško preiskanju — torej več slučajev raka. Na drugi strani pa je rak bolezni, ki ji podleže vendor pretežno starejši ljudje, začenši s petim desetletjem ali malo preje, a vendor tudi mnogo starejši. Rak pologama dozoreva, je pretežno boleznen vsaj srednjih let. Rak pri otroku je redke pojav. Človeška živiljska doba pa četudi počasi vendor stalno narašča in s tem zopet gre paralelno porast raka. Vendor je nekaj resnice na tem, če beremo v raznih deželah o stalnem naraščanju raka, ponekod v taki meri, da tekmuje ondi rak že s tuberkulozo. Ni čudno, ako se smujojo po celem svetu posebna društva za zatirjanje raka in da razpolagajo moderno urejene države s posebnimi instituti za proučevanje in pobiranje raka. V naši državi imamo tudi že nekaj društev; posebnih institutov, ki bi se samo s tem pečali, pa še nimamo. Pred kratkim se je tako društvo osnovalo za našo banovino v Ljubljani, ki je priključeno centrali v Beograd. Bati pa se je, da se društvo ne bo moglo tako razvijati, kakor bi bilo želiti, ker laborira vsaka taka ustanova pri nas na istem zлу: pomanjkanju sredstev.

Trgovina v Jugoslaviji: Jugosl. P. BEIERSDORF & Co., d. o. o. J. Maribor — Meljska cesta 56

dobite, ako si oterete telo pred zračnimi in solnčnimi kopelmi z

Ogorelo, zdravo kožo

tudi pri zastrupetem nebesu, ker tudi veter in zrak porjavita kožo. Suhu pa mora biti Vaše telo pri direktnem solnčnem obsevanju. In dobro oterite z NIVEAU-CREME že naprej! To zmanjšuje nevarnost bolečega oganja. Spričo samo njej lastne vsebine Eucerit se Niveau-Creme lahko vpije v kožo, ker šele v kožo vptita Creme more svoj dobrodejni učinek privesti do polne veljave. Doze po 3, 5, 10 in 22 Din. Tube po 9 in 14 Din.

Trgovina v Jugoslaviji: Jugosl. P. BEIERSDORF & Co., d. o. o. J. Maribor — Meljska cesta 56

igralce domačine gledanja v filmsko kamero! Nu! po dolgotrajan vajah smo tudi v tem uspeli: ko sem po nekaj tednih filmal prvi prizor z domačini-otocani, sem spoznal, da trud ni bil zaston in da mi bo uspelo ustvariti popolnoma originalen film. Domačini so se izkazali kot izvrstne igralce in so podajali vsem prizorom popolnoma izvirno sliko ljudi, ki žive ločeno od civilizirane sveta svoje življenje, dobrobitno onemiri v ratu. Napravili so vse, kar sem želel od njih. Nebrnjkrat so se potopili globoko pod morsko gladino, iskali bisere, samo da smo zamogli vse te prizore verno in naravno fotografirati: preiskali so vse otok, nam domači: redke živali, zanimivosti in nam na ta način razkazovali bogastvo svojih krajev. Peli so mehkomelodične pesni, skratka gibali so se pred našo filmsko kamero kot sicer v življenju in dali na ta način celemu filmu pečat izvirnosti lastnega življenja. Ko je njihov poglavar kasneje prisostvoval preiziski film «Bele sence» v Hollywoodu in videl tamkaj množico elegantskih dame in zgodovodnikov, ki so bili vsi vzhici od lepot otokov južnega morja ter z občudovanjem gledali običajne domačinov na teh otokih, je bil star mož teza silno vesel in z radošči je ob povratku v domovino pripravoval svojih rojaku, da se beli ljudje niso smisli nilhom. Segam in navadim, temveč se še celo divili.

IBBS
Od leta 1712
znameniti preparati

za zobe,
nego kože
in za britje.

Prodajajo se v vseh prvovrstnih drogerijah in parfumerijah ter lekarnah

Generalni zastopniki za Jugoslavijo:
Hinko Mayer in drug,
Zagreb.

Ali je šminkanje res tako neprijetno?

Šminkanje je izredno važen faktor v življenju filmskega igralca in v zmanjšuje tudi mariskaterje mnogo prostega časa. Prvo delo vsakega igralca preden gre pred filmsko kamero, je, da si navrabi masko. Pri tem ne sme biti niti načinjen površen. Kajti občutljivi filmski aparati bi vsako hibro masko še boli podprtali. Naravno je nadalje, da je treba masko tudi od časa do časa nepravljati in osveževati.

Tako trdi Lon Chaney, ki je znan po vsem svetu kot krali maske, da potrebuje za kačo težavevno masko dnevno skoraj tri ure preden gre pred filmsko kamero, da je si navrbi masko. Pri tem ne sme biti niti načinjen površen. Kajti občutljivi filmski aparati bi vsako hibro masko še boli podprtali. Naravno je nadalje, da je treba masko tudi od časa do časa nepravljati in osveževati.

Filmski drobir

Düsseldorfski morilec v filmu. Poročajo nam, da je neko nemško filmsko podjetje filanal s privoljenjem policijskih oblasti düsseldorfskega morilca Kürtena, kraj, kjer je izvršil svoje grozne zločine, njegovo arretacijo itd. Ko pa je pretekli teden neko düsseldorfsko kinematografsko podjetje postavilo la film na spored — so pri predstavi nastali nad vse razburljivi prizori. Ljudje so kričali, živžgali in se vedi tako razburzljivo, da je bila policija prisiljena film v Düsseldorfu preprečiti.

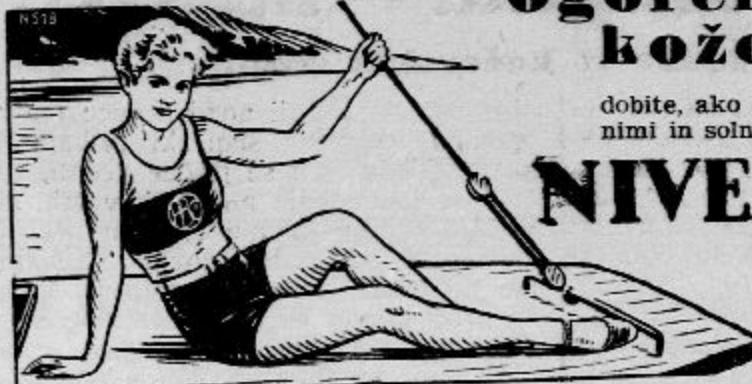
Fritz Kortner kot Danton. Veliki filmski umetnik in igralec Fritz Kortner, katerega sijajna kreacija iz filma »Atlas« nam je neizbrisno v spominu, je zaposlen trenutno pri snemanju velikega zgodovinskega filma »Danton«. Kortner sam bo igral naslovno, ki je seveda tudi glavna uloga.

DARMOL čokolada za odpiranje

S. M. Eisenstein pri družbi Paramount. Slavni ruski režiser, ki je ustvaril nepozabno filmsko velečdo »Krizarka Potemkin« (pri nas je bil film prepročadan) in se druga velika sovjetska filmska dela, je v Ameriki angažiran pri družbi Paramount.

Adolphe Menjou zopet v Ameriki. Po daljšem bivanju v Parizu se je le dni vrnil v Ameriko sloviti Adolphe Menjou in sklenil s Paramountom daljši dogovor. Trenutno je zaposlen z nekim zvornim filmom, kjer bo govoril francosko. V naslednjem bo govoril španščino.

V neki malo kavarnci je naslov pridobljenega filma, v katerem bo igral slovenski francoski umetnik in pevec Maurice Chevalier. Film bo režiral Ludvik Berger, mož, ki je imel doslej v filmski stroki zelo velike uspehe.

sevanju. In dobro oterite z NIVEAU-CREME že naprej! To zmanjšuje nevarnost bolečega oganja. Spričo samo njej lastne vsebine Eucerit se Niveau-Creme more svoj dobrodejni učinek privesti do polne veljave.

Doze po 3, 5, 10 in 22 Din. Tube po 9 in 14 Din.

Trgovina v Jugoslaviji: Jugosl. P. BEIERSDORF & Co., d. o. o. J. Maribor — Meljska cesta 56

igralce domačine gledanja v filmsko kamero! Nu! po dolgotrajan vajah smo tudi v tem uspeli: ko sem po nekaj tednih filmal prvi prizor z domačini-otocani, sem spoznal, da trud ni bil zaston in da mi bo uspelo ustvariti popolnoma originalen film. Domačini so se izkazali kot izvrstne igralce in so podajali vsem prizorom popolnoma izvirno sliko ljudi, ki žive ločeno od civilizirane sveta svoje življenje, dobrobitno onemiri v ratu. Napravili so vse, kar sem želel od njih. Nebrnjkrat so se potopili globoko pod morsko gladino, iskali bisere, samo da smo zamogli vse te prizore verno in naravno fotografirati: preiskali so vse otok, nam domači: redke živali, zanimivosti in nam na ta način razkazovali bogastvo svojih krajev. Peli so mehkomelodične pesni, skratka gibali so se pred našo filmsko kamero kot sicer v življenju in dali na ta način celemu filmu pečat izvirnosti lastnega življenja. Ko je njihov poglavar kasneje prisostvoval preiziski film «Bele sence» v Hollywoodu in videl tamkaj množico elegantskih dame in zgodovodnikov, ki so bili vsi vzhici od lepot otokov južnega morja ter z občudovanjem gledali običajne domačinov na teh otokih, je bil star mož teza silno vesel in z radošči je ob povratku v domovino pripravoval svojih rojaku, da se beli ljudje niso smisli nilhom. Segam in navadim, temveč se še celo divili.

igralce domačine gledanja v filmsko kamero! Nu! po dolgotrajan vajah smo tudi v tem uspeli: ko sem po nekaj tednih filmal prvi prizor z domačini-otocani, sem spoznal, da trud ni bil zaston in da mi bo uspelo ustvariti popolnoma originalen film. Domačini so se izkazali kot izvrstne igralce in so podajali vsem prizorom popolnoma izvirno sliko ljudi, ki žive ločeno od civilizirane sveta svoje življenje

Namesto srnjaka — medved

Lovska zgodba iz kočevskih gozdov

Bilo je leta v juniju. Ta mesec je za lovca, ki ima v svojem lovišču srnjak, najlepši mesec v letu. Lov na srnjaka mu pudi največ užitka in res polno resnične prirodne lepote. Kajti narava ta mesec najbolj mogočno diha s svojimi pljuči.

V Kočevskih hribih, kjer sem služboval, lovci kmalu navdušijo človeka. Več popoldnevov in večerov sva prebila s kolegom v gozdu, a brez prave sreče. Hodili so mi pred cev sami »ščipak« (srnjak stari eno leto), a teh mi lovška pravčnost ni dala podreti. Nekega večera, ko sem se že odpravljal domov in sem potrl slonel na smrek, puško seveda na ramu, zaslišim rabel nadarec parklja ob parkelji. Obrnom se. Tuk me ne zdrija krasen šestak. Nozdrvi so se mu napele. Zaslišal sem hripanje lajanje. Srnjak je izražal začudenje, ker je bil njegov pašnik položen. Ker se mu pašni ni zdel dolvolj varna, jo je v dolgih skokih pobrisal v gozdu.

Komaj sem pričakal drugega dne. Zgodaj popoldne sem se odpravil proti lovišču. V ozadju so se dvigali obronki gor, ki obrobljajo Gorskij kotor, na desni se je pa šopiril Snežnik, gospodar loske doline. Vse moje misli so bile osredotočene na bližajoči se mrak. Počasi sem se napotil v dolino, kjer sva se prejšnji večer srečala s srnjakom. Tudi ta večer mi ni bila lovška sreča mila. Ko se je storil že polmrak, se je s počasnimi koraki približal moj znane iz prejšnjega večera.

Mrak je bil v dolini že pregost, da bi mogel videti muho puške. Zato sem se moral tolataži s pobožno željo, ki mi je ostala za naslednji dan. Vendar sem imel priliko opazovati mičen priozor. Ko pridez iz doline na vrh, uzrem srno in mladiča. Srna takoj, ko zasliši moje korake, zbeži in preteče zapiska. Mladiček me pa zvedavo ogleduje in se mi vkljub opominom svoje mamice bliža. Ko se ga nagledam, ga požemem in on nerodno oddrija k materi.

Ko naslednji dan omenim svojo dva-kratno smrto, lovšemu čuvaju, mi obljubi, da pojde v tretje z menoj. Pod

obrnjenja na bližnji gozd. Lovec me je opomnil na rahel šum, ki prihaja iz gozda. Toda šum se prične večati, zanjuje se lomastenje po suhih vejah. To je bilo tudi najinem srnjaku preveč. Jadrno je oddirjal v gozd. Naenkrat me pa lovec sunce s komolcem, pokaze proti gozdu in s pritajenim glasom vzklikne: »Medved! Ozrem se za negovo roko in pogledam v naznačeno smer. Počasnih zibajočih korakov se je pomikala črna žival iz gozda. Z

glavo je mahal sem in tja, kot da mu ni nekaj všeč. In že se je slišalo močno sopenje. Pogledam tovariša. Nozdrvi so mu plale in tudi z mano ni bilo drugače. Vsaka žilica je trepetala v meni. Lovška strast, ki počiva v vsakem lovcu, se je obema zbudila in je z vso močjo stopila na dan. Samo vprašanje: »Streljava?«, sem dahnil in skoraj proseče pogledal loveca. Toda pri tem se je videlo, da se bojuje v njem boj med lovško strastjo in dolžnostjo. Bilo mu je namreč od gospodarja zabranjeno streljati to plemenito žival. Samo puški sva nosila k licu in jih zopet odmikal. Spomnim se na daljnogled. Medved nama je prišel na kakih 70 korakov, a seje že vedno bliž. Pogledam skozi daljnogled. Skoraj bi se odmaknil za korak. Pokazal se mi je v vsei svoji mogočnosti. Medtem je prišel v dolinico in začel preobražati kamenje, pod katerim je gotovo pričakoval mravljenje. Toda gotovo ni bilo pod kamenjem nič za njegov želodec,

zato se je začel počasi bližati nama. Puški sva imela pripravljeni, kar pa, kdor pozna medveda, ni treba. Seveda drugače je, če je ranjen, ali če srečaš medvedko z mladiči.

Pri tem, ko to pišem, sem se spomnil na smešen dogodek, ki se je prišel pred par dnevi voznikom, ki vozijo v tamkajšnjem kraju hlobe iz gozda. Zgodaj zjutraj se je odpravilo par voznikov v šumo. Nedaleč vasi zagledajo na poti pred seboj medvedko z 2 mladičema. Medvedka se hoče umakniti s pota voznikom. Ob potu je bila ograja iz smrek. Hitro se skobaca preko plota. Mladiča pa poizkušata, da preplezata ograjo, a vedno padeta nazaj. Kmalu so bili vozniki pri njima. En voznik pograbl enega, a drugi voznik drugega in hajdi z njima na voz. Konje poženeta mislec, da sta že rešena medvedke. Toda medvedka, čim opazi, da ni za njo mladičev in ko sliši glasove mladičev na vozlu, se požene za voznikoma. Ko voznika opazita, da dirja za njima skrbna mati mladičev, urno zmecata mladiče z voza, govorov s pobožno željo, da bo medvedka s tem zadovoljna.

Pri tem se zopet k medvedu. Žival se nama je vedno bolj bližala in prišla do neke smreke. Postavila se je na zadnje noge in glasno momljala, kakor bi hotela oceniti neko smrek, koliko je vredna. Gotovo je medved sprevidel, da zanj nima prave vrednosti, zato se je zopet spustil na vse štiri. Bližal se je vedno bolj. Sedaj sem imel priložnost, da si ga natancno ogledam. Stal je kakih 20 korakov pred nama. Po hrbitu je bil poraščen še z zimske dlako, drugod po telesu mu je zimska dlaka že odpadla. Zato je izgledal kot razjarjen in kot da se mu je dlaka na krizu nasršila.

Približal se je nama še bolj in stopil na pot, poleg katere sva čepela. Kot zmenjenja, vstaneva oba hkrati. Medved se za trenutek prestraši in obstane, nato se pa počasnih korakov oddalji v gozd. Preden se skrije, pa naju še enkrat pomilovalno pogleda. Težko sva se oba krotila. Srce mi je bilo, kot bi ravno dospel vrh Triglava. Pa naj ni majhna stvar, da ima lovec v naših krajih medveda tik pred seboj, pa se mora premagati.

Skoda je res, da je ta plemenita žival pri nas tako iztrebljena. Vsa čast pa lovcom, ki so se pravčasno potrudili, da kralj naših gozdov ni popolnoma izginil. Kajti ta naslov mu gotovo gre, to ve vsak, ki je tega velikanja srečal v prosti naravi. Kalski.

Iz bitoljske okolice

Trnovo in Magarevo — Sejem za ženine in neveste — Trnovski samostan

Vas Magarevo je oddaljena od Bitolja dobri dve uri hoda. Po naši bi se reklo Magarevu — Oslovskva vas. Trnovo pa je naselbina, ki se drži Magareva; ločju samo gorski potok. Na gornji, peristerski strani leži Magarevo, na dolnji plati proti Bitolju pa Trnovo.

Legenda pripoveduje, kako so nastali ti kraji. Nosiš je osel s Peristerja trnje. Bilo je poleti in pasje vročje. Sivec se je tako potil, da je na vsaki njegovi dlaki visela znojna kaplja, in mučila ga je tako huda žeba, da se mu je delalo kar črno pred očmi. Z veliko težavo je prilezel v dolino. Ko je tam zaslišal šum bistre vode in jo je tudi zagledal, se je zakadil po gladki skrli v potok. V tej nerodni vremeni se je siromak prekucnil. Tovor trnja je zletel čez potok, on pa je postal na tej strani vode.

Vaščani so videli oslovo trpljenje in žival se jim je globoko zasmilila. Da ne bi postal ta doživljaj brez spomina, so krstili vas z njegovim imenom. Nasljenci na drugi strani potoka pa so rekli: Če hočete vi svoj kraj ovekovečiti z oslovskim imenom, bomo mi svojega imenovali po bremenu, ki ga je živinje zvrnilo na našo stran. Tako je nastalo Trnovo. To je bilo v tistih časih, ko so bili osli v večji čisti kakov dandanes. Vasi Magarevo in Trnovo pa sta ostali in spominjata prebivalce in obiskovalce na opisanem legendi.

Ti dve vasi sta bili v turških časih bogati cincarski naselbini. Imeli sta gimnazijo, dve cerkvi, samostan, in — to se razume — nebroj trgovin in trgovin. Kajti kjer se pojavi cincar (Grk), tam mora biti trgovina. Brez nje ni »cincarja«. Cincarji so gojili ovčjerejo in živinorejo. Prostrani pašniki na Peristerju so kakor ustvarjeni za takšno reko.

V svetovni vojni sta bila oba kraja prorušena, kajti fronta je šla baš po sredi cvetičnih naselbin. Po vojni se je stanje spremeno. Nekaj družin se je vrnilo domov, drugih ni bilo od nikoder. Prišleki so začeli obnavljati svoje kraje in danes Trnovo in Magarevo zopet počasi rase in vstaja iz razvalin.

Trnovo je posebno znamenito po tem, ker je bil v tem kraju star samostan. Mogoče ne bi bila naselbina nikoli vstala iz razvalin, da se po vojni niso našli bogati strici iz Amerike, ki so poslali domačinom toliko denarja, da se je samostanska cerkev zopet divnila iz ruševin. Pozidali so tudi velik del samostanskega kompleksa. A zlati potoček iz Amerike je kmalu usahnil. Ostalo je vse v kosh in stoji še zdaj tako. To pa ne moti kmetov-domačinov kakor tudi ne bližnjih bitoljskih meščanov, ki radi prihajajo v Trnovo na slovito božjo pot zlasti na dan Marije Device, takrat, ko so zreli lešniki in slike in ko zori grozdje. Iz hribovskih vasi prijezdijo kmetje na osilih in konjih kar s celim družinami.

Bitoljski meščani pa se pripeljejo z izvoščki in avtomobili, kolikor ne pridejo peš. Ljudstvo je vse črno. Od vseh strani se vsipiše v Trnovo, da se pokloni svoji Nebeški Gospo. Med razvalinami gore takrat prizgane sveče in staro in mlađo moli k svoji priporočnjici. Za silo je pravljena tudi majhna kapelica, sestavljena iz bivših vojaških barak. Tam mašujejo.

Samostan sv. Nauma

Bitoljski meščani prihajajo v Trnovo pa na izlet in zaradi zabave, kmetske vpletajo semkaj važnejši opravki. S seboj vodijo sinove in hčere, ki so godini za ženitev in možitev. Njihova namen je najti hčeri primernega ženina, sinu pa prikladno nevesto. Mladina se vidi in spoznava in iz teh poznanj se sklepajo koristni zakoni. Skoro vsa »žegnanja« služijo makedonskemu kmetiju v ta namen. Dekleta prihajajo na sestanke v lepih narodnih nošnah, okinčane s stariimi novci in steklenim okrasjem. Nekateri imajo na sebi vso svojo doto v podobi dovelovalo 400 godbenikov.

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV
Nedelja, 15. junija:
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10.20: Versko predavanje. — 11: Koncert radio-orkestra. Vmesne arije pojetja brata Petrovčič. — 12.15: Tedenski pregled dogodkov. — 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Prenos iz Beograda: »Vsesokolski zlet — javna telovadba. — 20.30: Prenos koncerta vojaških godb iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Lahka zoda.

Sokolske prireditve v radiu

Pridritev ob prilikah velikega vsesokolskega zleta v Beogradu se oddajajo tudi po radiu. Radio Ljubljana bo prenašal danes dvoje teh prireditvev, in sicer popoldne prenos javne telovadbe, zvezcer pa koncert vojaških godb, na katerem bo soščevalo 400 godbenikov.

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Nedelja, 15. junija:
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10.20: Versko predavanje. — 11: Koncert radio-orkestra. Vmesne arije pojetja brata Petrovčič. — 12.15: Tedenski pregled dogodkov. — 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Prenos iz Beograda: »Vsesokolski zlet — javna telovadba. — 20.30: Prenos koncerta vojaških godb iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Lahka zoda.

Ponedeljek, 16. junija:

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Dr. Veber: Avguštinova filozofija. — 19.30: Angleščina. — 20: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. BEograd 10.30: Reprod. glasba. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 17.30: Narodne na dudo. — 18: Koncert orkestra. — 20: Koncert na čelo in klavar. — 21: Poročila. — 21.15: Koncert češke in poljske glasbe. — 22.15: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20.30: Rezervirano za prenos. — 22.40: Prenamevanje drugih postaj. — PRAGA 17: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.50: Narodne pesmi. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta iz Varšave. — 22.20: Moderna angleška plesna glasba. — BRNO 17: Popoldanski koncert. — 19.50: Program iz Prage. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta iz Varšave. — 23.20: Zabaven večer. — 23.10: Koncert vojaške zodbe. — RIM: 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21.02: Pesniški koncert iz Abrucov. — Godba za ples.

Živ zgled ženske molččnosti

Gusta Wasserlaufova iz Hamburga se je na originalen način odvadila klepetavosti in nepotrebne govore, njeni sploh.

Bila je nekaj let poročena in vedno je hotela imeti prvo in zadnjo besedo. Na vsako najmanjšo opazko svojega moža je reagirala z neverjetno zadirljivostjo. Nekoga dne pa se je mož nasilit tega življenja. Šel je v gozd in nameril samokres v srce, a zdravnikom se je le posrečilo, da so ga ohranili živega.

Zeno je moževno dejanje tako presunilo, da je sklenila brzati svoj jek. Poslužila se je radikalnega sredstva: teden dni je nosila vodo v ustih, da se ne bi spozabila in spet jela jek. Izkati. In res se je v osmih dneh navadila molčanja in od tistih dob živi s svojim možem v najlepši slogi. Pripomemo jo v posnemanju!

KRASEN TRGOVSKI
LOKAL
nasproti glavne pošte oddam v najem.
Naslov pove ogl. odd. »Jutra.« 8763

Vernjete li prav za prav, da se genij po deduje?
»Oprostite, dragi prijatelji, dosedaj še nimeni otrok.«

»Ali ste vi tat mojega avtomobila?«
»Prosim, kar preiščite me!«

cirana glasba. — 12: Opoldanski koncert. — 15.30: Koncert orkestra. — 17: Prenos predavanja prof. Einsteina iz Berlina. — 20: Arije in pesmi. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta iz Varšave. — Jazz-club. — BERLIN 17: Einsteinovo predavanje o problemu prostora in etra. — 18.30: Koncert orkestra. — 19.35: Prenos koncerta iz filharmonije. — Godba za ples. — FRANKFURT 17: Prenos iz Berlin. — 19.30: Prenos v Južni Srbiji na prebrike. — Bili so časi, ko so menih v trnovskem samostanu negovali duševno bolne. S postom in zmolitvami so izganjali iz neštevnikov hudobnega duha, če pa je bolnik preveč besnel so se poslužili celo palice. Samostan sv. Nauma ob Ohridskem jezeru še danes hrani umobolnike. Zanje skrbe menih.

V trnovskem samostanu živi star menih, ki čuva in bdi nad ostanki samostana, redi kokoši, se posti in moli ter pobira o praznih obilno miločino. Starec je dobrošuten, pravi tip starinskega pravoslavnega svečenika, ki le za silico, a nosi vse važnejše molitve v glavi. Da mu knjiga skoro ni niti potrebna. Velje, če ga poseti tujec v njegovi samoti in prinese v vinom tudi novic iz zunanjega sveta. V Zahvalo mu pove kakšno pravljico ali legendu iz starih časov, kakršnih dandanes ni več.

Mara Husova.

Radio

Prenos v Beograd in Zagreb

Običajni naš representančni večer, ki se oddaja Zagrebu in Beogradu, vsebuje ta teden koncert dveh mladih slovenskih umetnic, ki sta znani tako naši koncertni, kakor tudi širši radio-publiki. S klavirski modelom bo nastopila priznana naša pianistica gdč. Jadwiga Poženelova, s solističnim pevskim delom pa sopranička gošpodinja Anica Mezetova. Iz spreda gdč. Mezetovo naj omenimo dvoje Bravničevih pesmi.

Krajevni prenos iz Mežice

Številnim dosedanjim krajevnim prenosom sledi ta teden na Telovo prenos iz Mežice pri Prevaljah. Večina krajev, iz katerih se so deslej vršili prenos, je bilo industrijskih. Tudi Mežica je industrijski kraj in vrh tega že blizu narodne meje. Temu bo odgovarjal spored celotnega prenosa, ki obsegata nastope rudniš

Janče:**S čolnom na pot**

Teče voda bistra, teče,
peni se čez prod,
solnce pali, solnce peče —
zdaj pa kar na pot!

Skladno tanke deske zbijem,
to bo čolnic moj;
s smojo Špranje vse zalijem,
da ne utonem — jo!

Čuje ploske mojih vesel,
ostanite zdvari!
Kam me, čolnič, boš prinesel
po zeleni Sav?

Bibi naj si izbere

»Tako, to hočeta? A jaz ne maram, da bi me vzgajali dve take pošasti, ki sta moji mamici odbili roko, tako ti povem!«

»Tam se ti bo gotovo v vsakem pogledu dobro godilo...«

»Papaček, če zineš samo že besedico o teh brezravnih ljudeh...«

»Povem ti samo to Bibi, da imaš na izberi ali Klinteborg ali pa kak penzionat v Švici!«

Bibi plane pokoncu: »Nikoli, mamaček, dokler bom živa, ne! Niti če bi poslali pome zlato kočijo, ki bi bilo zaprežen vanjo dvajset belih slonov!« Vsa iz sebe zatepta z nožico ob tla: »Gotovo me nič več ne maraš in samoše premišljueš, kako bi se me iznebil! A če je tako, tedaj pojdem rajši sama v Ameriko ali Avstralijo! Kot mal' se že kako prepeljem tia, samo za dečka se bom morala obleči. A lepo to ni od tebe, prav res da ne; tega si ne bi bila nikoli mislila. In če bi mamica tó vedela, preprečil bi da bi bila luda na te in bi se dala ločiti od tebe.«

Smehljaj je zletel očetu preko obraza. Vprašal je: »Tedaj bi šla rajši v Švico v kak penzionat?«

Bibi je globoko zasopila in pomisliла: »V Švico? Tam so Alpe in Mont Blanc in Mount Everest...«

»Ne, Bibi, Mount Everest je v Indiji, Mont Blanc in Alpe so pa res v Švici.«

»Nu, saj takoj sem rekla. Ali je tam večni sneg?«

»Na Mont Blanu je večni sneg.«

Cuden običaj

Albanci pokimajo z glavo, kadar nekaj zanikajo, a kadar zmajejo z glavo, tedaj soglašajo s kako stvarjo. Pri tujih

torej pomeni »da« ne, »ne« pa da. Če pridejo tuici v Albanijo, se čash prav zaradi tega običaja dogajajo usodne pomote in nesporazumljivja.

E. Wright—J. B.

Princesa Granatnica

V pravljičnih časih je živel v kraljevini Eriu (Irska) kralj, ki je imel tri krepke, hrabre in lepe sinove. Najstarejši je bil princ Konan, srednji Manus, najmlajši pa Finu. Vsi trije pa so bili hladni in sami svoji; izogibali so se družbe odličnih žena ter se bavili skoro ves čas samo z lovom in viteškimi igrami. To je kralja zelo skrbelo. Staraš se je in rad bi videl svoje sinove srečno oženjene, okrog sebe pa trop veselih vnukov. Prijel je v svoji palaci gostijo za gostijo ter vabil na njenojlepšo in najplemenitejšo dekleto svoje dežele. Princi seveda se niso niti prikazali in zato je kralj postal končno nestren; poklical jih je k sebi, ter dejal:

»Sinovi moji, skrajni čas je, da se oženite. Zakaj mi nočete izpolniti te želje?«

»V tvojem kraljestvu ni mladenke, ki bi jo hotel katerikoli izmed nas za ženo,« so odvrnili bratje.

»No prav,« je menil kralj, »ker torej v mojem kraljestvu za vas ni nevest, si morate poiskati žene v tujini. Kdor

»V Švici je tudi najboljša čokolada, tista dva sivca sta mi je dala zavojček, pravkar sta se bila vrnila od ondot. Ali boš potem prihajal vsako nedeljo k meni na obisk? Zakaj, veš kaj bova delata? Plezala bova na vse visoke gore in se kotalila po oni strani v Italiji, tja, kjer je papež. Ta si daje pojavljati palce na nogah, žežeš, kako mora to šegetati! In potlej se bova v Benetkah vozila z gondolo, to sem tušila od sivec. In, papaček, ali ne bi mogla potlej napraviti še izleta v Afriko in si najeti dobrega veibloda, ki bi imel v želodcu neznansko dosti vode, da bi na njem prejahala vso Saharo?«

»Kam te zanaša, Bibi! Jaz nisem govoril ne o Afriki, ne o Italiji, ampak o penzionatu v Švici.«

»Da, saj vem; a kadar jo znaš že na pamet in ti postane dolgčas, tedaj...«

»Reči hočeš, da jo tedaj človek popiha. A iz penzionata jo ne moreš popihat, niti če ti je dolgčas, zakaj tam takoj pazijo nate, da ne moreš n. k. noruti.«

Bibi je nejevoljno našobila ustka: »Boš že videl, da jim bom uhajala po mili volji!«

Oče je odrezal vsak nadaljnji pomenek: »Severni vlak je napovedan. Bidi, zdaj moraš iti. Potem takem sva zmenjena! Se drevi napišem pismo v Švico in te priglasim. Za primeren penzionat sem že zvedel.«

Bibi je počasi, čudno počasi odšla iz sobe.

Njene misli so bile bolj črne od najbolj črneg črnila. Ne, tega si ne bi bila nikoli mislila o svojem nebeskem papačku, da je zmožen želje, da bi se je prej ko mogoče iznebil. Le kaj mu je bila storila? Prav nič drugač kakor to, da je nekoliko zanemarjala šolo in se ogledovala po svetu; čemu je bil neki ustvarjen, ako ne zato, da se človek ogleda po njem? A da je moglo papačku le za trenutek priti na um da bi je poslal k tisti ostudni grofovski srodrugi, katero je sovražila in na katero je bila vsa besna! Rajši bi se bila dala vreči divjim zverem, kakor krščanski mučeniki, a to ni bilo dandanes več v navadi. Ali pa priti v levnjak kakor Daniel, veliki prorok. Ona bi leva že kako pregorovila, da bi postal prijažen; lepo bi ga pogledala, pokramljala bi z njim in mu izdrila kak trn ali obrala bolhe — če jih levi tudi imajo. A da bi šla k grofom — nemara da bi potlej še nje odbili roko, če bi se omožila po svojem okusu...«

Kakopak, rada bi bila vedela, kakšen je prav za prav ta Klinteborg, ki so se tolkanji postavljali z njim. Sicer je bil pa vsaj toliko njen kakor njihov, saj je bila hči svoje mamice... Tista reč s Švico gotovo da ni bila tako strašno nespametna, le to je bilo hudo, da moraš biti v penzionatu tako neznansko spodbodna in ravno sedeti in gledati, da ne črhneš niti besedice, ne da bi te vprašali; in če je razen tega niti popihati ne moreš, še male ne...!«

Kadar človeka papaček nič več ne mara, je itak najbolje, da se kar vleže in umre. Posebno če nimaš več mamice, ki je zdavnaj umrla... In ona se je tolkanji veselila, kako bo prišla domov in bo papačku vse povedala in z njim veslala v belem čolničku po vodi na vzgor in morda vzela seboj celo kozo Msto in Štokljko, da bi vsi štirje verjetrali v čolnu ali v kakem seniku... In zdaj ni mislil papaček na nič drugač kakor na to, kako bi se je najlaglje iznebil...«

Bibi je zdajci kakor iz umu zdrjal po vseh sobah tja do svoje lastne sobice, zaloputnila vrata za seboj in obrnila ključ. Vrgla se je na svojo posteljo in zajokala. Ne, saj to ni bilo več jokanje. Cvilila je in tulila, grizla v odejno, stiskala pesti in škripala z zobmi, do

mrtvega se je hotela izjokati, da bi papaček videl, kaj je napravil... Zmeniti se s temi grofi, da bi se je iznebil! Prav nič boljši ni bil od ciganov, ki se preživljajo s tem, da krađejo otroke in jih prodajajo cirkuškim jahačem. Ali ne bi rajši kar zdajle stekla dol v pristanišče, se skrila v tovorni prostor kake ladje in se odpeljala v Ameriko? Mnogo, mnogo let bi ostala tam, da bi poštano kaznovala papačka, ker je nič več ne mara! A kaj bi bilo potem s štokljko in z mačko na sosednem dvorišču in z želivo Polono? In pa z ukročeno srako?

Bibi je jokala in jokala, dokler si je mogla izjeti le še eno samo solzico. Saj vse veste, kako je to. Izprva gre imenitno, človek bi rekel, da so oči neizčrpne, kakor deževni oblaki. Toda čez nekaj časa so vse solze porabljenne in človek se ne more prej spet jokati, dokler se ne napravijo v njem nove soize: to pa traja časih kaj dolgo. Bibi se je na vse kriplje prizadevala, a solz ni bilo več in jih ni bilo. Ona pa je bila vedno prav tako nesrečna kakor prej.

Tedaj se je mahoma spomnila, da je bila vendar tudi Ullina sestra Jetka v nekem Švicarskem penzionatu. Takoj jo mora vprašati kako in kaj! Objokana, kakor je bila, je Bibi zdrjalila po učilach.

Eden, ki gleda z viška na svet

Američan Hill Kenneth iz Lebanonia je zaslovil po vsei Ameriki, ker je umel

po več ur mirno stati na svojih hoduljah, visokih 14 čevljiev. Časih je stal vse dopoldne pred hišo in bral časopise.

nobeden tega ploda, dokler ne pride tekoče vode.«

Zahvalivši drobno starko za čudni dar, so bratje odijahali dalje skozi debeli gozd. Opoldne so legli v senco visokega bresta.

»Zahotel se mi je granatnice,« je dejal princ Konan. Odpril jo je in iz nje se je dvignila srebrna megla, ki se je izoblikala v mladenko, slično vili in stokrat lepa od prejšnjih dveh. Dal ji je takoj tekoče vode, kar je njen ljubost še potisnila. Od samega občudovanja je princ Finu pozabil na utrjenost in glad. Snel si je z rok tri prstane: z dijamantom, rubinom in smaragdom in jih položil k njenim nogam.

»Tako me žeja! Oh, tako me žeja! je vzkliknila. »Dajte mi vode, ali pa mi je umreti! — Princi so se razdelili po gozdu, da bi našli vode, toda zmanj. Ko so se vrnili, so videli, da je mladenka skopnela v srebrno meglo; za trenutek je ta še drhtela okrog vrhov, potem pa je izginila.

Princi so še nekaj časa čakali, potem so potri zahajali konje ter nadalejali pot skozi gozd. Popoldne so došli do malega jezera; princ Manus je razjalah in odpril svojo granatnico. Tudi iz te je dvignila mladenka, slična vili.

»Tako me žeja! Oh, tako me žeja! je vzklikala. »Dajte mi vode, ali pa mi je umreti! — Princ Manus je stekel do jezera ter se vrnil s polno čelado vode. Toda mladenka jo je zavrnila, ker ni tekoča voda, in preden je ta na-

Angel Karaličev:

Medvedek

Na polju je stala starja jablana z belimi vejami. Pod jablano je bila koča. In v koči je živel star mož. Ko se je bilo poletje poslovilo od polja, je začela travna rumeneti, jabolka pa so se rdečila. Neki dan je zakrpal starec svojo bisago, odtrgal zrela zabolka in jih spravil

in sedanje se prične zgodba. Medved je prosil:

»Dede, daj mi dva jabolka. Ena zase in ena za mojega bolnega bratca. Če mi ne moreš dati dveh, potem mi daj vsaj eno, za bolnika!«

Starec pa je prijet za vejo in odpolid medvedka. Ko je nadaljeval svojo pot na trg, je medvedek spet pricapljal za njim.

»Samo enega, dedek, glej! — je stegnil tačico in žalostno godniral.

Toda ludotin starec mu ni hotel dati nobenega. Šel je naravnost na trg ter se ni niti ozril. Toda ob poti je rastel trnjev grm, ki se je zapletel v bago. In ko je mož potegnil, se je vreča raztrgala. Jabolka so padla na cesto. Skopil starec se je sklonil in jih pričel pobirati. Medvedek je gledal, gledal in — hop! — je zagrabil enega in tekel v gozd. Stari je videl to, pustil bago in jabolka ter stekel za njim. Dosegel ga je, baš ko je hotel smukniti v potolino. Zagrabil ga je za rep, mu vzel jabolko in ga pošteno naklestil. Dobro — toda ko se je bil vrnil, ni našel več ne raztrgane bisage in ne jabolk. Ko je tekel za medvedom, so šli mimo popotnik, pobrali jabolka in odšli.

Starec se je jezil, se vrnil v kočo, vzel krampi in šel izkopat grm. Ko ga je bil izkopal, je našel med njegovimi koreninami lonec pol zlatnikov. Nekdo jih je tam zakopal. In naš starec se je veselil — zakaj pa ne? Šel je na trg ter si kupil vola in mero zrnja. Potem se je vrnil domov, razorjal njivo in posejal žito. Tudi prihodnje poletje je minilo. Visoko žito se je zlatilo, samo jablana se ni rdečila: to leto volče ne obrodila. Starec je motril lepo žito in ko so pričela zrna padati iz klasia, se je pripravil za žetev. Zvezčer je nabrusil srp in šel spati. Drugi dan je hotel žeti. Znojlo se je. Sveti Peter je pričel razvrščati zvezde na nebuh. Ena se mu je izmaznila in pada sredi zrelega žita. Njiva se je vžgala in docela zgorela. Zutraj je starec vstal in vzel srp. Stopil je iz koče in videl, da ni bilo več zatega žita. Samo črno, izgorelo polje.

In ubogi starec se je vsezel pod jablano na kamen in pričel jokati. Nenadoma pa je slišal smeh za svojim hrbtom. Obrnil se je: bil je medvedek. In tako se konča tudi zgodba.

Sladkosneda Janja sili v ateku, da bi dal dinar za sladoled. Ta se je hoče odkriti, rekel: »Nimam nič drobiža!«

— Ona tedaj hitro povzame: »Pa mi daj debeliž!«

— B.

Še ena o polžu

Pož zbudi se, brž odklene: vzhod se kopije v zarij zlat, dom na hrbet si zadene, smelo leze preko trat.

Leze, leze in poti se — dolga je do zarje pot: solnce že nad njim smeji se, brez zlata je dalmati vzhod.

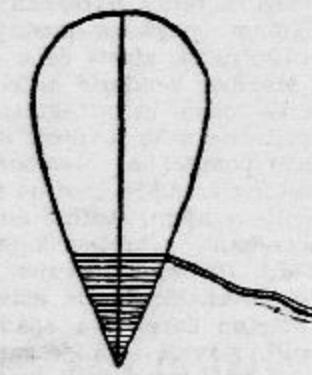
Gleda polž, nazaj se vrne, solnce pada za gor: plašijo ga sence črne — brž se skrije v hišico.

Kako uporabim prosti čas

Lesa za sušenje gob in sadja.

Mama nasuši za zimo gob in sadja. In za sadje smo vsi navdušeni, to je že star stvar. Da pa si zasušimo vse te dobre, lahko mami pomagamo. Gobe in sadje moramo sušiti na luknjavičnih predmetih, da ima zrak dostop do vseh strani. Mama porabila v ta namen sito, še boljša za take stvari pa je lesa, ki jo lahko sam napravi.

V gozd pošči dolgo, precej debele vrvbo ſibo. Zdrži oba konca, kakor ti kaže slika, čez sredino pa pritrdi debelejo ſibo. Nato naberilo mnogo stobota in začni ogrodje trdno prepletati. Začni spodaj, ovij preko sredino ſibe na drugo stran okvira, potem spet nazaj, a zdaj pod srednjo ſibo — in to

Ziva shramba za vodo

Na sliki vidite velbloda ali kamelo, ki živi v pustinji. Velblodi so zelo koristne živali; nestenjati ljudem so že resili življene. Velblod napolni svoj

izredno velik želodec z vodo in jo potem oddaja žejnim ljudem, ki potujejo skozi puščavo.

Sladkosneda Janja sili v ateku, da bi dal dinar za sladoled. Ta se je hoče odkriti, rekel: »Nimam nič drobiža!«

stil ta otok v dobrodelne namene z načrtom, da bi se na tem prijaznem otoku zgradilo stalno poletno bivališče za revno deco. Toda smrt je prekrizala vse njegove načrte, njegevi dediti pa so prodali potem otok mestni občini Maribor, ki se je ravno tedaj bavila z misijo, da bi se ob tem otoku zgradila mestna elektrarna, dokler ni končno pridela ideja zgradnje velikega, vsem modernim zahtevam ustrezočega javnega ljudskega kopališča na otoku.

Starci Mariborčani se še spominjajo, da se je vršila na tem otoku pred kakšnimi 40 leti velika dobrodelna domoljubna slavnost, ko je bil ves otok bajno razsvetljen in je bil to noč na otoku zbran skoro ves Maribor.

V najnovejši lokalni zgodbini pa je otok najbolj znan po veliki katastrofi, ki se je pripetila dne 10. aprila 1928, dva dni po Veliki noči in je vsem Mariborčanom še v živem in žalostnem spominom. Brodar France Lesjak je tedaj čoln, na katerem je bilo 10 vracajočih se izletnikov, preobremenil s senom, katero je hotel odpeljati na kamniško stran. Čoln ni bil še dalec od otoka, ko se je nenadoma v sivo silo nagnil naprej in v valovih so se v hipu začeli mafati ljudje in senene kopice. Sest nedolžnih človeških žrtv je tedaj zahtevala derota Drava, med njimi tudi brodarja Lesjaka. Najstrašnejše pa je bil pri tej tragediji na Dravi prizadet mariborski kolar Slavko Lešnik. V hladnih valovih Drave je namreč našla tedaj svoj grob vse njegova družina: žena Marija ter nedoletni hčerkici Silvija in Danica.

Flora na mariborskem otoku

H. — Kot ozek polkrog (elipsa) je izoblikovala Drava Mariborski otok. Na prodnišče je nasula nekaj metrov peska, nanj pa sta nasadila veter in voda drevje, grmovje, pisane cvetlice. Zlasti voda, ki je priplavila semena planinskih rastlin celo s koroskimi in stajerskimi gor. Še pred 30 leti se je odlikovala flora z redkostmi. Ptica je uživala božji mir. Kakor, da bi jih kdo nasejal, toliko je bilo naših drobnih pevec: milovidna taščica, pisana penica, pastirčica in pevec slavček. To je bilo petja in gostoljubezeni, o lepoti.

Zdaj vse minulo je. Gozda je malo, malo v njem podraščevine. Kjer poje sekira, kjer se buni kosa, tam ni mesta za ptico pevke, za botanične redkosti. Današnja flora je pač tako, kakor jo običajno ustvarja narava po peščenem svetu kraj potokov in rek. V bran zoperderoče valove se je postavilo krog in krog otoka gosto nagneteno grmčevje. Kot vojščaki čuvajo rodno grudo sebi in svojimi zavezankom v zaledju. Spomladi in jeseni se vrši ostra borba med močnejšim in vztrajnejšim. Močnejša je voda, ki razrahla korenine vrbam, leskam, čremu trnu, glogu, itd.; toda, ko upade voda, opomore si ta obmejna straža, popravi in prilepi znova korenine ter čaka na nov spopad. Ta venec grmovja zastira pogled v zaledje, da moraš baš na otok, če hočeš videti, kaj je tu ustvarila narava, kaj sta zgradili človeški um in roka. Tam, kjer so pozvanjali mladi Vesni mali in veliki zvončki, kjer so kimali roji trobentis, pasjega zoba in jasno modregrejeti jetrnika zimi v slovo, tam stoji danes mogočna zgradba. Na smrt so obsoledli te naše prijatelje, prekopalji jim zemljo redmico in jo pokrili s težkimi skalami. Nikdar več jih ne bo iz zemlje!

Zapadni del otoka pokriva mešani gozd. Vse je pomešano, kakor pač zrasle samoregal gozd. Mogočne bukve, jagneti, bele

topole, gatri in gabrovc, vmes smreka, bor, hrast, nerod. Na teh mogočnih stebih sliši kakor zelenkast mozaik raznoliko listje in tvori gosto streho podraščevini: kalini, brogoviti, dobroviti, česminu, kovanikom, robidovju. Oni velikani hočejo imeti svoje krošnje na solncu. Oh, kaka borba med listjem za solnčne žarke, koliko nevoščljivosti! Vmes so se naselili majhni in skromni prebivalci. Reveži so. Le malo okenc in majhna okenka imajo, skozi katere se tudi k njim lahko prikrade za kratki čas pramen solnčnih žarkov. A dovolj jih je. Saj imajo velike liste. Zato imajo vlage in hladno dovolj. Tu se hladni zlati klobuk. Velične rdeče ali ilaste cvetove je obesil nase, za rešljamo jih je še povrh načemil s temenjimi lisami. Pa kdo bi mu zameril, saj hoče s to gizdavo oblikico opozoriti čebelice in čmrje nase. Zlatemu klobuku druguje dokaj skromnejša konopnica. Kaj je mar čebelic! Ce se ne oprasi, razvije pač padušne vijoličaste popke, kaj jih raztrese daleč na okrog, da dado življence novi rastlini. Stirilistna (često petlistna) volčja jagoda ponuja svoje črno-modre jagode. Lepa kovinaste sijaja so, napol zavite v ozke liste. Oglej si jih, a pusti jih v miru, če ti je življenja mar! Zraven volčje jagode životari navadni kopitnik. Dva ledvičasta, usnjasta listi ima. Ker leže neotinčno obarvani cvetovi kar na tleh, bi iz razprezane glavice sesutna semena ostala kar na mestu pod rastlino, če bi si zvitoglavce kopitnik ne izmisli zvijače. Na vsako semeno obesi majhen, užiten mesnat privesek, ki ga vleče pridna mravljeva s semenom vred domov. Prej ali slej se semene odloči priveska in obreži daleč od svoje matere. Pisano sliko izpopolnjuje modro cvetoci zimzelen, dolgostrelno grabiljšče ali knavcija s svojimi lilastimi cvetnimi glavicami. Solzica, zeleni klobuk, divja šmarica, navadni volčični bodo kmalu zgodnjali svoje plodove. Sredi gozdiske se nahaja slikevka skupina orlove proproti. Lahko jo je spoznati po 1 m visokem steblu z lepo oblikovanim mahalom.

Na dva čudna sportnika ne smemo pozabiti. Plezanje je njun sport. Vsak po svoje. Bršljan pleza po drevo. Kakor klop se drži s številnimi zračnimi koreninicami za topolo, bukev. Srobot ljubi nižje dreve, da se lažje dokoplie do solnca. Narava jima je dala vitko telesce, zato pa lahko hitita navzgor v vrhove dreves. Zrake in solnce sta jima cilj. Doseglj sta ga. Bršljan razcevajoče se v jesenskem solncu, ko njegova gospodarica bukev že odmetava listje. Tako dobi ta dolga dovolj solnca, da naglo zgodi plodove. Ptican pokloni svoje črne jagode, da mu razširijo zarod z neprebavnimi semeni.

Na zgornjem koncu otoka stoji prednja straža. Vrbov grm si je uredil tamkaj svoje posestvo. Prerasel je golo prodiče. Ni mu lahko tam, voda ga hoče spraviti z rodne grudice. Bomo videli, kdo bo dobil pravdo. Cemu ta borba za košček prodnatega sveta! Pa naj med ljudimi tudi ni drugače.

Vzhodni del otoka je pregnjen z mehko odoje. Razne trave in ostrične gospodarje: pirlica, lisicki, svinski in pasji rep, latovka, pahovka, vmes pa šaš, site in srpice.

Po kdo bi vedel vsem imena, saj imajo vsi isti kroj. Nič gizdavosti, niti pisane cvetja ni na njih. Nikogar ne vabi cvetje v goste, ni stroškov za opršenje, veter opravi v zastonj. Le tu in tam moti to enotičnost travniška kadulja. Visoko je dvignila svojo osobno glavo in ponuja čmrljem, čebelam in somračnikom ustnate, azurno modre cvetove. Nekaj oroglolistnih zvončnic, lučnikov je zaslo menda slučajno semkaj. Cipresasti mleček si je osvojil lep kos zemlje in zadušil ostalo rastje. Prav tako

je kdo bi vedel vsem imena, saj imajo vsi isti kroj. Nič gizdavosti, niti pisane cvetje v goste, ni stroškov za opršenje, veter opravi v zastonj. Le tu in tam moti to enotičnost travniška kadulja. Visoko je dvignila svojo osobno glavo in ponuja čmrljem, čebelam in somračnikom ustnate, azurno modre cvetove. Nekaj oroglolistnih zvončnic, lučnikov je zaslo menda slučajno semkaj. Cipresasti mleček si je osvojil lep kos zemlje in zadušil ostalo rastje. Prav tako

hoteja trdostrena deklica otresti s tem, da mu je naložila težko nalogu in mu objubila, da ga vzame, ako nalogu izvrši. »Pojd, mu je reka, »na Kačji otok in ugrabi kački kraljevi krono. To krono hočem sestaviti na svatbi!«

Schillerjev »potapljač« se je dvakrat vrgel v vrtine Scille in Karibde, oni drugi vitez je smelo stopil med leve in pobral rokavico, ki jo je zagnala mednje ohola deklica in naš na sreči bolni plemenitaš se je podal na pot na Kačji otok po zlato kruno, s katero bi si prizorišči svojo ljubljenco.

Pravplaval je desni dravski otok, stopil na prod in zagledal v mehki travi kajto kraljico, ki je na solnču spala. Dragoceno kraljo je ležala na tleh v bližini njenе glave. S kreplkim zahodom je odsekal njegov meč testrovim glavom, zavrsikal jo vitez, pobral kruno in zbežal proti vodi, da bi jo zopet preplaval. Toda na produ so ga čakale trume, ostudnih kač, ki so ga napadle. Vzlič temu se mu je postrečilo vreči se v vodo, a so mu kače sledile, ovile njegovo telo in ga potegnile na dno.

Ko je plemenitaš zvedela za vitezovo smrt, so se ji orosile oči in zbolelo je njeno srce. Mesta zlate kronice so ji kmalu posadili na glavo mrtvja več ne.

Od onih dob so kače z otoka popolnoma izselile, saj so se do zadnje daleč tja proti vzhodu, iščodljuju novo kraljico.

Tako pravljica. V bližini srednosti bodo ob vrčih poletenih dneh bivale namesto kače na otoku mariborske vile. Zopet bodo pravljici časi zavladali nad zacaranim otokom, le seveda v drugi obliki.

šmarica. Tu na peščeni, suhi zemlji, brez sence morajo prenasači pezo bednega življence. Niti enega betiva jim letos ni pustil clovek. Vse cvetje jim je polomil in odnesel. A nič ne de. Šmarica si zna pomagati v nesreči. Njena korenika se razvije in iz vsake veje bo pričarala prihodnja pomlad novo rastlino. Nič ji ne moreš škodovati, dokler ji je korenika pod zemljo živa in zdrava, dokler ima svoja skladišča polna nadomestne hrane.

Sred trav se je naselilo mačje uho (Ophrys fuciflora). Na pedenj visokem steblu je nekaj cvetov. Ali kakih cvetov! Baržunasta medena ustna je polkočna, na nej spredaj rumena krpka, na denini in levu pa po en baržunast rogeli. Povrh nekaj rumenih črtic in hribov: Kakor bi žuželka, čepele na rdečkastorjavni ustni in lizala iz cvetovega gria sladki med. Odšod s planin se priselil semkaj? Ni samo iz cele družine. Celadasta kukavica v muhovniku ji delata družbo.

Zalostno povešajo svoje koške ivanjščice. Ni jih mnogo. Gotovo slutijo, kako bodo kopalke in kopalci planili po njih in trgajo njihove jezičke deklamirajo staro pesem: »amo mene, drugo, nikogar, iskreno, za šalce. Grena je usode preroka!«

Mnogo, mnogo zanimivosti nudi flora. Števnik, kdor razume to snovanje življence, veličastne lepote in čara! Pozabi lahko na fakture, krivlčno prevedbo, zatočilo stanovanje, nezdravo delavljeno, skratka na vse gorje, ki ga primaš borba za pet zemlje, za košček kruha. Zato pusti skrbi v mestu in prid se les učiti!

Nastanek otoka

Za dravsko strugo v Dravski dolini so značilne črni, na Dravskem polju pa otoki. Prvi so izraz erozije in vrezavanja Drave v prahribine med Pohorjem in Kobanskem, drugi pa izraz omaganja transportabilne sile Drave, na drugi strani pa ojačene sedimentacije. Mejo med erozijskim in sedimentacijskim otokom Drave predstavlja struga južno od Kamnice med otokom in brzicami. Felberjev ali Mariborski otok predstavlja tako začetek sedimentacijskega, kot so brzice nad otokom konec erozijske struge Drave. Obenem s tem pa je del med brzicami in otokom tudi meja med alpskim in nižinskim tokom Drave, pokrajinsko pa prestopa tukaj Drava iz Dravske doline v Dravsko polje.

Felberjev ali Mariborski otok je geomorfološko najmajhša tvorba na mariborskem ozemlju. Podlago otoka tvorijo staromocienski bazalni marinski laporji, ki se vlečejo s Sv. Urbana in Lucijinega brega pod konglomeratom v kamniški okolici vedno bolj se poglabljajoč proti jugu, v legi pa brez vsakega reda. Na levem bregu Drave vpada sloj v kotu 10°–90°, razprostirajo pa se naprej v smer severozahod-jugozahod. Na desnem bregu pa se sirijo tenko-skriljasti sloji, ki vpadajo pod položnim kotom 50°–20°. Bazalni marinski laporji so bistveno glinasto hribina, v kateri se nahaja sljuda, poleg nje pa takoj v graduh kraljev tudi kot vezivo apnenec. Na tej podlagi leži severno in južno od Drave konglomerat, ki tvori tu od leve proti Ptaju neposredno ozemlje dravskopoljskega vršaja in ki je močno prodnat, ima pa le male kollidine gline.

Felberjev ali Mariborski otok in dravsko brzico nad njim se medesebojno v direktni zvezki Drave, ki je svoj tok med Pohorjem in Kobanskem razvila v pozmem mlačenju je v zadnji, würmski ledeni dobi naplavila prodno površino nizkih teras na Dravskem polju. Njen tok južno od Vražje peči pa se razvijal v smeri današnjega otoka, ker so ravno bazalni marinski laporji na mestu današnjih brzic onemogočili radi svoje odprtosti proti eroziji vode, da bi jih Drava hitro prebla; prisilili so jo s svojo odpornostjo, da je tekla po južnem delu Mariborskog poja. Izmed teh strug, ki izvirajo nad brzicami, je danes najbolj vidna nekdanja struga mimo bivše kadetnice, gostilne »Pri gozdnem Tončku« na Betnavski cesti, gostilne »Tržaški dvore« na Tržaški cesti in od tam v Stražno. Vzpostavno z napisanjem današnjega mariborskog ozemlja južno od Drave pa je Drava prebijala skriljaste laporje nad današnjim otokom in se na koncu ledene dobi polagoma prebila preko ovir in se prelila na vznosno Mariborskih goric na črto južno od gostilne Lovrenčič v zvonolivarne, ob zahodni Samostanski ulici v smeri na južni Ljubljanski vrt, Krekovo ulico, Zrinskih, Županovih in na vzhodno Tomšičeve cesto. S tem, ko je Drava prebijala skriljaste laporje nad otokom, je ustvarila v njih brzice, katerih ostanki so jasno vidni še danes. Erozija je v njih kot v vseh brzicah močno delovala, prav tako vsed močnega padca tudi denudacija. Pod brzicami pa se vse pod prodrom v današnjem severozahodnem delu otoka lapornato rebro, ki predstavlja zadnjo, najnižjo drži.

Beli, ki naj v kratkih štirih potezah ekeskutira črno kraljo, nima nikake materialne premoci.

Res je, da ima zato izredno udobno postavljene figure, ki oblegajo črno kralja od vseh strani. Res pa je, da so te figure zelo vezane druga na drugo, tako, da celo, sicer ugodna pozicija visi na mitki.

Na prvi pogled bi vsakdo poskusil:

1.) Lg2—c6?

da onemogoči črnu skakcu, oziroma

črni trdni preskanje diagonale na f3.

Poteza grozi seveda mat z 2.) Tb7×b6+.

Tega grozčega mata pa se črni prav

lahko obrani. Igral bo:

1.) Tb7—c6?

nakar seveda sledi mat:

4.) Sc8×b6+ in mat.

Problem je res izredno interesantan.

Pred vsem zato, ker beli nima matematične premoci.

Prav pa je edina figura belega, ki igra, lovec.

Res je, da črni lovec aktivno ne sodeluje, temveč samo pazi na točko b6.

Res je, da tudi črni skakač ne pomeni dosti,

da samo v začetni poziciji ograža pole f3.

Res pa je, da je črna trdjava prostata,

da se bori beli lovec s celo trdjavjo nasproti.

Črni kralj igra na drugi strani, mihi korak loveca na drugi strani — to je izredna lepota problema, ki bi bil zaskočil visoko nagradno.

Komponist E. Plesnivý ni dobil svoje višje nagrade.

Turnir je bil razpisani na jasno očrtni tema, ki se ga problem ne daje.

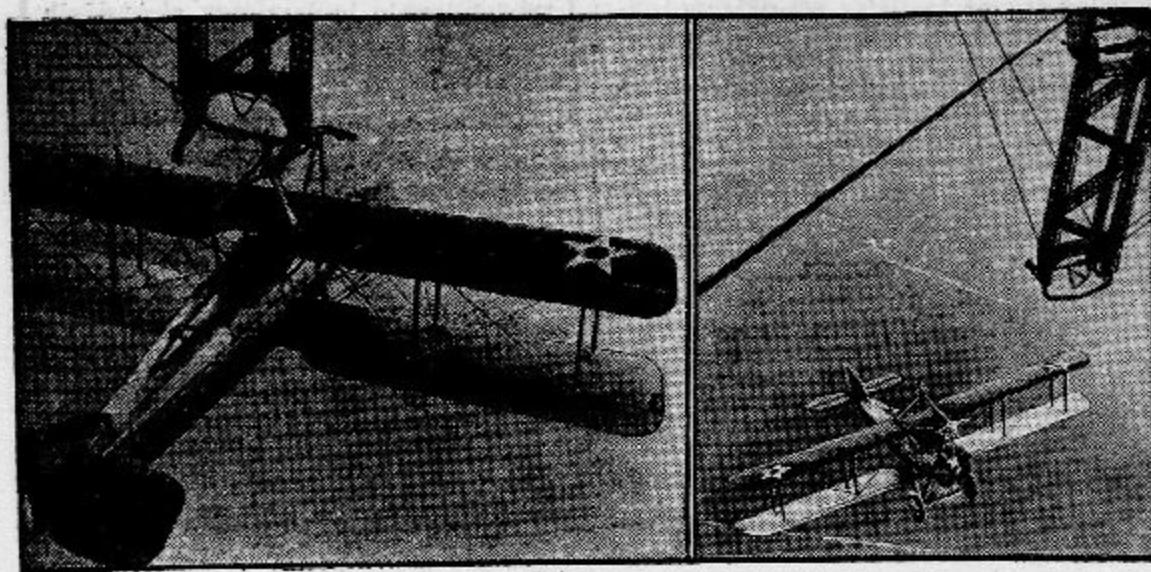
Število načinov, da se trdjava temelji na velikokrat omejujo konkurenco na posebne teme. Brillante kompozicije, ki na prvi pogled odgovarajo predpisom teme, propadejo tako zaradi čisto formalnih vzrokov.

Šahistom seveda, ki uživajo lepe ideje

ne glede na predpis turnirjev, je seveda

biser, kot ga nam je podaril Plesnivý, vedno dragocen.

Iz življenja in sveta

Letalo na zrakoplovu

Američani so svoj veliki vojni zrakoplov »Los Angeles« opremili s pripravo, ki omogoča letalom startati z zračne ladje in pristajati na njej v njeni polni vožnji. Slika levo: Letalo na zrakoplovu pripravljeni na zračni ladji. Slika desno: Sekundo po startu.

Ljudje v gorečem morju

Strašna ladijska katastrofa ob massachusettski obali

Ob obali južno od Bostonia se je prišerila te dni, kakor smo na kratko že poročali, strašna nesreča, kakršnih ni preveč v zgodovini morske plovbe. Dva parnika sta trdla skupaj, eden se je takoj potopil z vso svojo posadko 40 mož. 20 drugih oseb je nadalje poginilo ob tej katastrofi. Toda kako!

V višini obrežnega kraja Scituateja (Zedinjenje države) je trčil 5600 tonski parnik »Fairfax«, ki opravlja službo med Bostonom in Baltimorom in ki je imel 71 potnikov na krovu, med gosto meglo v 1100 tonski petrolejski parnik »Pintis«, last petrolejske družbe Oil Refining. »Pintis« je plul iz Fallriverja v Boston. Hip za udarcem je zagrmel na petrolejski ladji več eksplozij in ladja je bila takoj v plamenih. Moštvo je deloma zgorelo, deloma poginilo v valovih.

Goreči petrolej se je razširil po morju in objel potniško ladjo od vseh strani.

Umetniki pesti

Naša, v nogometu dokaj podkovana široka javnost se najbrž le malo o štirih dovoljenih temeljnih in neštevilnih prepovedanih udarcih pri boksu. Drugače je v anglosaškem svetu, kjer je boks nacionalni sport in celo ponos. Zato se ne smemo čuditi, da objavlja vodilni ameriški novinar Godfrey Steampson članek o prvih pesti, v katerem jih primerja z umetniki. Že po 33. letu zapustijo boksari po navadi oder. Njih dobičkanost poklicima večkrat tragičen konec: srčno kap ali slepota, vsekakor pa pokvarjene pričesne in nosne kosti ter zatrebke, pokvečene prste. Več nekdajnih svetovnih zmagovalcev je končalo življenje v revščini in hiralnicah. Znanzi zmorec Jack Johnson je zapravil po svojem porazu v dveh letih več milijonov dolarjev in je dobesedno stradal, dokler se mu ni posrečilo postati kapelnik jazz-banda, ki ga vodi še do sedaj. Zato posvečajo upokojeni bo-

Plameni so vrgali nje krov, 4 potnik in 11 mož posadke je zadobilo težke opekline. 7 potnikov in 11 drugih članov posadke pa je izginilo. Več potnikov, med njimi ženske in neki častnik, ki jim je začela obleka goret, je skočilo v more, a vsi so

zgoreli v gorečem petroleju, ki je pokrival vodo.

Ostale potnike so spravili le s težavo v rešilne čolne, ki jih je opazil slučajno mimo vozeči potniški parnik »Gloucester«. Ta je prepeljal vse rešence v Boston, kjer so jih že čakale ambulanse.

Neki očividec, ki je stal ob katastrofi na mostu »Fairfaxa«, pripoveduje, kako se je goreča tekočina zilla na skupino kakšnih deset oseb, ki so poskakale v more. Bilo je čisto nemogoče napraviti celo poskus, da bi rešili posadko petrolejskega parnika, ki je moralata tako poginitt brez pomoči.

ksarji vso pažnjo svojim imovinskim zadavam, da bi se rešili žalostne stnosti. Med njimi ima posebno srčo »skoloradski levi«, Jack Dempsey. Po svojem porazu leta 1927. je sklenil, da bo malo potrgoval s svojim imetjem, ki je znašalo že tedaj 250 milijonov našega denarja. Nakupil je več stanovanjskih hiš in hotelov ter je zdaj med največjimi bogataši v Zedinjenih državah. Njegov dvakratni zmagovalec, nekdajni mornariški častnik Tunney, si je drugače uredil življenje. Ko je stopil v pokoj s 150 milijoni, se je kmalu oženil z milijonarko. Zdaj živi od obresti in je postal literat: piše o Shakespearju in moderni filozofiji ter prieja javna predavanja. »A to je redka izjema,« sklepa Steampson svoje poročilo. »Večinoma skrbijo nekdajni boksaški zmagovalci le za večanje svojega kapitala. Ta pojav je značilen za našo dobo, ki umetniku onemogoča idealno udejstvovanje tudi potem, ko je zapustil javnost in živi zase.«

Vporaba strojev pri delu

Na posameznega delavca odpade strojev v vrednosti (v nemških markah):

v Zedinjenih državah,

v Nemčiji,

v Franciji,

v Angliji,

v Italiji,

v Rumuniji.

Hasse Zetterström:

Senca

Mladina sedi na verandi. Vsak s svojim časnikom, ki je pravkar prišel. Vse tiso in mirno. Sliši se samo obračanje časnikov.

Ostal sem na stopnici in rekel:

— Ali veste, kdo je prišel? Kdo je tu?

— Karl-Fredrick! je zaklicaleno eno izmed deklet in strmelo v premi črti v zrak.

Drugi so čitali naprej in jaz sem rekel:

— Malo prej sem ga srečal. Najprvo sem videl samo njegovo senco, veliko in črno, preden sem ga videl sem čutil njegovo bližino. Ko mi je prihal nasproti, s temnim gozdom v ozadju, se mi je zdelo, kakor da bi ga videl v njegovi vlogi. V Ibsenovi, Björnsonovi ali Strindbergovi drami.

Nihče od mladih ni videl igralca na odrnu, po imenu pa so ga poznali seveda vse.

Velik umetnik, je reklo nekdo. Nekdaj pač. Sedaj ne bi imel nobenega uspeha.

— Morda ne. Moderna dramatika ni njegova stvar. Toda ni izključeno, da bi se izkazal tudi v njej. Za nas, ki

smo ga videli, ostane vedno velik. Mislim, je reklo mlad mož, ki je ležal v naslonjaču, da bomo govorili enako o igralcih našega časa. Vsaka starejša generacija občuduje umetnike svojega časa. Ali gre res vedno vse navzdol?

— Ne samo navzdol. Navzgor in navzdol. Mi starejši — ki smo pametni in vidimo dobro — priznavamo radi, kar je dobrega danes, toda mi smo videli več nego vi in zato lahko primerjam.

— Pred par leti, je rekla mlada dame, sem videala neko staro opereto, ki so moji starši vedno sanjali o njej. Bila je neverjetno dolgočasna. In tudi ni imela uspeha.

— Morda je bilo deloma krivo prikazovanje, igra. Drama, komedija, opereta imajo vsaka v svojem času svoje igralce. Tudi moderna opereta, ki je posebno duhovita in šaljiva, ima svoje igralce. Nič se jim ne more očitati. Predstavniki so svojega časa in svoje umetnosti. Ni treba vendar zahvatiti, da igrajo stare, dolgočasne komade. Če pa glasba sinkopira in ne vsebuje prav artističnih točk in če ni besedilo spremenjeno po duhovitem dnevnem vzoru.

Zavladal je molk, potem pa je reklo nekdo:

— Poglejte! Tu piše o plesu v jeseni. Nihče še ne slutti, kakšni plesi bodo pozimi. Strašno! Charlestona ni več, black-bottoma tudi ne, drugega noge pa ni. Plesni krožki so oblegani z vprašanjami, kaj pride.

— Obupen položaj, sem reklo. Toda če preti kulturnim vrednotam nevernost, je običajno rešitev blizu. Mogoče stari plesi — — —

— Stiri mlade glave so naglo izginile za

— — —

— Baš je bil dovršil šolsko nalogo in se hotel odpeljati s kolesom, ko je udarila ploha. Kolo je novo in fino — njeovo prvo kolo — in noče, da bi ga zmočil dež. Naglo ga je postavil na mojo verando in sedel k meni, dokler ne menjam dež. Star je enajst let, spreten, prebujan deček, v rjavem jopicu z usnjениm pasom.

— Pričela sva kramljati. Vedel je mnogo, ne o šoli in o dolgočasnih predmetih, ki bi jih bil najrajsi pozabil in jih zakopal čim globlje. Kajti se je polete, solnce sije, kadar hoče in voda je še dovolj topla za kopanje.

— Govorila sva o motornih čolnih in avtomobilih, o jadranju in malo tudi o ribarenju. Ima lastne ribarske potrebsčine in je uvelj dve jegulji, jegulje, ki rastejo in so vedno večje, če se govorja o njih. Poleti je dobil tudi nagrado pri tekmovanju s čolni. Jadral je s čolnom, ki ga je bil sestavljal sam iz pooljene lepenke. Čoln je bil brezben. Toda pri drugi tekmi je zadel ob dno. Oster,

prav tolikimi časniki, polnih napetih novic iz sportnega in družabnega življenja. In čutil sem se samega, osamelega z velikim igralcem in njegovemu sencom.

— — —

— Majhen kamen mu je zarezal luknjo ob strani in povodno vozilo se je potopilo.

— Med pripovedovanjem se je igral z mojim psom, ki je čutil, da je dečko v hiši domač ter se veselil, da je dobil tovariša v igri. In deček je rekel neadno:

— Po mojem bi bilo treba Jerryja ustreliti.

— Pes je boksarske pasme.

— Zakaj neki? sem vprašal. Jerry je vendar dober.

— O, je reklo. Saj je že star in prav nič moderen.

— Začudil sem se. Nikoli nisem mislil,

da more postati tudi pes nemoderen.

Toda je že tako. Boksač sedaj ni moderen, pač pa grobodlaki terrier.

— Staromodnega boksača je treba ustreliti.

— Zanj ni več prostora. Toda terrier sme živeti, vsaj tako dolgo, dokler je moderen. Potem pa je treba počakati kaj pride.

— Nemo sva sedela in poslušala dež,

ki je bobnal po verandini strehi. In

nenadno sem moral misliti, ali veliki igralec, ki sem ga bil srečal včeraj ob

solnčnem zatonu, resnično živi, ali pa

je bila samo njegova senca, ki sem jo

videl.

Major Segrave,

ki je pri poskušu nove rekordne vožnje z motornim hitrostnem čolnom postal žrtev katastrofe. Anglija je izgubila v njegovi osebi odličnega recordmana.

Premalo kraljevskih nevest

Belgijski dnevnički imajo polno dinastičnih skrbni. Prince Charles, mlajši sin kralja Alberta, je dovršil minuli teden 27. leta, a je sicer ko prej samec. Javnost zahleva, naj se oženi. Kraljevska hiša mora skrbeti za naslednike, brez katere bi utegnil imeti Belgija nepriznake vane težkoče. Izmed nevest bi imela največ upanja ljubka v temelju izobražena holandska princesa Juliana. Kaže veliko smisla za sodilna vprašanja, in bi jo Belgiji navdušeno pozdravili. A princesa Juliana ne sme zapustiti Holandske, ker te določena za naslednico kraljice Wilhelmine. Nje eventualni soprog bi moral kot »kraljevski princ« za vselej oditi na Holandsko, kjer bo vladala sama z naslovom kraljice. Holandski starinski zakoni so neizprosniti in to Belgijcem ni všeč. Naiveč nevesta imajo seveda na Nemškem, a zdaj so izgubile njih rodbine prestole in po vojni v Belgiji ne marajo Nemcev. Bolj primerna bi že bila katerakoli francoska princesa iz orléanske ali bonapartovske hiše. Toda iz te moke zopet ne bo kralja: republikanska francoska vlada ne bi rada videla na Belgijskem zastopnice ene izmed dinastij, ki bi rade zavladale na Francoskem. Na Španskem imajo tudi neveste. A kralj Alfonz XIII. ima tako težavno stališče v boju z republikanci, da se v Belgiji ne morejo navduševati za takšno zvezzo. Tako ni izključeno, da bo sledil princ Charles svoji sestri v Rim in prosil za roko princez Marije. A ta nevesta steje zdaj šele 15 let in zadeva torej ne tako nujna.

Opicja diktatura

Opicja diktatura, o kateri govorimo, je doma v Indiji, v malem mestu Baračauju. Na vsakega prebivalca v mestu odpade najmanj ena opica in nihče si doslej ni drznil da bi prizadal tem živalim kaj zlega. Opice se sprejajo ob belem dnevu po baramatski »promenadi«, ovirajo promet in počenjajo se drugače marsikaj nedovolenega. Čestokrat se zgodi, da ukradejo mimočim kaj užitnega itd. Pred kratkim se je zgredil nekaj neverjetnega: mestni svet je prišel do prepričanja, da se takšne razmire ne spodbuja za moderno mesto in je sklenil, da bo nastavil javnega lovila opic, ki naj mesto osvobi nadležne opicje diktature. Abdülah Saheb, ki so mu poverili to težavno nalogo, se je takoj spravil na delo. Že prvi dan je imel pet in šestdeset opic po klepetah na svojem domu. Ampak ujeti živali so zagnale nad pučem, ki so ga bili preredili proti njim, takšen vršč, da se je zbralo vse mesto pred Sahebovin stacioniranjem. Zbralo pa se je z nič kaj prijaznimi nameni proti njemu. Opice

so baramatskim meščanom namreč slete živali in za svetnike ne gre, da bi ih zapirali v klepete. Eden izmed najbolj navdušenih vernikov opicja nebeskega kraljestva (na zemlji) je postal Sahebu celo potvorenje brzojavko s sledo vsebino: »V imenu angleškega okrožnega komisarja Vam prepovedujemo nadaljnji lov na opice.« Saheb pa je spoznal potvorb in se je na prepoved poživil. Da bi tega ne storil! Se isti dan so navalili opici pristaši na Abdula hoso, osvobodili vse opice, zagonili vse klepete, za namek pa so reže veža še pretepli do krvi. Upornike je vodil sam — župan mesta Baramatija, proti čigar volji je bil sprejet občinski svet sklep o odpravi opice nadležnosti. Ampak občinski svet se ni dal prestrasti. Dal je župana in več drugih kolovodij kratkomalo zapreti, Abdula pa je ponovno poveril lov na opice. Zdaj je treba počakati, da bo imel ta drugi počen proti opicam kaj več uspeha nego prvi...

Poletne obleke

za gospode, platnene in lister suknice, modne hlače najcenejše pri tvrdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Znamenita zbirka na javni dražbi

Na Dunaju se je pričela javna dražba umetnin in umetniških izdelkov iz znamenite

**MOJE
DAME!**

Priporočamo Vam za Vaš teint naše pudre in kreme ,ETOILE NOIRE' in ,NARTA'

Izvolite še danes napraviti poizkus, pa boste prijetno iznenadeni po rezultatih.
Naše najboljše priporočilo je stoletni obstanek naše tvrdke.

Dobiva se povsod. Dobiva se povsod.

Gellé Frères

Paris 6, Avenue de l' Opera.

Birmanska darila

H. Suttner, Ljubljana 4

Največja zalogra ur, zlatnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

Prešernova ulica 4.
(Poleg franciškanske cerkve.)

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej
Birmanske zapestne ure od Din 70.— naprej

Zahvaljujte cenik, gratis in franko.

,Jutrova' mladinska knjižnica

Prigode gospoda Kozamurnika — Poredni Bobi — Janko in Stanko — Princeska Zvezdana — Skok, emok in Jokica in druge po Din 12 se dobijo v podružnicah „Jutra“

Na Jesenicah in v Novem mestu

Istotam se dobijo tudi vsi izšli „Jutrov“ romani

PAZITE ←

pri nakupu Opalografov in kemikalij na originalni ovoji z zaščitno znamko „Globus“! Na zalogi pri tvrdki

LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI naznaja, da je dolgoletni načelnik predstojništva njega podružnice v Kamniku, gospod

Josip Kenda

posestnik itd.

dne 13. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb bo v nedeljo, dne 15. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Kamniku na pokopališče na Žalah

Bodi blagemu pokojniku, ki si je pridobil za zavod nevenljivih zaslug, ohranjen časten in hvaležen spomin.

Ljubljana, dne 14. junija 1930.

Načelstvo.

»UNION« HOTELSKA IN STAVBINSKA D. D. V LJUBLJANI naznana tužno vest, da je njen dolgoletni upravni svetnik, gospod

Ivan Mazovec

profesor

danes, dne 14. junija, ob 5. uri zjutraj umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 16. junija, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulica 10.

Požrtvovalnemu in marljivemu gospodarskemu delavcu bo ohranila družba v svojih analih časten spomin.

V Ljubljani, dne 14. junija 1930.

8797

UPRAVNI SVET.

Ogledala

brušena in nebrušena, v vseh velikostih in oblikah, iz prvovrstnega kristalnega stekla, 5—8 mm debelega, kakor tudi navadna »Fin« ogledala 2 mm debele, ter raznovrstno steklo (zrcalno 6—8 mm,
nadmočno 8—10 mm, tanko 4—5 1/2 mm debeline, specjalno, alabaster, marmornato, ledeno Prizma in ang. rebrasto

nadalje upognjene šipe, šipe za izložbe, vsteklevanje v medenino, graviranje raznih ornamentov, tudi po načrtih, montiranje auto šip ter popravila starih, pokvarjenih ogledal, izvršuje po najnižjih cenah

„Kristal“ d. d.

tovarne ogledal in brušenega stekla

Centrala: Maribor, Koroška cesta 32
Telefon inter. 2132

Podružnice: Ljubljana VII, Medvedova cesta 38
Telefon inter. 3075

7610 Split, Zrinskih ul. broj 6
Telefon inter. 368

tekstilne stroke, v starosti okoli 30 let, reprezentativne in z zmožnostmi voditi samostojno veliko trgovsko podjetje, SPREJMEMO. 8714 Ponudite z natanko navedbo šolske izobrazbe in dosedanjega služovanja na Jugosl. Rudolf Mosse d. d., Zagreb, Jelačičev trg 5, pod 4454.

TRGOVCA

Oblastveno koncesijonirana Šoferska šola

I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta štev. 52.

ZAHVALA

Vsem, ki so nas v težkih dneh izgube iskrenoljubljenega soproga, sina, brata, zeta, svaka in strica, gosp.

CIRILA TOMŠIČA

drž. uradnika v pok.

tolažili in vsem onim, ki so okitili grob blagopokojnega s toljim eveljem in počastili njegov spomin s tako stičnjim spremstvom na njegovi zadnji poti, izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo g. dr. Misu za pozitivno zdravniško nego ter pevskemu zboru Ljubljanskega Zvona za lepi žalostinki.

Ljubljana, dne 13. junija 1930.

8792

Zahvaljujoči ostali.

ZAHVALA

Za premnože dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom smrti naše nepozabne mame, stare mame, sestre, tete, svakinje in tače, gospe

Ane Bratok

se tem potom vsem najtoplejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našo nepozabno pokojnico v tako častnem številu spremili k zadnjemu počitku.

Ljubljana, dne 14. junija 1930.

8796

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Radiotehniki!

Veletrgovina radiomaterijala v Zagrebu ISCE

prodajalca

za svojo detailno prodajalno. Ta mora biti spreteni zlasti v prodajanju aparativ in posebno temeljno radiotehnično znanje. Obsirne ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska 28, pod br. 393—74, 8732

Proda se hišno posestvo

v Ljubljani, iz proste roke, in sicer lepa in solidno zidan dvonadstropna hiša na Dunajske cesti štev. 31 s prizidkom, dva dvostranska stanova in enonadstropno dvorišče poslopje in velik stavbi prostor.

Hišno posestvo ima 8 prodajalniških lokalov, 7 pisarniških prostorov, gostilniške prostore, 10 stanovanj z vsemi pritiskinami, velika skladišča, šupi itd. Vhod in dovozi z Dunajsko in Bleiweisovo cesto. Elektrika, plin in telefon vpeljani.

Hišno posestvo se proda v celoti ali po delih in je pripravno za vsako industrijo in trgovino.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje Franja Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 31.

8682

Mostna vaga

30 ton

sistema Sember, najmodernejšega tipa, malo rabljeni, na prodaj. — Slatinska industrija drva, d. d., Podravska Slatina, 8716

Opeko in strešnike

vse vrst za zidavo hiš, iz znanih Karloških opekarne »ILOVAC«, dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah, samo

»EKONOM«, generalno zastopstvo za Dravsko banovino, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7.

58

Stev. 4370/30.

Razpis.

Zupanstvo trga Trbovlje odda za zgradbo občinske klavnice sledenca dela:

1. Težaška in zidarska dela.
2. Tesarska dela.
3. Krovska dela.
4. Kleparska dela.
5. Mizarska dela.
6. Ključavnicaška dela.
7. Steklarska dela.
8. Plesarska dela.
9. Oblogo sten s keramičnimi ploščami.
10. Elektročno inštalacijo.

Ofertalne pripomočke in informacije dobesedne interesentje med uradnimi urami v gradbenem uradu. Oferte je vložiti do 21. junija 1930 do 12. ure. Zupanstvo si pridrža pravico oddati dela posamiči ali skupno brez ozira na višino ponudbe.

8751 Župan: Ig. Sitter s. r.

Stroji

Tiskarski stroj
rabljen, format 68 x 95 ali
večji. Linotip ali Tipografski rabljen. Ponudbe na
oglaševanje. »Jutrac« pod
št. 24727

2 čevljarska stroja
dobro ohranjena, ceno na
prodaj. Poštev. Zrinski
cesta 5. A. Zapiskovnik
24066

Ajournirni stroj
sko nov, po ugodni ceni
prodam. Naslov v oglaševanju
oddelek »Jutrac«, 24068

Pletilni stroj
št. 10/80, male rabljene
prodam. — Izboljš. sprejem
izjavljeno pletilno.
Naslov pove oglasni oddelek
»Jutrac«, 24094

Turbino
novo za 1.50 do 5.00 m
padca in 1.500 do 2.000 sekli
vode z vsemi priborom pro-
da Mursa, Ljutomer. 21558

Lokomobil
20-25 k. s., dobro ohran-
jeno kupin. Cenjene po-
nudbe na načrt. Balazov
Mandlach, Novo mesto.
22490

Šivalni stroj
na 500 Dne prodaja Habjan,
Moste, Komisova cesta 10.
23067

Vrtalni in čistilni
stroj za les
zelen na posodo pred od-
delkom. Ponudbe na ogl-
asni oddelek »Jutrac« pod Št. 24063

Elektromotor
istorski tok, 300 V, 7.75
A 2.5 P. S., 900 obratov,
tvrdke Siemens & Halske,
komplet z zagajnikom in

stikalno ploščo
vlezenje v zeleni okvir —
50 x 50 cm, ugodno pro-
dam. Oglašati pri Andriovič-
Singer, Komisovska ul. 34
25088

Zago venecijanko
zelen in leseno delo zelo
ugodno prodaja Skala, Brež-
ce. 25128

Stroje
m. obdelovanje lesa, kovin,
ploščine, žice itd. avto-
genične varilne aparate
zubančarke, stroje za pre-
nike dobarjana nove in rab-
ljene Tehnični bero Tehna,
Ljubljana, Mostni trg 25/1.
15369

Elatelija
Znamk
leso zbirko počasn. prodaja.
Naslov pove oglasni oddelek
»Jutrac«, 24061

Informacije

Oklj.
Ponivam večkrat, da
tekmo 8 dni prijavi meni
svoje pravice do mostu
pri skali Vintgar, ker bom
češč kot izključna lastničica
tega mostu moje takoj
zaprta. — Dobrava-Vintgar,
13. junija 1930. Javh Ana
lastnica mostu. 24022

Razno

Zakupnika
za Oficirski dom v Celju
števno 11. julijem t. l.
Pogoj se lahko dobi vsak
dan v blagajni 39, podel-
ka v Celju. Kasarna Kralje-
stva Petra II. Državni trg. Po-
nudbe poslati najpozneje
do 1. julija t. l. na pred-
stanku Upravnega odbora
Oficirskoga doma v Celju.
34911

Poziv!
Prejem določno celo, ki
je kupila na dražji 6. juniju
za Montani stavljajočimi
10 srebrnih žlico in 2 žlata
prstana ter zlato verižico z
obeskom (z moško sliko),
kateri je drag spomin od
staršev, da mi isto proti
odkuju prepusti. — Jakob
Burger, Cesta na log. st. 26
25057

Obri

Zimnice (modroce)
po 35 Din predložujem. Vsa
tapetinska dela po najni-
žih cenah. — Pridem delat
tudi na dom. Slavče Franc,
tapetinsko, Rimska cesta
5, Zagreb. 14. 23779

Modroce
otomane, divane, fotele in
vse tapetinske izdelke. Vam
nudi najboljšo in naj-
cenejšo izdelko pri Ra-
dolf Sever, Marijin trg
št. 2. — Zahtevajte
vse začetek. 68

Modroce
izdelki, modro lege.
240 Din, spodne modroce.
Predele, postolje, odde-
lki, najboljši kupit pri Ra-
dolf Sever, Marijin trg
št. 2. — Zahtevajte
vse začetek. 68

Urarska popravila
izvršuje najnovejše in naj-
precnejše

Franc Wölfing
urar, Gospodarska c. 12

Vinko Dolinšek
kolar
Sv. Lovren na Pohorju
izdeluje najboljše in po
zeleni ceni samokolice
različnih vrst in velikosti,
ter tudi druga kolarska
delna, za katere se ceni
odjemalec najboljšo pri-
pravila. 21374

Spalnice
v veliki izbiri po najnižih
cenah nad Andrejovico, Ko-
menškega ulica 34. 25062

Cenjenim damam
najznamenj, da sprejemam
popravila in moderniziranje
kožuhovinastih plaščev v
potestevem času znatno cene-
je, kakor v sezoni. Ludovik
Rok, krzgarstvo, Ljubljana.
Mostni trg št. 9. 25069

Pleskane spalnice
omare po 500, postelje po
100 in
kuhinske kredecne po 550
Dina nudi v sprejemu par-
ella Misarevo v Kolodvor-
ski ulici št. 18. 25101

Kurja očesa
najboljše sredstvo proti
kurjini očesi — CLAVEN.
je moč
Začetek mat

Turbino
novo za 1.50 do 5.00 m
padca in 1.500 do 2.000 sekli
vode z vsemi priborom pro-
da Mursa, Ljutomer. 21558

Lokomobil
20-25 k. s., dobro ohran-
jeno kupin. Cenjene po-
nudbe na načrt. Balazov
Mandlach, Novo mesto.
22490

Šivalni stroj
na 500 Dne prodaja Habjan,
Moste, Komisova cesta 10.
23067

Vrtalni in čistilni
stroj za les
zelen na posodo pred od-
delkom. Ponudbe na ogl-
asni oddelek »Jutrac«, 24063

Elektromotor
istorski tok, 300 V, 7.75
A 2.5 P. S., 900 obratov,
tvrdke Siemens & Halske,
komplet z zagajnikom in

stikalno ploščo
vlezenje v zeleni okvir —
50 x 50 cm, ugodno pro-
dam. Oglašati pri Andriovič-
Singer, Komisovska ul. 34
25088

Zago venecijanko
zelen in leseno delo zelo
ugodno prodaja Skala, Brež-
ce. 25128

Stroje

m. obdelovanje lesa, kovin,
ploščine, žice itd. avto-
genične varilne aparate
zubančarke, stroje za pre-
nike dobarjana nove in rab-
ljene Tehnični bero Tehna,
Ljubljana, Mostni trg 25/1.
15369

Elatelija
Znamk
leso zbirko počasn. prodaja.
Naslov pove oglasni oddelek
»Jutrac«, 24061

Informacije

Oklj.
Ponivam večkrat, da
tekmo 8 dni prijavi meni
svoje pravice do mostu
pri skali Vintgar, ker bom
češč kot izključna lastničica
tega mostu moje takoj
zaprta. — Dobrava-Vintgar,
13. junija 1930. Javh Ana
lastnica mostu. 24022

Razno

Zakupnika
za Oficirski dom v Celju
števno 11. julijem t. l.
Pogoj se lahko dobi vsak
dan v blagajni 39, podel-
ka v Celju. Kasarna Kralje-
stva Petra II. Državni trg. Po-
nudbe poslati najpozneje
do 1. julija t. l. na pred-
stanku Upravnega odbora
Oficirskoga doma v Celju.
34911

Poziv!
Prejem določno celo, ki
je kupila na dražji 6. juniju
za Montani stavljajočimi
10 srebrnih žlico in 2 žlata
prstana ter zlato verižico z
obeskom (z moško sliko),
kateri je drag spomin od
staršev, da mi isto proti
odkuju prepusti. — Jakob
Burger, Cesta na log. st. 26
25057

Obri

Zimnice (modroce)
po 35 Din predložujem. Vsa
tapetinska dela po najni-
žih cenah. — Pridem delat
tudi na dom. Slavče Franc,
tapetinsko, Rimska cesta
5, Zagreb. 14. 23779

Modroce
otomane, divane, fotele in
vse tapetinske izdelke. Vam
nudi najboljšo in naj-
cenejšo izdelko pri Ra-
dolf Sever, Marijin trg
št. 2. — Zahtevajte
vse začetek. 68

Urarska popravila
izvršuje najnovejše in naj-
precnejše

Franc Wölfing
urar, Gospodarska c. 12

Vinko Dolinšek
kolar
Sv. Lovren na Pohorju
izdeluje najboljše in po
zeleni ceni samokolice
različnih vrst in velikosti,
ter tudi druga kolarska
delna, za katere se ceni
odjemalec najboljšo pri-
pravila. 21374

Tovarna pohištva
IVAN MATHIAN
arhitekt za interiere

Ljubljana, Dunajska cesta 14,
priporoča svojo veliko zalogu najmodernej-
šega pohištva s priznano prvovrstno izde-
lavo, kakor tudi vsa tapetinska dela po naj-
nižih cenah.

OTROŠKI
VOZIČKI

najmodernejših mode-
lov in najsolidnejše
izdelave po konku-
renčni ceni vedno na
zalogi

Začetek mat

Claven

Začetek mat

Dobite v lekarnah, dro-
giji, ali naravnost je tvor-
nica v glavnega skladista!

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

Vako'

Aparat za ukupanje vo-
ca in portca, začvara
čase in jedan minutu
nemčino. Potrebuje za
to dugo kuhinje kao
da se sača, učinka vis-
mu in originalna ukre-
ja.

Buxa'

kartač za vertikalno
čiščenje zubi, izvana i
iznotra, kulturo, vi-
zualno, vodljivo. Vse
je na vnosnjaku od 3
do 6 sati v tavolini H
mjesto 254. Glavni za-
stupnik za Jugoslaviju

V. Kremen

Zagreb, Jurčićeva 21.

Zastupnik se primaju:
6681

Bele emajlirane
ploščice

za oblaganje zidov in štedilnikov v
veliki zalogi.

Izvršujemo sami tudi

OBLOGO sten s plošči-
cam.

Zahtevajte ponudbe!

MATERIAL

trg. d. z. o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36.

Telef. 27—16. Brzovaj: Material

STAKLO

B. TOBER — tovarniško-komisjska zaloga:

Akc. spol. Prvni česka sklarna v Kyjove — Č.S.R.

Ljubljana

(vhod pri gostilni Možina)

P. n. lekarne, drogerije, tvornice soda-vode, kemične tvor-
nice, stavbnike itd. opozarjam, da imamo stalno na zalogi
vse vrste steklenic v vseh dimenzijah, kozarce za vkuhanje
sadija in sočivje ter stekla za stavbe.

Obračajte se le na naš naslov, ker Vas bomo v vsakem oz-
ru zadovoljili.

8752

Prevozni tricikli

se izdelujejo za trgovce, peke in
mesarje v različnih modelih. —
Cenki franko. Prodaja na obroke.

Tricikli: F. B. L., Ljubljana.

ZOBNI ATELJE ZINS

CELOVSKA CESTA 34,

sprejema od 8. — 12. in od 2. — 6.

Poslovodja Anton Pilberšek, z 20letno
prakso. 8729

Delo prvovalno!

Cene solidne!

Franc Poljan

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epopeja velike francoske revolucije.

Hektor je zdaj bolestno občutil ponižanje. Prijatelj Montgomerie se ga je namenoma izogibal. Sluga O'Dare se je začel obrašati naravnost nesramno... Vse to je Hektoru jasno razodevalo, kako globoko je padel. Poslednji udarec pa mu je zadalo drobno, parfumirano pisemce, ki ga je pred dobro uro prinesel mal, črnkast sluga. Vsebina se je glasila:

»Izvedela sem, da si zaradi mene izzval v igralnici škandal s princem. Če imaš v sebi še trohico časti, upam, da boš London nemudoma ostavil. Meni pa nikoli več ne pride pred oči! — B. M.«

Nedvomno so Betki natvezili o dogodku grdo skruncanem čenčem. Mar bi ga obsojala ravno tako ostro, ako bi vedela, kako je bilo v resnic? Zaman se je trudil, da bi ji napisal odgovor in da bi opravičil svoje ravnanje. Napisel je načrt sploš zavrgel.

Ura v stolpiču cerkve St. Jamesa je pravkar odbila deseto. Zdajci se je pri vratih pojavila glava stotnika Montgomeriea.

»Neki mr. Gray postopa spodaj in te vrpaša, če ga maraš sprejeti...«

»To zavsi vendar od tebe,« odvrne Hektor.

»Njemu je dovoljeno, da te obiše.«

»Ampak meni vendar ni treba posetov ali bogve kakšnih izrazov soščala in simpatij. Reci mu, da sem zaposlen!«

Zopet se pojavi Montgomerie na vratih, tokrat z lističem v rokah. »Ako si dovoljujem prositi vas, da mi naklonite par trenutkov — je bilo očitno v naglici načekano na listu — »tedaj storim to zgodil zato, ker poznam pot, ki vas bo vodila iz trenutne usodne začate.«

Hektor skomigne z rameni:

»Pa naš pride ta čudni mister Gray!«

Mr. Gray miren, zagoneten mož, se pojavi v lepem črnem odelu, s plasčem preko roke.

»Mr. Fotheringay,« prične in se posadi na stol, ki mu ga je ponudil

častnik, »ako si dovoljujem motiti vas par trenutkov, ki se vam go-to vidijo slabo izbrani, storim to samo zato, ker prihajam k vam v službeni zadevi, da, v zelo službeni zadevi. Bil sem sinoči priča prizora, ki je bolj v čast vašemu srču kakor vašemu prevdarkeru. Posledice tega prenaglega dočanja utegnjejo biti zelo resne. In ravnato zato bi vam rad nudil priložnost, da se jih obvarujete.«

»Nesreča je dopolnjena. Moja karijera v armadi je s tem pri kraju, — v Londonu se kratko in malo ne smem polaviti...«

»Vaš zaključki so čisto pravilni, mr. Fotheringay, in vam morem samo prizrediti. Toda vi ste mladi in imate pred seboj še veliko dobročink. Kaj pa — vzemimo — če vam predlagam, da bo vasa čast spet — obnovljena?«

Hektor se trpko nasmejne:

»Morda s kako prošnjo? Moj povetnik mi je to že namignil, mr. Gray. Toda če gre za to, da branim čast dame, nikakor ni v skladu, da se poslužim priprošnje. Če mi ponujate pomoč v tej smeri — pravi Hektor in se počast dvigne — »tedaj jo moram, žal, hvaležno odkloniti.«

Toda mr. Gray potisne Hektorja s čvrsto roko nazaj na sedež.

»Ne, ne, nikar tako vroče! V stanu sem, nuditi vam priložnost, da izkažeš svoji domovini prav izredno ushugo. Ako jo uspešno izvršite, bo prav gotovo zabrisala vsak spomin na minuto noč.«

Hektor se zastrmi vanj, vsa kri se je umaknila iz njegovih lic.

»To bi bilo mogoče?« vpraša začuden.

»Ako lahko rečem s tem, da boste moj predlog sprejeti, vas spremim k nekemu prijatelju, ki vas bo nato seznanil s podrobnostmi vaše nove naloge. Rečem vam pa takoj, mr. Fotheringay: zadeva je zvezana z velikimi opasnostmi. Da, pripomniti moram celo odkrito, da bo vaša rehabilitacija bržas kupljena za ceno vašega življenja.«

V Hektorju je vse vzrepetalo. Njegove oči so sijale od razburjenja. To je bil edini izhod iz globokega brezna obupa, tu se je nudila prilika, da se pojavi pred Betkom kot cel mož.

»Prevdarite dobro,« nadaljuje mr. Gray, »kati ni več umika, čim se stvari enkrat lotite.«

Hektor se dvigne brzo in popade klobuk in plašč:

»Prosim vas, mr. Gray, bodte tako prijazni in me povedite k svojemu prijatelju!«

Prvič so se poteze na mtr. Grayevem obrazu nekoliko omehčale. Nežen smehljaj mu je zaigral okrog ustena. Mr. Gray je vzduhni kar kar clovek, ki z uspehom prestane težko izkušnjo.

»Saj sem vedel, mr. Fotheringay,« pravi nato, »da se v vas ne bom motil. Spodaj čaka voz...«

Nenadoma pa se pomrači Hektorjev obraz.

»Oprostite, mr. Gray, trenutno sem popolnoma pozaščil, da sem pod nadzorstvom in da stanovanja ne smem zapustiti.«

Zopet je v potezah na obrazu mr. Graya vzrepetal svetovrsten nasmeh.

»Nič strahu! Premorem sredstvo, ki razbije vsako trdnjava in razreši vsako zaporno povelje. Sicer pa: sami boste videli. Saj dovolite? — In mr. Gray je pozval: »Stotnik Montgomerie!«

Hektorjev tovariš se pojavi strurno in uslužno.

»Želim, da me mr. Fotheringay spremi.«

»Stotnik se prikoni z besedami:«

Listine, ki ste mi nih pokazali, sir, vas pooblaščajo, da z mojim jetnikom razpolagate čisto po svojih prevdarkerih...«

Ves presemenec je stopal Hektor za mr. Grayem po stopnicah na Jameško cesto, kjer ju je čakal voz. Kdo je ta čudni mr. Gray, ko mu je dana toliko moč? Vojski ne pripara, o tem ni dvoma. Sodeč po obleki bi ga smatral za kakega učenega pravnika.

Hektor je premisljeval in pretehtaval semčita, ko se je peljal ob strani tega zagötvenega moža skozi ozke temne stranske ulice. Niti malo ni pazil na pot, po katerih sta se peljala. In ko se je kdaj ustavila ter je mr. Gray velel Hektorju, naj izstopi, je opazil, da se nahaja na stranu jameškega paradnega vežbališča. Ustavila sta se pred visokimi leseni vrti, vzdanimi v visok zid.

Mr. Gray je plačal izvoščka, potegnil iz žepa ključ in odklenil vrata. Stopala sta preko malega vrtiča in se vnoči znašla pred vrati. Mr. Gray je potkal in takoj je odprl starejši, liveni sluga. Očvidno je dobro poznal Hektorjevega spremjevalca, kajti ne da bi črnih besedo je vodil oba po stopnišču navzgor in nato skozi širok hodnik, kjer je zopet potkal na neka vrata in zgolj iz razomb na obrazu prosil za molk, nakar je potkal še na notranja vrata.

Kratek premor... Nato je zadonel jasen moški glas: »Prosim, vstopite!«

Trgovina oblek za ključavničarje, strojnike, motoriste

Lepo napravljena delovna obleka iz modrega gradla Din 105 iste faze, težji gradl Din 135 iz sivega ali rjavega gradla, najboljše vrste, za motoriste Din 170

OBLEKA ZA MOTORISTE iz impregnirane šotorne tkanine, najboljše vrste Din 240

KAKOR OSTALA IZBERA plaščev, zdravniških plaščev, obleki za brvice, natakarje, kuharje, sobarice, kuharice, mesarje itd. v oddelku delovnih oblek II. nadstropje 8623

Kastner i Öller,
Zagreb

A. Golob & Komp.

LJUBLJANA, Puharjeva ulica št. 8.

Izdejanje emajliranih PEČI. Popravilo vseh vrst pločevinastih, emajliranih in Lucovih peči. Špolno kleparstvo, inštalacija strelovodov. Zaloga šamotne opeke.

CENE KONKURENCNE.

Ne razmišljajte!

Moderna te danes samo svilena obleka. Ako želite, da bo ista dobra še cemena, pišite še danes dopisnicu Trgovemu domu Stermecki v Celju in zahitevajte najnovejše vzorce. Enobarvana umetna svila v raznih modernih barvah. Dim 23 meter. Crepp de Chine Dim 80, 90, 108, Crepp Georgeot Dim 135, Crepp satin 205. Bogata izbera tafta, pralne svile, svile za podlogo in t. d. Zaradi razpos忠ilja po ceji Jugoslaviji je vedno ogromna začaka in velika izbera. Naročila čez Dim 500 poštenje prostre. Veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami po-pomoma zastoni.

Veletrgovina R. STERMECKI,
Celje, št. 20. Dravska banovina.

Ležalne stole
A Din 140—
po povzetju Din 150.—

Spalne fotelje

atent divane, otomane, garniture, modroče, po-stelne mreže, železne zložljive postelje in ta-petniške izdelke nud:

144 najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Mestni trg 13.

ZVANREDNA PRILIKAI

Želzna služinska patent

postelje zlotočiva, s ta-

peciranom madracom, zelo

praktična za vsako

hišo, hoteli, matne služi-

be in potujne osobe

stanje samo Din 390—

Razpoljil po podne-

nom povzetju.

TAKO IZGLEDA SLOŽEN

OTVOREN

Lesene patent postelje,

zlotočiva, s tapeciranom

madracom, zelo

praktična, stanje samo

D 390—

L. BROZOVIĆ, ZAGREB

ILICA 62.

OGLEJTE SI OTOMANE

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroče) in vse popravila izdeluje točno in najceneje

SAJOVIC. Ljubljana,
Stari trg št. 6. 7704

Madraci puščeni z vol-

nom stanje samo D 750.

L. BROZOVIĆ, ZAGREB

ILICA 62.

135

došeče vsak dober soprog, če podari svoji obitelji ideal. sredstvo proti vsemu mrčesu

SHELL-TOX

osvobodi vašo hišo muh, moljev, komarjev, bolj, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih lajčec in ličink. Tiskana navodila za uporabo dobite pri svojem prodajalcu. — Uporabljati SHELL-TOX znači vzdrževati hišno higienu v največji meri. Dobiva se povsod. Čuvajte se sličnih toda manj vrednih izdelkov!

1360

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Generalni zastopniki in glavno skladišče za Jugoslavijo. — Tovornice

M. GRAB-a I SINOV-i, Praga, Dunaj, Györ

Šivalni stroji

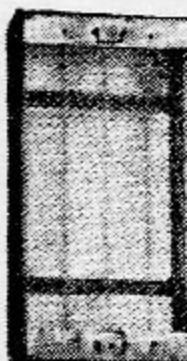
„Gritzner“, „Adler“
„Kayser“ in kolesa,
najboljši material,
precizna konstrukcija, krasna
oprema ter najnižja cena, ka-
kor tudi
pisalni stroji
„Urania“
so samo

pri Jos. Petelin **C**
ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika. Ljubljana
Telefon 2913.

Včetna garancija!
Pouk v vezenu brezplačen!

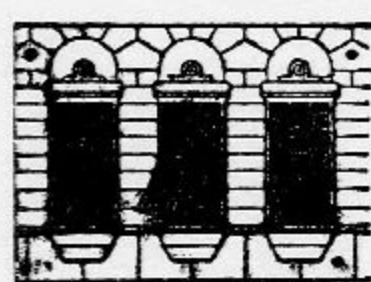
Izdelovanje žičnih izdelkov
ŠIMEN S., Jesenice - Fužine 148

nudi najceneje
mreže za ograje,
za postelje,
za presipanje peska,
za okna itd.
v vseh velikostih.

Zahtevajte
v lastnem interesu ponudbe!

ŽALUZIJE.
lesene tekstilne rolete (drvenitke),
rolete in gradina, samonavjalice in
lesene rolete »Seslinger« v vsakih
konstrukcijah izdeluje solidno in
najceneje tvrdka

PETER KOBAL
Kranj — Slovenija
Brzojavke: Kobal. Tel. interurb. 32.

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej
načlanjega in najmodernejšega tipa
najboljših svetovnih tovarn. Otroški
voziki od najpriprstnejšega do najfi-
nejsrega modela. Izdeluje se tudi po
okusu naročnika. Šivalni stroji, mo-
torji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbiro, naj-
nižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozicakov,
LJUBLJANA, Karlovačka cesta št. 4.

Tovarna orožja in municije Užice
i šče 8722

mojstre in tehnike

s prakso. Službene ponudbe naravnost na lovorno.

Luče so za letoviščarje

najcenejše letovišče pod Savinjskimi planinami. Krasne lahke
ture in izprehodi. Smrekovi gozdovi. Dnevna avto zveza. Avto
na razpolago. Zbirališče turistov.

Informacije daje: Tujsko prometno društvo LUČE, Savinjs-
ka dolina. 8733

**Najpopolnejši
STOEWER**
šivalni stroj

za šivilje, krojače in čevljarje ter
za vsak dom. Preden si nabavite
stroj, oglejte si to izrednost pri
tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6
Brezplačen pouk. — 15-letna garan-
cija. Telefon št. 29-80.

PRIRODNA RADIOAKTIVNA

SISAČKA MINERALNA VODA

**VLASTNIK
P. TEŠLIĆ
SISAK**

ZDRAVI:

onemoglost, arterijoskleroz, kožne, ženske in očesne bolezni, potem bolezni žlez, črevsja in želodca, dihal, spolnih in sečnih organov, ledvični in žolčni kamen, živčne bolezni, zapaljenje sluznic, golša, hemoroide in neplodnost. Pije se z vinom, mlekom in sadnimi soki. Zahtevajte povod osvežjujočo Sisačko mineralno vodo; ohranila in pravila Vam bo zdravje.

GLESBENI INSTRUMENTI ZAHTEVAJTE BREZPLAČENI
GRAMOFONI CENIK
DIREKTNO HARMONIKE
TOVARNE
u Klagenfurku, Nemčija,
ali župnem skladu
oz. spec. trgovin Maribor
VIOLINE od Din 95 TRMBURE od Din 98 ROCNE HARMONIKE od Din 85
MANDOLINE 136 TRMBE 505 KROMATISCHE 1590
GITARE 207 KLRRINETI 120 GRAMOFONI 345
MEINEL & HEROLD, Maribor 101-B

Na morju v Aleksandrovem

je najprijetnejše, če ste v vsej oskrbi v hotelu in restaurantu
,Perivoj‘
Fina in zadostna kuhinja, lepe sobe. — Vsa oskrba Din 55.—
do 60.— dnevno. — Zasigurajte si abonenat.

OGLAS.

Gradbenega inženjerja

sigurnega statika, projektant in samostojnega konstrukterja
v železobetoniski stavbi stroki za konstrukcijsko pisarno
ISCEMO. V poštev pride samo inženjer-akademik, dober
statik s prvoravnim strokovnim znanjem in izkušnjami.
Takojsne ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Inženjer-akademik.«

8746

MORSKO KOPALIŠČE SELCE pri CRIKVENICI

Pension — Restavracija »JADRAN« je najbolj priporočljivo za
letoviščarje, ki hočejo imeti izbornico hrano, lepe zračne sobe, tudi v
privatnih vilah. Primerne cene: hrana in soba 55 do 65 Din dnevno.
Za točno postrežbo jamčita in se priporočata

IVAN in JUSTI PEČNIK.

8721

**ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE**

Pljučne bolezni so ozdravljenje!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj —
Suh kašelj — Zasluzenje — Nočno potenje —
Bronhiálni katar — Katar v grlu —
Sluzni kašelj — Izmeček krvi — Vzdiga-
vanje krvi — Tesnoba — Astmatično hro-
penje — Zbadanje itd. — so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o mojih

novi umetnosti hrjanjenja
ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsemi
načinu življenja, da se bolezni hitro
premagajo. Telesna težina se poveča ter po-
lahko poapnenje končno zaustavi boleznine.

Resni možje zdravniške znanosti
potrujejo prednosti moje
metode ter jo radi priporočajo. Čim prej
prehranja, tem bolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobitje moje knjige, iz katere boste črpal mnogo korisnega znanja. Kogar torej mučijo boleznine, kdor se
ne more naglo osvoboditi svojih bolezni na temeljih varen način, naj piše se da-
nes. — Opotovano opozarjam, da prejmete brezplačno, brez vsake zaveze s svo-
je strani moja pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdiri temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborni profesorji. V Vašem lastnem interesu je to-
rej, da takoj pišete, in Vas bo natov vsak čas postreglo moje ondotno zastop-
stvo. Črpajte pouk in močno voljo za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika.
Vsebuje okrepitev in živiljenko uteho ter jemlje ozir na vse bolne, ki se zani-
majajo za sedanje stanje znanstvenega zdravljenja piju. Moj naslov je:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKOELLN
Ringbahnstrasse 24, Abt. 619 (Deutschland).

SIMMERINGER

Maschinen und Waggonbau-Fabriks Aktien Gesellschaft, Wien XI.
Oesterreich

Parni kotli

za vsakovrstne naprave

Premikajoče rešetke

Ekonomizerji

Kurišča za

premogovni prah

Zastopstvo: Inžinerski biro Julio Breitwieser,
Zagreb, Vodnikova 11. — Telefon 26-89

PREPROGE-BÁNYAI
S TO ZNAMKO SO
GARANTIRANO VOZLANE
TER BREZ KONKURENCI PO KVALITETI IN PO CENI

L. C. SMITH — Standard — brzopisalni stroji

Oglejte si to novost pri tvrdki

LUD. BARAGA, LJUBLJANA, Selenburgova ul. 6. Tel. 29-80

Naznanilo otvoritve!

Z današnjim dnem sem otvoril

restavracijo

na kar opozarjam cenj. občinstvo.
Vedno na razpolago gorka in mrzla
jedila ter najboljša vina, pivo in vse
vrste brezalkoholnih pijač.

Priporoča se

„Visoko“

na Golovcu (vrh Visoko)

Gabrijel Breznik

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiju)

Urejuje Davorin Ravljen, Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni deč je odgovoren Aloizij Novak. Vsi v Ljubljani.

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vaku-
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
borzna naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, ekskompt in inkaso menje ter naka-
nila v tu in inozemstvo sale - deposits
itd. itd. itd.

Brozavje: Kredit, Ljubljana — Telefon
št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2306
87-L